

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

INES
d.o.o.

INES d.o.o.
Kidričeva cesta 58,
4220 Škofja Loka
tel.: +386 4 29 26 020
www.ines.si

Srečno 2024!

NaZraku.si

OPREMA ZA KAMPIRANJE, ŠPORT IN PROSTI ČAS
ŠOTORI, SUPI, KAJAKI

Srečno 2024!

27 let

Loški utrip

December, 2023 | številka 321 | leto 28 | 13.700 izvodov

**PRAZNIČNA
PONUDBA**
V CENTRU RABLJENIH VOZIL

Preverite zalogo v živo ali na
www.avtotehna-vis.si

**GRATIS KOMPLET
ZIMSKIH GUM**

avtotehna|VIS
CENTER
RABLJENIH VOZIL

KRANJ • Cesta S. Žagarja 53a
04 281 71 70

ŠKOFJA LOKA • Grenc 37
04 502 40 10

Ponudba velja do 30.12.2023, pogoji in podrobnosti so na voljo na spletni strani
ali pri prodajalcih Avtotehne VIS.

Srečno 2024!

LESKO
okna - vrata žiri

04 510 50 50 | www.lesko.si

Vesel Božič in srečno novo leto

*Naj vam čas praznikov zapolni radost in sreča.
Naj bodo pozabljeni vsi dvomi in skrbi,
Naj vam novo leto prinese čim več lepih stvari,
uspeh naj vam povsod sledi.
Sreča, veselje in razumevanje naj med nami tli.*

Kolektiv podjetja Opeka, d.o.o.

OPEKA
POSREDAJE ZA TRGOVINO IN STORITVE, D.O.O.

www.opeka.si
opeka@siol.net

MAZDA CX-30

Že od 211 EUR
Mazda CX-30 G122 PRIME-LINE

Reprezentativni primer izračuna za novo osebno vozilo Mazda CX-30 G122 PRIME-LINE: vrsta financiranja: finančni leasing * peščena vrednost peščena financiranja: 26.610,00 EUR * lastna udeležba (pogoji): 7.983,00 EUR * znesek financiranja: 18.627,00 EUR * število obkrožev: 72 * mesečni obrok: 210,49 EUR * stroški odložitve: 266,10 EUR * preostanek vrednosti: 7983,00 EUR. Skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: 23.138,28 EUR* letna fiksna obrestna mera: 5,5 % * efektivna obrestna mera: 5,6211 % na dan 21. 09. 2023*

Kombinirana potrošnja goriva WLTP: 5,6 – 6,9 l/100 km. Emisije CO₂: 134 – 155 g/km. Učinkovna vrednost emisije toplogrednih plinov (CO_{2e}): 134 g/km. Specifične emisije NOx: 0,009 – 0,0494 g/km. Optični displej (LCD) je napajen s baterijo. Informacije o ceni, ki vključuje vse stroške, vključno s stroški registracije, so prikazane v tabeli spodaj. Cena je vključena s stroški registracije. Cena vključuje stroške registracije, davka in PVM in taksirane stroške. Cena vključuje stroške registracije, davka in PVM in taksirane stroške.

DRIVE TOGETHER

AVTO MOČNIK d.o.o.
JEZERSKA CESTA 135 / 4000 KRANJ
tel.: 04 281 77 17

SAX konstrukcije
PROFESIONALNA OBDELAVA PLOČEVINE

**GORENJSKA
GAZELA
2023**

PRIDRUŽI SE ZMAGOVALNI EKIPI!

SAX KONSTRUKCIJE, PODJETJE ZA PREOBLIKOVANJE IN OBDELAVO PLOČEVINE, JE GORENJSKA GAZELA 2023! PRIDRUŽITE SE IZJEMNI EKIPI, KI S SVOJIM ZNANJEM IN PREDANOSTJO USTVARJA VRHUNSKO PLOČEVINASTE IZDELKE ZA NAJVEČJA IMENA V SVETU ELEKTRONIKE. OBIŠČI WWW.SAX.KONSTRUKCIJE.SI IN SE PRIJAVI!

NA TEM MESTU
VAM EKIPA SAX KONSTRUKCIJE
ŽELI LEPE IN MIRNE PRAZNIKE TER
ZDRAVO, USPEHOV POLNO 2024!

rexroth
A Bosch Company

Prosta delovna
mesta

*Želimo vam lepe in vesele
novoletne praznike!*

25
let

Bosch Rexroth d.o.o.
Zgornji Brnik 410
4210 Brnik - Aerodrom

Kazalo

- 6 V Aleji bodo tri nova spominska obeležja
- 7 Vabijo nove prostovoljce za pomoč starejšim
- 8 Omikron plus – ujemite in izmerite čas z nami
- 9 Žirovske gasilke ponesle ime mesta v svetovni gasilski vrh
- 10 Sanacija po poplavah
- 12 Kakšne so izkušnje škofjeloških šol in vrtcev z vključevanjem otrok priseljencev?
- 13 Izjemen uspeh na olimpijadi
- 14 Dr. Gregor Starc: »Škofjeločani ste marsovci!«
- 15 Prizidki imajo v naši družbi negativen prizvok
- 16 Francoska študentka odkrivala Škofjo Loko skozi oči Toneta Mlakarja
- 18 *Na Škofjeloškem nekoč*
- 19 V Špitalski cerkvi so zazvene nove orgle
- 20 V času poplav so se spletle nove vezi
- 21 Mladi loški kuharji postali državni prvaki
- 22 Predstavili 62 loških Maistrovih borcev
- 23 Že 30 let nam delajo kraval
- 24 Škofjeloški rotarijci podelili šest novih štipendij
- 24 Deset let jutranje telovadbe
- 26 *Železne niti* – 20. jubilejna številka
- 27 Zbrali so se ljubitelji pihanja v ustno harmoniko
- 28 Grajski zamorci pometli s konkurenco
- 28 Skavti prinašajo Luč miru iz Betlehema
- 29 Odprli učni laboratorij za dediščino
- 30 Prenovljena podoba Žebjarjeve hiše
- 32 Vsak božič jim na urgenco v zahvalo prinese potico
- 34 Na vroči mehiški vulkanski pari so spekli pico
- 36 Mlada Škofjeločaka, ki je popisala zgodovino lekarništva na Loškem
- 38 Kitajska – dežela izzivov tudi za Slovence
- 40 Z avtom po Južni Ameriki
- 42 Škofjeločanka, ki premika meje v jadrnanju
- 43 Državne prvakinje
- 44 Doslej najuspešnejša sezona škofjeloških jadrnalcev
- 44 V času jadrnanja je kar sedemkrat izbruhnil vulkan
- 46 Z zmajem nad oblake
- 48 Ribam se zadnje čase slabo piše
- 49 Lovska družina Škofja Loka z največjo populacijo divjih prašičev na Gorenjskem
- 50 Športni spektakel v dvorani Poden
- 52 Želje škofjeloških otrok za leto 2024
- 58 Prireditve v decembru 2023 in januarju 2024
- 60 **Razpisi delovnih mest**

Mestni trg
(Foto: Robert Ronta)

Loški utrip – glasilo, ki izhaja na območju občin: Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri, delno Kranj. Izhaja od avgusta 1996.

Naklada: 13.700 izvodov. Izhaja mesečno, gospodinjstva ga prejemajo brezplačno.

Glavni in odgovorni urednik:
Franci Bogataj

Naslov uredništva:
p. p. 129, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 515 58 80
faks: 04 515 58 88

Izdaja:
FREISING, d. o. o., Mestni trg 20,
4220 Škofja Loka

Elektronski naslov uredništva:
bogataj@freising.si

Najavo kulturnih prireditev sprejemamo do 25. v mesecu. Prispevkov in fotografij ne vračamo, če to ni izrecno naročeno!

Oblikovanje in prelom:
Mateja Štruc, s. p.

Oblikovanje oglasov:
DECOP, d. o. o.,
Železniki (04 510 16 20)

Vsi reklamni oglasi so avtorsko delo izdajatelja, zato se objavljane enakih oglasov v drugih medijih (delno ali v celoti) zaračuna po ceniku DOS-a!

Uredništvo

Glavni in odgovorni urednik
Franci Bogataj,
bogataj@freising.si

Novinarji
Damjan Likar, Nika Arsovski,
Darinka Egart, Leon Oblak

Lektura
Tina Benedičič

Lektoriranje oglasnih sporočil je v domeni oglaševalcev.

Oglasno trženje
Žiga Jeraša
041 233 350,
utrip@freising.si

Loški utrip lahko berete tudi na spletu: www.skofjaloka.si.

V Aleji bodo tri nova spominska obeležja

Na deveti redni seji škofjeloškega občinskega sveta so svetnice in svetniki med drugim potrdili predloge, da se v Aleji zaslužnih Ločank in Ločanov postavi spominska obeležja **prof. dr. Aleksandri Kornhauser Fraser, Štefaniji Križnar** in **Katarini (Mariji) Majhnič**.

Pri kadrovskih zadevah je občinski svet dal pozitivno mnenje k imenovanju **mag. Mojce Šmelcer** za ravnateljico Srednje šole za strojništvo Škofja Loka. V občinsko volilno komisijo so imenovali naslednje občane: **Mihaela Novak Kolenko** (predsednica), **Aljaž Perme, Anton Bogataj, Petra Razpet, Larisa Demšar, Blaž Karlin, Nevenka Maček** in **Maja Glucks**. Svetniki so v nadaljevanju med drugim sprejeli predlog Odloka o izvajanju lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini v prvi obravnavi. Do zdaj je bilo to urejeno tako, da je Občina Škofja Loka na podlagi razpisa podpisala okvirni sporazum z izbranim izvajalcem. Že kar nekaj let je to podjetje Želva. **Saša Košenina** (Lista Prijatelji Loke) je v razpravi vprašala, ali lahko v naslednjih letih stremijo za tem, da bi bilo v odluku opredeljeno tudi čiščenje naplavin ob obrežjih. Zaveda se, da je za zdaj to stvar države.

Višje cene komunalnih storitev

Predstavniki lokalnega ljudstva so sprejeli tudi sklepe o povišanih cenah storitev obveznih gospodarskih javnih služb: oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, ravnanje s komunalnimi odpadki in 24-urna

dežurna služba. Kratko predstavitev elaboratov o oblikovanju cen javnih gospodarskih javnih služb je podal direktor Komunale Škofja Loka **Primož Ržen**. Naštel in utemeljil je glavne razloge za načrtovani dvig cen: dvig stroškov dela, višja amortizacija, višji stroški nabavnega materiala in storitev ter nižji prihodki od prodaje odpadnih surovin. Za blaženje učinkov višanja cen je nato predstavil tudi ukrepe, s katerimi v javnem podjetju skušajo omiliti negativen vpliv na končne uporabnike storitev: nižji stroški električne energije, ki bodo v prihodnjih letih še nižji z vklopom sončne elektrarne (s tem bo samooskrba dosegla že 46 % vseh potreb javnega podjetja), učinki novega Tehničnega pravilnika (optimizacija tras prevzemanja odpadkov) in nižji pripisani stroški uprave. Na praktičnem primeru povprečne štiričlanske družine je nato grafično prikazal delež doprinosa posameznih storitev in končni kumulativni učinek na predvideno povišanje cene za +13,80 % oz. 8,95 evra. **Aleš Habjan** (SDS) je pred glasovanjem vprašal predsednika nadzornega sveta javnega podjetja, ali so te elaborate obravnavali in kakšno je njihovo mnenje glede dviga cen. **Mag. Bojan Luskovec** je kot predsednik nadzornega sveta povedal, da konkretno teh elaboratov nadzorni svet

ni obravnaval, obravnava pa zaključna poročila, bilance in napovedi podjetja za naslednja obdobja. Obravnava elaboratov ni v pristojnosti nadzornega sveta. **Rolando Krajnik** (Komunalno ekološka lista) je bil kot član nadzornega sveta sicer proti povišanju, v celoti pa je nadzorni svet povišanje cen potrdil.

Nekaterim ni všeč božično-novoletna okrasitev

Pri točki odgovori na pobude in vprašanja svetnikov je **mag. Mirjam Jan-Blažič** (SD) ponovila lanskoletno pripombo, ki se je nanašala na božično-novoletno okrasitev Mestnega trga. Menila je, da si naše mestno jedro zasluži nekaj boljšega oz. lepšega. Glavni problem so prečne luči z napisi, ki jo odbijajo in bi raje videla, da jih sploh ni. »Edino Homanova lipa izžareva pravo praznično energijo zlično in izkivno rešitvijo.« Predlagala je, da naslednje leto naredijo poseben razpis za božično-novoletno ureditev mestnega jedra, kjer bi morala priti zraven stroka in umetniški pridih. Župan **Tine Radinja** je rekel, da je letošnja okrasitev izključno iz materiala, ki so ga že imeli in ga niso nič dokupovali. »Stroški so res spravljeni na minimum.« Strinjal se je, da bodo nekoč morali ta sistem spremeniti in o tem se bodo skupaj odločali. **Polona Dobrovoljc** (SDS) je

predstavila pobudo za ureditev igrišča Zamorc pod gradom, ki je že kar dotrajano, ter postavitev lažne kamere in opozorilnega napisa, zaklepanje ograje ponoči, nekaj, kar bi večerne obiskovalce vsaj malo odgnalo stran, saj jutraj tam velikokrat ležijo smeti ali še huje razbite steklenice piva. »In potem starši čistimo črepinje, ki so nevarne za otroke. Zelo smiselno se mi zdi paziti na to igrišče, saj je priljubljeno in tudi zelo obiskano, ne le s strani Škofjeločanov, ampak tudi drugih turistov, ker je locirano v samem jedru Škofje Loke.« **Gašper Doljak** (Levica) je dejal, da so ga krajanji vasi Trata opozorili, da parkirani tovornjaki ob cesti mimo LTH Castingsa in občasno na okoliških travnikih pogosto ovirajo promet, za njimi pa ostajajo smeti in občasno celo iztrebki. »Vozniki, tako domači kot tuji, so zaradi izkoriščevalskih urnikov ter predpisov in zakonodaje pogosto primorani prenočiti ali počivati pred podjetji, ki so naročila prevoze, ta pa ne prevzemajo nobene odgovornosti za dodatno obremenjevanje okolice, saj zunanji izvajalci seveda niso njihov problem. Ali so podjetja, ki naročajo tovrstne prevoze, dolžna poskrbeti za reševanje takšnih razmer? Če ne, potem predlagam, da se počivališča smiselno vključijo v načrtovanje oz. pripravo prihodnjih OPPN.«

Damjan Likar

EMGRAD d.o.o.

Z vami že od 1991. leta.

Starovaška 25, 4226 Žiri
tel.: 04 510 56 10
fax: 04 510 56 11
info@kemgrad.si
www.kemgrad.si

**CELOVITE
RAČUNOVODSKE
STORITVE**

Prvi mesec brezplačno!

Srečno 2024!

Vabijo nove prostovoljce za pomoč starejšim

Nežka Fojkar je letos prejela srebrni grb Občine Škofja Loka za dolgoletno aktivno članstvo in koordinatorstvo programa »Starejši za starejše« pri Društvu upokojencev Škofja Loka, ki ga opravlja že 15 let. Dobitnica je poudarila, da to ni priznanje samo za njeno delo, ampak za vse prostovoljke in prostovoljce, ki so za program žrtvovali svoj prosti čas, obiskovali starejše na njihovih domovih in tako mnogim polepšali starost.

Predlagatelj Društvo upokojencev Škofja Loka je v obrazložitvi med drugim zapisal, da je nagrajenka takoj po upokojitvi v prevzemu funkcije koordinatrice programa videla izziv, ki se ga je lotila strokovno, organizirano in z veliko vnemo in empatijo do soljudi. »Vzpostavila je široko mrežo prostovoljk, ki so vsaka na svojem območju delovale in spoznavale svoje starejše sosedse, ki so potrebovali njihovo družbo in pomoč. Program je bil leta 2017 prejemnik naziva državljani Evrope. S tem je Nežka tudi prispevala k prepoznavanju našega društva in občine v regiji in tudi na državni ravni.«

Kakšno pomoč najpogosteje nudite starejšim od 69 let?

Prostovoljstvo je vrednota. V medsebojnem odnosu pridobi tako tisti, ki pomoč prejema, kot tisti, ki pomoč daje, največja nagrada pri tem pa je obojestransko zadovoljstvo. Pomoč prostovoljcev je pri starejših zelo dobrodošla. Že vsak obisk pri starejši osebi pomeni druženje in prijeten klepet. Tega so najbolj veseli osamljeni, ovdoveli, tisti, ki nimajo svojcev in prijateljev, in tisti, ki živijo v bolj oddaljenih krajih. Velikokrat pa prostovoljci starejšim pomagajo tudi sami z manjšimi opravili. Dobrodošli so že majhni opravitki, lahko je to dostava živil iz trgovine, dvig zdravil, krajši prevozi, spremstvo posameznika po nujnih opravkih, kakšen nasvet in podobno. Že z majhno uslugo starejši osebi lahko mimogrede rešimo »velik« problem. V primerih, ko so težave večje in zahtevnejše narave, se povežemo s strokovnimi službami v naši občini.

Nam opišete kakšno zgodbo s terena?

Prostovoljka obiskuje starejše v podeželskem okolju, kjer živijo

preprosti ljudje. Za 95. rojstni dan je obiskala gospo, ki kljub visoki starosti živi sama, precej odmaknjena od ostalih hiš v vasi. Nesla ji je košček tortice in spotoma ob poti nabrala še majhen šopek. Gospa se je najprej razveselila, že ko jo je zagledala na dvorišču, ko pa ji je voščila in izročila še darilce, gospa veselja in presenečenja ni mogla skriti. S solzami v očeh jo je objemala, dolgo stiskala k sebi in se ji zahvaljevala, čudila, kako se je je sploh spomnila. Taki in podobni preprosti dogodki ostanejo še dolgo v našem spominu in dajejo tudi moč za naprej.

Kakšni so bili začetki in ali vedno več starejših potrebuje pomoč?

Začetek izvajanja programa je bil dokaj negotov. Znana sta bila namen in način dela, nismo pa imeli naslovov starejših oseb. Najprej smo jih iskali le po osebnem poznanstvu, vsaka prostovoljka pač v svojem domačem okolju. Danes imamo za evidenco ustrezen računalniški program, Občina pa nam posreduje tudi podatke o osebah, ki so starejše od 69 let, kar nam zelo olajša naše delovanje. Zdaj imamo možnost, da lahko potrkamo prav na vsa vrata starejših nad 69 let. Število starejših se iz leta v leto povečuje, življenjska doba se povečuje. Ker upravljamo osebne podatke, smo seveda zavezani za varovanje le teh. V občini prebiva približno 3870 oseb, starejših od 69 let. Pokritost programa je zaradi pomanjkanja prostovoljcev še premajhna, da bi bili lahko zadovoljni. To je tudi največja težava, zato vabimo nove prostovoljce, da se nam pridružijo. Zainteresirani me lahko pokličejo po telefonu na številko 041 717 210 ali se oglasijo na sedežu društva.

Ali je kakšnim starejšim nerodno prositi za pomoč?

Nežka Fojkar (na fotografiji ob županu Radinji) na podelitvi srebrnega grba Občine Škofja Loka

Če se oseba slabše znajde in pogosto niti ne ve, kam bi se obrnila po pomoč, je naša prisotnost včasih tudi rešitev. Za pomoč nihče ne prosi rad, ugotavljamo pa, da je program v našem prostoru vedno bolj prepoznaven, saj nas starejši večkrat pokličejo tudi sami za pomoč, ko se pojavijo razne težave. Drobne pomoči včasih ponudi in prevzame kar prostovoljka sama. Za določena opravila, kot npr. čiščenje, nega na domu, pomoč na vrtu in podobno, pa imamo v evidenci nekaj izvajalcev, ki jih posredujemo, da jih starejši pokličejo sami in se dogovorijo za izvajanje rednih pomoči.

Ste zaradi tega programa marsikateremu starejšemu omogočili, da je premaknil čas odhoda v dom starejših, kjer pa vemo, da imajo prostorske stiske?

Ob spremljanju družinskih razmer in zdravstvenega stanja posameznikov mnogokrat posameznikom zlasti v visoki starosti priporočamo oddajo vloge za sprejem v dom. Zaradi starosti in pridruženih zdravstvenih

težav se večkrat pojavi nenadna potreba po premeditvi v domsko varstvo. In ker smo najraje doma oz. vsaj blizu doma, blizu svojcev in prijateljev, je v takem primeru zaradi prostorske stiske v domovih to dober nasvet, sicer pa bolnišnica poišče namestitev kjer koli drugje. Seveda smo za posameznike večkrat pomagali urediti tudi pomoč na domu, da je bil odhod v dom vsaj za nekaj časa odložen.

Kako vi skrbite za zdravje, da ste pri svojih letih še tako čili?

Izhajam iz podeželskega okolja, ki je bilo tesno povezano s preprostimi življenjem, z naravo in dobrim počutjem v veliki družini. To je tudi osnova za moje zdravje, dobro počutje in moč, da tudi po upokojitvi lahko naredim še kaj koristnega. Rada imam naravo, vrtinarim, se družim s prijatelji in sorodniki. Na svet okoli sebe gledam optimistično, pozitivno in vedno z mislijo, da je pred menoj še marsikaj lepega.

Damjan Likar

Omikron plus – ujemite in izmerite čas z nami

Marko Kos, predsednik društva Omikron plus, je bil presenečen in hkrati zelo ponosen, da je bilo delo društva v Selški dolini pozitivno prepoznano in nagrajeno z občinskim priznanjem. Društvo deluje že od leta 2009 in je bilo v dolini dolgo časa prezrto. Svoje storitve meritev, tehnologije športa in obdelave rezultatov so v prvih letih opravljali več drugje po Sloveniji in v tujini kot doma. Z organizacijo 1. rallyja Železniki pa se je to spremenilo.

Meritve opravljajo v Sloveniji in Avstriji

V Sloveniji je društvo Omikron plus edina ekipa, ki ima primerno opremo, ljudi in ustrezno znanje za zahtevne storitve merjenja v avto športu. Oprema je draga, znanje in certifikate pa je treba pridobiti in obnovljati. Vsako leto društvo sodeluje pri organizaciji okoli sedmih rallyjev in do pet gorskih hitrostnih dirk. Poleg tega opravljajo meritve tudi v kolesarstvu (Zlata čipka Železniki, državni pokal v pumptracku, tekmovanja v downhillu), v konjeništvu (vzdržljivostno jahanje) in rekreativnem teku. Letos so tako rekordno organizirali kar 37 dogodkov. Meritve društvo Omikron Plus opravlja tudi v Avstriji, na Hrvaškem pa si s hrvaškimi kolegi ne delajo konkurence. Zanimivo je, da v Italiji obstaja državno časomerilsko podjetje, ki pokriva vse športe, med njimi tudi avtomobilizem.

V prvih začetkih v merjenju rallyja niso blesteli

Prvi rally, na katerem je društvo Omikron Plus sodelovalo, je potekal leta 2009 v Vipavski dolini, kjer pa ni šlo vse po planu. Najeli so prešibek strežnik, in-

Marko Kos z občinskim priznanjem

ternet ni deloval, spletna stran za prikaz rezultatov je nagajala, a na srečo so bili rezultati točni. Na naslednjem rallyju v Velenju jih niso najeli, Idričani pa so jim dali še eno priložnost, kjer so se odlično izkazali. V letu 2010 so tako že sodelovali na takrat največji avtomobilski prireditvi v Sloveniji, Rallyju Saturnus in potem na vseh naslednjih avtomobilskih prireditvah v Sloveniji. Prvi rally v Železnikih, kjer so prvič nastopili kot samostojni organizatorji, se je odvijal leta 2013 in zatem vsako naslednje leto.

Usposabljanje časomerilcev pred sezono. (Arhiv društva Omikron plus)

Organizacija zahteva dobro sinergijo

V društvu je več kot 40 članov, kar pa ni dovolj za organizacijo posameznega rallyja. Na tekmovanju je običajno potrebno okoli 25–30 časomerilcev, ki pridejo tudi od drugod, enako kot za sodniško službo pridejo licencirani sodniki iz cele Slovenije, redarji pa so običajno kar domači gasilci. Vseh skupaj je na eni prireditvi običajno potrebnih vsaj 200 ljudi.

Positiven vpliv dogodka na turizem

Rally v Železnikih ni le velik športni dogodek v regiji, treba se je zavedati pomembnosti take prireditve tako za občino kot tudi za Selško dolino ter celotno regijo, saj ta vedno privabi veliko število gledalcev in udeležencev in tudi v celoti zapolni nastanitvene in gostinske kapacitete v Selški in Poljanski dolini ter v Škofji Loki, hkrati pa naredi lepo promocijo doline tudi širše v Sloveniji in tujini. Društvo je pred leti našlo somišljenika in podpornika v Turističnem društvu Železniki, obe društvi skupaj želita še dodatno izboljšati tako športno kot gostinsko ter turistično ponudbo.

Prihodnost rallyja je tudi na področju električnih vozil

Letos je društvo Omikron Plus v Železnikih organiziralo še eno prireditev, 1. Eco rally Železniki, na katerem so se dobro odrezali tudi domači tekmovalci. Eco rally zagotovo pomeni nov in hkrati kar drugačen način tekmovanja. Zahteve po trajnostnem razvoju, zeleni mobilnosti ter varstvu okolja pa se postopoma kažejo tudi na »klasičnem« rallyju, saj ga ponekod v sosednji Avstriji že selijo iz mest na deželo ali pa kakšnega celo odpovejo, če se vmešajo zeleni protestniki.

Varnost je vedno bolj pomembna

Tudi v rallyju so zahteve po varnosti na prireditvah vedno večje, kljub temu se zaradi nepredvidljivega dogodka še vedno zgodi, da pride do kakšne nesreče. Znanje in izkušnje organizatorjev, pa tudi hitre reakcije in spretnost voznikov v kočljivih situacijah so zato življenjskega pomena.

Predsednik društva vidi prihodnost v nadaljevanju dejavnosti in v pridobivanju mladih kadrov. Navdušenci nad avtomobilizmom pa zagotovo že čakajo 11. rally Železniki. **D. E.**

ELMEG d.o.o.

Anže Megušar
Marko Megušar

Dolenja vas 75, 4227 Selca
tel.: 04/510-34-40
E-mail: elmegdoo@gmail.com

GSM: 041/878-718
GSM: 041/652-564

- elektroinštalacije
- meritve
- razdelilne omare
- strelovodi

Vsem strankam se zahvaljujemo in jim želimo vse dobro v prihajajočem letu.

Žirovske gasilke ponesle ime mesta v svetovni gasilski vrh

V letošnjem letu je priznanje župana Občine Žiri prejela ekipa članic B iz Prostovoljnega gasilskega društva Žiri z mentorjem **Dušanom Pečelinom** za odličen uspeh, četrto mesto na gasilski olimpijadi leta 2022 v Celju, ki se ga je udeležilo 198 ekip, 2634 udeležencev iz 20 držav.

Trikratne državne prvakinja članice B, PGD Žiri, so na največjem gasilskem dogodku na svetu, ki ga je gostilo knežje mesto, za pičlih 24 stotink sekunde izgubile stopničke. So edina ekipa v škofjeloški zvezi, ki je kadar koli nastopila na gasilski olimpijadi. Tako so ime Žiri ponesle v sam svetovni gasilski vrh. Ekipo so sestavljale: **Tanja Lazar, Brigita Mohorič, Mateja Jurca, Anica Beovič, Lilijana Poljanšek, Damjana Kramperšek, Lijana Mlinar, Ana Bogataj, Metka Podobnik in Helena Jereb.** »Jedro ekipe, ki se je z leti nekoliko spreminjala, se je vzpostavilo že leta 2004. Njihov trud se jim je povrnil, saj so že na prvem državnem tek-

movanju zmagale. Pokazalo se je, da so dekleta iz pravega testa. Že na pripravah na kvalifikacije smo spoznali, da je poleg tehničnega znanja in telesne priprave pomembna tudi duševna priprava. Zadnje mesece do olimpijade so vsa dekleta podredile življenje pripravam na nastop. Zdržale so številne in naporne treninge in se z optimizmom in pozitivno energijo odpravile v Celje. Med zadnjimi pripravami v Celju smo se operativni člani in članice ekipe večkrat spomnili na zelo velik požar na Krasu. Vse dni smo bili v stiku z operativci našega društva, ki so sodelovali na intervenciji. Da nismo bili ves čas z mislimi na nastopu, smo si v prostem času ogledali

Žirovske gasilke, ki so na gasilski olimpijadi zasedle četrto mesto.

znamenitosti Celja in njegove okolice, snemali filme itd. Na tekmo je prišlo spodbujati in navijati veliko članov društva in ostalih Žirovcev. Ekipi je to dajalo dodatno spodbudo in energijo,« je povedal Pečelin, ki pravi, da so bili ob vrnitvi domov

deležni čudovitega sprejema, ki se je zavlekel pozno v noč. »Vsega tega ne bi bilo brez vztrajnosti, odrekanja, pozitivne energije v ekipi in podpori številnih ljudi. Vsem smo iz srca hvaležni za podporo.« **Damjan Likar**

Dragi Ločani in Ločanke!

Leto 2023 je bilo prelomno leto. Leto, ki ga ne bomo nikoli pozabili.

To je bilo leto, v katerem smo praznovali 1050-letnico prve pisne omembe naše Loke.

Hkrati pa je bilo to leto, v katerem smo se morali soočiti z veliko katastrofo.

Vsem nam bo to leto ostalo v spominu po silovitem neurju in povodnji, ki nas je prizadela 4. avgusta. Mnogi ste utrpeli veliko škodo. Opustošenje in povzročena škoda na občinski in drugi javni infrastrukturi je bila ogromna. Lahko bi obupali.

A prav v teh strašnih dneh, ko nam je bilo najhujše, smo lahko videli, doživeli in občutili toliko zavzetosti, nesebične požrtvovalnosti, srčnosti, dobrote in dobre volje, prostovoljstva ter medsebojne solidarnosti. Imamo najboljše ekipe zaščite in reševanja. Imamo najbolj solidarne občanke in občane. Smo živa in dejavna skupnost.

Imamo prijatelje in prijateljice doma in v tujini, ki so nam pripravljene priskočiti na pomoč ob hudi uri.

Vsem se ob koncu leta še enkrat iskreno zahvaljujem!

Pot okrevanja in prenove bo zahtevna in dolga. Toda ne dvomim, da bomo SKUPAJ to zmogli - s skupnimi močmi, z medsebojnim zaupanjem in s sodelovanjem.

V teh prazničnih dneh vam želim, da si kljub vsemu vzamemo čas za veselje in praznovanje. Za dobre želje in obdarovanje, predvsem pa zase in za naše najdražje.

Vsem občankam in občanom Škofje Loke želim vesele božične praznike, v letu 2024 pa veliko zdravja, dobre volje ter sreče in miru.

Tine Radinja,
župan občine Škofja Loka

Izdelava kartonske embalaže

BILEX d.o.o.
KARTONAŽA

LOM NAD VOLČO 11, 4223 POLJANE
031 329 290 • info@bilex.si

P.E. TRATA
KIDRIČEVA CESTA 75, 4220 ŠKOFJA LOKA

kartonaza-bilex.business.site

Srečno 2024!

Sanacija po poplavah

4. avgust je marsikomu spremenil življenje, vsi skupaj pa smo še enkrat več uvideli, kako majhni in ranljivi smo ljudje. V naši občini je nastalo za skoraj 60 milijonov evrov škode, vendar pa ta popis še ne pove veliko o stroških vzpostavitve v prvotno stanje, saj bodo ti lahko kar nekajkrat višji od trenutno ocenjene škode.

Voda je razdejala in odnesla pol ceste do Mežnarja.

Občina Škofja Loka je bila primorana zaradi škode po poplavah spremeniti svoje prioritete in usmeriti vse svoje sile v čim hitrejšo sanacijo. Le tako bo lahko občankam in občanom zagotovila takšno kakovost življenja, kot

so jo imeli pred katastrofalno ujmo.

Najbolj je bila prizadeta javna infrastruktura oziroma občinske ceste, vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter vodotoki. Skupna ocenjena škoda za našeto znaša

več kot 56 milijonov evrov. Na preostalih cestah, tako gozdnih kot državnih, je nastalo še za dobra dva milijona evrov škode.

Na območju občine je bilo evidentiranih 397 poškodovanih stavb, na njih pa je skupaj nastalo za blizu pet milijonov evrov škode. Prav tako je bilo na območju občine prijavljenih še 10 huje poškodovanih objektov. Skupna ocenjena škoda za te znaša 1,4 milijona evrov.

Najhujša pa je bila škoda na vodotokih, in sicer kar 46 milijonov evrov, škoda na gozdnih cestah v vrednosti 1,1 milijona evrov in na državnih cestah milijon evrov. Ogromna je tudi škoda na občinski javni infrastrukturi, ki zanaša kar 9,2 milijona evrov.

Na kmetijskih zemljiščih je skupna ocenjena vrednost škode skoraj 1,5 milijona evrov, nekaj škode je bilo tudi zaradi poginulih živali.

Kljub vsemu popis škode ne pove veliko o stroških vzpostavitve prvotnega stanja, saj bodo ti po prvih ocenah lahko kar nekajkrat višji.

V občini se je takoj začelo z intenzivno sanacijo, ki poteka na vseh prizadetih območjih in bo zagotovo trajala daljše obdobje. Zato da bi si občani in občanke, predvsem tisti, ki jih poplave k sreči niso prizadele, lahko vsaj malo predstavljali obseg škode v Škofji Loki, so na ogled fotografije nekaterih sanacijskih del.

Katja Štucin

Čiščenje struge na začetku vojaške ceste in zavarovanje s kamnito-betonskim zidom

Sanacija usada z drenažo, 500 m³ skal, s tirnicami in temeljno ploščo

Škarpa na začetku ceste pod Lubnikom. Obrežno zavarovanje med cesto in vodo — zložba kamen, beton.

Sanacija plazju nad cesto

Zavarovanje plazja s travnika s kamnom in betonom

Škarpa v Moškrinu

Sanacija mostu v Bodovljah s pomočjo Civilne zaščite Italije

Sanacija usada s kamnom in betonom pod cesto na Sv. Petra Hrib

Hiša v Sopotnici — po poplavih/zdaj

Most iz Suhe v Hosto je bilo po ocenah strokovnjakov nujno podreti.

Zelo dolga škarpa pod cesto v Sopotnici

V dolini Hrastnice potekajo številna sanacijska dela, od škarp do mostov.

Sanacija v močno poškodovani Bodoveljski grapi

Sanacijska dela v Luši

Kakšne so izkušnje škofjeloških šol in vrtcev z vključevanjem otrok priseljencev?

Vključevanje otrok priseljencev v slovenski šolski sistem je pereča tema, ki je v javnosti deležna nasprotujočih si mnenj. Nekateri so prepričani, da je integracija prevečkrat neuspešna, spet drugi poročajo o uspešni vključitvi tujcev tako med vrstnike kot v učni sistem. A dejstvo je, da je slika vse prej kot črno-bela.

V posameznih poklicnih sferah je opaziti veliko pomanjkanje domače delovne sile, posledično pa Slovenija postaja vse bolj privlačna tudi za tujce. Povpraševanje po tuji delovni sili je tudi na ravni države in EU vedno večje, posledično gre pričakovati vse več priseljencev tudi na Škofjeloškem. Uspešnost njihove integracije pa ni odvisna le od njihove pripravljenosti in znanja slovenskega jezika, temveč tudi od občutka sprejetosti in spodbude v učnem okolju.

»Zelo pomembna je pozitivna naravnost okolja do sprejemanja tujejezičnih družin«

Nekaj manj kot šestino otrok, ki se letno vpišejo v Vrtec Škofja Loka, predstavljajo tujci. Torej otroci s tujim državljanstvom – povečini državljanstvom Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in Albanije. Od skupno vpisanih 360 otrok je to približno 50 otrok. Natančnega števila sicer po besedah ravnateljice **Janje Bogataj** ni mogoče podati, saj v vrtcu razpolagajo le s podatki, ki jih starši navedejo ob vpisu, v nadaljnje spremembe glede pridobivanja državljanstva pa vpogleda nimajo. Staršem, ki otroke vpisujejo v vrtec, skušajo postopek olajšati tako, da ključne informacije o vpisu pripravijo

tudi v srbskem, makedonskem in albanskem jeziku. »Pri neposrednem delu z otrokom v oddelku poskušamo zagotoviti literaturo iz otrokovega maternega jezika ter slikovne slovarje, ki združujejo oba jezika. Na ta način poskušamo izkazati spoštovanje do otrokove izvirne kulture, hkrati pa postopoma graditi na sporazumevalnih zmožnostih v slovenskem jeziku,« pojasni ravnateljica Vrtca Škofja Loka, ki ocenjuje, da je celostna integracija v lokalno kulturo in jezik najuspešnejša pri mlajših otrocih. Ti namreč v nekaj letih običajno brez težav napredujejo v znanju slovenskega jezika in se uspešno vključijo med vrstnike. Po drugi strani večji izziv predstavlja vključitev starejših otrok v vrtec, sploh tistih v zadnjem letu pred šolo. Uspešnost vključevanja tujcev je namreč odvisna od vseh udeležencev – od okolja in družine kot take. »Zelo pomembna je pozitivna naravnost okolja do sprejemanja tujejezičnih družin, dojemanje migracij kot pojav, ki je v današnjem svetu neizogiben in za delovanje družbe tudi nujen, hkrati pa je zelo pomemben dejavnik tudi pripravljenost tujih družin oz. staršev do aktivnega vključevanja otrok v novo okolje. Ob hkratnem negovanju maternega jezika in kulture je namreč

pomembno, da spodbujajo tudi stik s slovensko kulturo in jezikom preko prebiranja slovenske literature, obiskovanja prireditev, predstav ...« poudari ravnateljica loških vrtcev ter doda, da je vsak proces integracije v novo okolje odvisen tudi od individualnih značilnosti otroka oz. družine. Integracijo otrok priseljencev v Vrtec Škofja Loka ocenjuje kot uspešno, zasluga za to pa gre tudi izjemnemu trudu strokovnih delavcev.

Pomemben dejavnik predstavlja vključenost staršev v novo okolje

»V šolskem letu 2023/24 imamo na OŠ Škofja Loka - Mesto 60 učencev s tujim državljanstvom, kar predstavlja 7 % vseh učencev. Po narodnosti prevladujejo učenci z državljanstvom Bosne in Hercegovine in Republike Severne Makedonije. Sledijo učenci z državljanstvom Kosova in Srbije,« pojasni pedagoginja **Špela Stržinar** iz Svetovalne službe na OŠ Škofja Loka - Mesto. Na šoli se ves čas trudijo vzpostavljati vključujoče, varno in spodbudno učno okolje za vse učence. Poleg zakonsko določenih dodatnih ur slovenščine v prvem šolskem letu na šoli za vse priseljence ponujajo tudi interesno dejavnost jezikajmo slovensko. Po potrebi

jih vključijo tudi v individualno in skupinsko pomoč. V šolskem letu 2023/24 ima status učenca tujca na OŠ Škofja Loka - Mesto 18 učencev, od tega ima devet učencev status prvo leto, devet pa drugo leto. Uspešnost integracije otrok v učni sistem in okolje je odvisna od različnih dejavnikov, med drugim tudi od uspešnega sodelovanja med starši in šolo. »Po našem mnenju je uspešnost vključevanja otrok priseljencev v veliki meri odvisna od vključenosti staršev v novo okolje. Izkušnje kažejo, da so učenci priseljenci, katerih starši so bolj vključeni v novo okolje in tudi več sodelujejo s šolo, uspešnejši pri vključevanju v šolo kot učenci, katerih starši se manj vključujejo v novo okolje,« pojasnjuje pedagoginja na OŠ Škofja Loka - Mesto.

Ključna je komunikacija med vsemi deležniki

Na Osnovni šoli Ivana Groharja učenci tuje narodnosti predstavljajo 5 % vseh otrok. Največji delež teh prihaja iz Bosne in Hercegovine ter s Kosova. Kot pojasnjuje socialna delavka **Katrin Kopač**, je vključevanje prilagojeno situaciji posameznega otroka in njegove družine, saj se v kar največji meri trudijo slediti otroku in njegovim okoliščinam. Kot ključno navajajo

V Vrtcu Škofja Loka so v sodelovanju z Zavodom TRI pripravili dogodek Vrtiljak jezikov ...

... v sklopu katerega so otrokom predstavili različne kulturne in jezikovne značilnosti držav.

komunikacijo med vsemi deležniki. Po zakonu na šoli organizirajo tudi dodatne ure slovenščine, za skupino do štiri učence (120 ur), 5–8 učencev (160 ur) in skupine od 9–17 otrok (180 ur). »Za učence priseljence, ki se v osnovno šolo vključijo v drugem ocenjevalnem obdobju, šola izvede v tekočem šolskem letu še 35 dodatnih ur slovenščine. Te učence lahko šola vključi v skupino tudi v naslednjem šolskem letu,« pove socialna delavka na OŠ Ivana Groharja, ki ob tem poudari, da je uspešnost vključevanja otrok težko relativizirati. Ta je pogosto odvisna od številnih dejavnikov – razmer pri otroku, od njegovih značajskih potez, pa tudi od jezika, ki ga otrok govori. Nekateri otroci za vključevanje v družbo potrebujejo več časa, drugi manj. Pri tem pove, da so razbremenilni pogovori včasih zahtevni, saj je komunikacija otežena, zato si pomagajo s slikovnim gradivom in prevajalniki. Kljub temu vključevanje otrok priseljencev na šoli ocenjujejo kot uspešno: »Delo z otroki iz tujine ocenjujemo kot uspešno, saj se vsi strokovni delavci potrudimo, da se otroci čustveno sprejete, skušamo najti kanale komunikacije in smo pozorni, na katerih področjih otroci potrebujejo našo podporo.«

Učenci, ki prihajajo v višje razrede, se v novo okolje težje vključijo kot mlajši

Na Osnovni šoli Cvetka Golarja se trenutno šola 15 učencev priseljencev, nekateri so na šoli prvo, nekateri drugo šolsko leto. Največ otrok prihaja iz Bosne in Hercegovine, ostali pa iz Makedonije, Ukrajine ali Kosova. »Za vsakega posameznega učenca se pripravi individualiziran načrt pomoči, znotraj katerega se zapiše način dela in prilagoditve, ki bodo učencu zagotovljene skozi učni proces in ocenjevanje,« pojasnita **Eva in Simona**, svetovalni delavki, ki delujeta na traški šoli. Otrokom tujcem so po zakonu v prvem šolskem letu v slovenski šoli zagotovljene dodatne ure slovenskega jezika, v drugem letu pa vsaka OŠ individualno rešuje jezikovne prepreke, ki so ostale. Na OŠ Cvetka Golarja jim v pomoč pri premagovanju jezikovnih ovir nudijo v obliki individualne in skupinske pomoči. Kot pojasnjujeta

sogovornici z OŠ Cvetka Golarja, je uspešnost vključevanja odvisna od vsakega posameznika, veliko pa k temu pripomoreta tudi domače okolje in starost: »Izkušnje so različne. Nekateri učenci so dobro sprejeti med vrstniki, motivirani za učenje in so v šoli zelo uspešni. Drugi so imeli/imajo težave z vključevanjem v novo okolje, doma uporabljajo materni jezik, starši slovenskega jezika ne znajo, med sošolci/vrstniki so slabo sprejeti, celo izolirani. Menimo, da je uspešnost odvisna predvsem od osebnosti posameznega učenca, od domačega okolja in tudi starosti učenca priseljence. Opažamo, da se učenci, ki prihajajo v višje razrede v novo okolje, težje vključijo in se tudi težje naučijo slovenskega jezika.« Na šoli sicer pogrešajo predvsem bolj natančne in enotne smernice za vključevanje učencev priseljencev, saj so učitelji pri tem večkrat v dilemi.

»Le če se otrok počuti varnega in sprejetega, ima pogoje za učenje«

Ravnateljica Osnovne šole Jela Janežiča **mag. Marjeta Šmid** kot veliko prednost učnega pristopa pri otrocih s posebnimi potrebami navede individualni pristop v primeru otrok s tujim državljanstvom. Sploh v zadnjem času na šoli opažajo porast otrok priseljenjskih družin, povečini otrok s Kosova, Albanije, Bosne in Hercegovine, severne Makedonije, ter posamezne otroke manjšin, kot so Romi. Tujci na šoli predstavljajo približno 12 % otrok, v nekaterih generacijah jih je prisotnih več, v drugih le eden ali noben. Nekateri izmed njih so poprej že bili vključeni v druge izobraževalne institucije v naši državi in so potemtakem seznanjeni z različnimi oblikami skrbi in usmeritve v sklopu slovenskega izobraževalnega sistema, tudi slovenskim jezikom. Na OŠ Jela Janežiča so razredi že tako praviloma manjštevlični (5–10 učencev) kot v drugih osnovnih šolah, zaradi česar se lahko strokovni delavci posamezniku oz. posameznemu razredu lažje posvetijo. Prav individualizirani proces jim omogoča, da več pozornosti namenijo otrokovim potrebam. Nič drugače ni v primeru otrok tujcev. »Tem otrokom, tako kot vsem drugim, moramo dati dovolj časa in dovolj

konkretnega materiala. Naša velika prednost je v tem, da lahko k otroku pristopamo celostno. Ne le glede ocen, temveč predvsem tudi glede njegovega počutja, motivacije in čustvenega ter vedenjskega razvoja. Le če se otrok počuti varnega in sprejetega, ima pogoje za učenje,« poudarja ravnateljica OŠ Jela Janežiča. Če na šoli opazijo, da ima otrok kljub dodatnim uram slovenščine še vedno težave in po zakonu ni več upravičen do

pomoči, mu individualno pomagajo znotraj sistema pomoči na šoli – Po(moč). Ob tem ravnateljica izpostavi tudi pomemben dejavnik splošne pismenosti in besednega bogastva. Otroci, ki se bogato izražajo in spretno tvorijo stavke v maternem jeziku, bodo bolj učljivi tudi v slovenščini. Če pa to že primarno predstavlja težavo, potem bo tudi učenje slovenščine potekalo počasneje.

Nika Arsovski

Izjemen uspeh na olimpijadi

Na 20. mednarodni mladinski naravoslovni olimpijadi, ki je potekala od 1. do 10. decembra v Bangkoku na Tajskem, je slovenska ekipa mladih naravoslovcev dosegla izjemen uspeh. Izmed 304 mladih iz 54 držav jim je uspelo osvojiti eno zlato, štiri srebrna in eno bronasto odličje. Med prejemniki srebrne medalje je tudi Izadora Kopač, dijakinja prvega letnika Gimnazije Gimnazije Škofja Loka. Mladi so tekmovali v iskanju rešitev interdisciplinarnih nalog s področja biologije, kemije in fizike – znanstvenih ved naravoslovja. S tem skupnim uspehom so mladi Slovenci postali tretja najuspešnejša ekipa izmed evropskih ekip. **J. B.**

Mizar Stvo
Strušnik
proizvodnja, storitve in trgovina d.o.o.

Sveti Andrej 2
4220 Škofja Loka
GSM: 040/986-814

Vsem sosedom, prijateljem, poslovnim partnerjem in strankam se zahvaljujemo za nesebično pomoč ob poplavih, ki so nas prizadele v avgustu 2023.

Želimo vam vesel božič in srečno v letu 2024.

NOTRANJA OPREMA PO MERI

www.kuhinje-strusnik.si

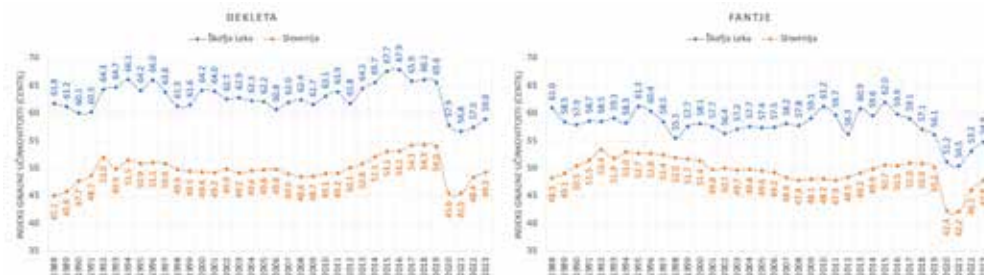
Dr. Gregor Starc: »Škofjeločani ste marsovci!«

Športna zveza Škofja Loka in Zavod za šport Škofja Loka sta v predavalnici OŠ Cvetka Golarja organizirala okroglo mizo z naslovom *Za zdravo in aktivno Škofjo Loko gre*, kjer so osvetlili stanje športa, rekreacije, zdravega načina življenja in medsektorskega sodelovanja v Škofji Loki. Osrednji gost je bil **dr. Gregor Starc**, profesor športne vzgoje in antropolog s Fakultete za šport.

Dr. Starc je spregovoril o telesnem in gibalnem razvoju otrok v Sloveniji in Škofji Loki: »Če pogledamo naše otroke v primerjavi z otroki drugih evropskih držav, potem lahko rečemo, da nimamo problemov. So še vedno razred zase v primerjavi z ostalimi. Naša povprečna deklica je med 20 % najboljših v Evropi, naš povprečni deček je med 30 % najboljših v Evropi. Toda Škofjeločani ste v slovenskem merilu marsovci. Zakaj marsovci? Zgodovina gibalne učinkovitosti vaše mladine v Škofji Loki kaže, da zelo štrlite iz povprečja. Vi ste največja slovenska občina, ki ji uspe biti na takšni ravni. V Loki vam je uspelo premagati tudi vse spremembe, ki so se zgodile po osamosvojitvi. Takrat so prihajali računalniki v naše domove. Dobili smo TV-programe z risankami v nedogled. Bil je torej ogromen pritisk na sedentarnost otrok. Bilo je veliko razlogov, ki bi otroke lahko pritegnilo, da se ne bi več gibal. Ampak še vedno je Škofji Loki uspelo ohraniti gibalno aktivnost na zelo visoki ravni,« je poudaril dr. Starc.

Hude posledice zaradi eksperimenta z zapiranjem šol

Dr. Starc je v nadaljevanju izpostavil, da loški učenci celo v času covida niso padli pod slovensko povprečje leta 1988, kar je uspelo zelo malo lokalnim okoljem v naši državi. »Toda padec je vseeno bil kar hud. Te generacije imajo hude posledice zaradi eksperimenta z zapiranjem šol in športnih društev. Dejstvo je, da imajo manko v razvoju. Mogoče je, da bo ta generacija otrok, ki je bila prizadeta med covidom zaradi omejevanja gibanja, morda prva generacija v zgodovini človeštva, kjer bodo otroci umirali mlajši kot pa njihovi

Trendi gibalne učinkovitosti osnovnošolcev v Škofji Loki v zadnjih 25 letih. Rezultati kažejo, da so tako učenke kot učenci bistveno nad slovenskim povprečjem.

vi starši. Športna dejavnost v Loki ima zelo močne korenine, tako da vidim pri vas svetlo prihodnost,« je prepričan predavatelj. »Tako kot pri odraslih moških, imamo tudi pri fantih več težav kot pri dekletih. Danes postajajo nosilke rekreativne dejavnosti ženske. Naredili smo raziskavo in pohvalili ženske, da veliko telovadijo. Ena je rekla: 'Ja, seveda, mi že gibamo, samo naših nepremičnin pa nikamor ne spraviš. Če jaz danes umrem, moj mož sploh ne more dati oglasa med družabne stike, ampak med nepremičnine. Najdite me na tem naslovu, ker ne hodim nikamor.' Fantje so tudi bolj podvrženi sodobni tehnologiji kot punce. Med 10 % najboljših v Sloveniji je bilo v Škofji Loki pri fantih takšnih od 10 do 20 %. Pri pun-

cah so ti rezultati še boljši, zlasti v obdobju 2014–2019. Četrtnina vaših punc v tem obdobju so bile material za vrhunške dosežke. Te punce bi lahko bile svetovne prvakinje,« je dejal dr. Starc. »Tudi pri debelosti so loški rezultati tako pri fantih kot dekletih skoraj za pol nižji, kot je slovensko povprečje. Imate bistveno manj otrok z debelostjo kot drugje. Zanimiva je tudi primerjava deleža prekomerno prehranjenih srednješolcev. Škofjeloški gimnazijci so bistveno bolj fit kot njihovi vrstniki v Šolskem centru Škofja Loka. Dijaki v poklicnih šolah bodo pristali na delovnih mestih, kjer bodo morali fizično delati, toda njihovi rezultati glede debelosti kažejo, da so oni recept za odsotnost z dela in nizko delovno učinko-

vitost.« Po njegovih besedah je gibalni razvoj otrok povezan z izobrazbo staršev. »Glede na to, da izobrazbena struktura v Škofji Loki raste, bodo ti starši bolj spodbujali svoje otroke k redni športi dejavnosti. Šola ima ogromen vpliv na gibalni razvoj otrok. Zato ker v šolo hodijo vsi otroci. Zelo težko bomo v neki športni klub pripeljali otroka iz revne družine, kjer si starši ne morejo privoščiti rekvizitov ali vadnine. Pomembno bi bilo, da bi država takšnim družinam subvencionirala športne dejavnosti otrok. Na vašem Zavodu za šport imate dobro strategijo razvoja zunanjih športnih objektov. Če boste otroke vzgajali v naravi, jo bodo znali ceniti, tisti otroci, ki vadijo samo v telovadnicah, je morda ne cenijo dovolj,« je še povedal predavatelj.

Na omizju so svoje poglede in vizijo na lokalni šport ter zdrav življenjski slog predstavili tudi direktor Zavoda za šport Škofja Loka **Nejc Rebec**, predstavnik škofjeloške občine **Rok Primožič**, direktor Razvojne agencije Sora **Gašper Kleč**, ravnatelj OŠ Ivana Groharja **Marko Primožič**, **Mojca Žargi** iz ZD Škofja Loka, **Sašo Bertonec** in **Aleksandra Kavčič** iz ŠD Partizan ter predstavnika Knauf Insulation in LTH Castings.

Udeleženci okrogle mize o zdravju in športu v Škofji Loki

Damjan Likar

Prizidki imajo v naši družbi negativen prizvok

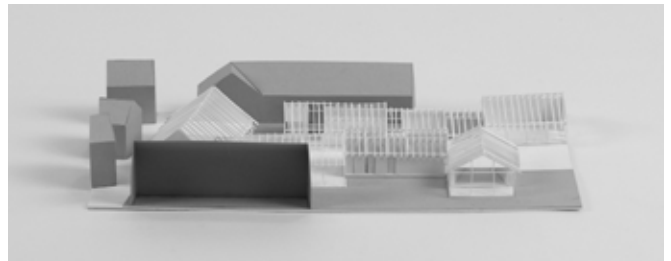
V predverju škofjeloškega Sokolskega doma so odprli razstavo *Dežela prizidkov* kot rezultat delavnice, ki je bila v študijskem letu 2022/23 izvedena v sodelovanju Občine Škofja Loka in Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Na njej so študenti različnih letnikov arhitekture pod mentorstvom doc. Mitje Zorca obravnavali gradnjo prizidkov, ki ima v naši družbi negativen prizvok.

»Čeprav z njimi hitro zadostimo našim prostorskim potrebam – od večjega bivalnega prostora z ateljejem ob stanovanjski hiši ali stanovanja za mlado družino nad njo, prek dodatnih učilnic in večje telovadnice ob osnovni šoli, do razširitve oddelka bolnišnice –, se nam zdi, da obstoječega ne bi smeli kaziti in da bi bila povsem nova in večja stavba bolj prava rešitev. V današnjem času, ki terja preiščeno ravnanje z energijo in viri vseh vrst ter ki odkriva potencialne obstoječega, so torej prav prizidave lahko eden od načinov, kako graditi trajnostno in odgovorno,« je v nagovoru na odprtju razsta-

ve povedal **doc. Mitja Zorc** in omenil tudi kmečke domačije v Škofjeloškem pogorju, ki so rase in se dopolnjevale skozi čas. »Kot podrobno popisuje **France Štukl** v *Knjigi hiš v Škofji Loki*, se je tudi sama Škofja Loka skozi stoletja izoblikovala skozi – včasih komaj verjeten – proces dopolnjevanja in zgoščevanja stavb v mestnem jedru in drugih delih naselja. Sokolski dom, stavba, v kateri se pravkar nahajamo, je rezultat prizidav in preobrazb skozi čas. Brez zadržkov lahko rečemo, da je kulturna krajina, ki jo tako visoko cenimo še posebej v loškem koncu, pravzaprav 'dežela prizidkov'.« Študentje so zako-

Prizidava k stanovanjski hiši v Podlubniku. Primer ilustrira možnosti prizidav, ki izhajajo iz celostne obravnave in regulacije prizidav v naselju. (Avtor: Krišpin Sterle)

Tržnica in lokalno kulturno središče v jedru Stare Loke. Oblikovanje stavb ustvarja dvogovor z značilno obcestno zazidavo staroloških hiš ter ustvarja pester sestav odprtih zunanjih prostorov. (Avtorica: Katarina Šef)

nitosti in potencialne fenomena prizidkov in s tem možnosti, ki jih prizidave ponujajo za trajnostno prihodnost mesta, obravnavali na območju Podlubnika, Stare Loke, Kapucinskega predmestja

in Šolske ulice, Puštala, Klavnice ob sotočju obeh Sor, starega mestnega jedra in Reteč. Razstava bo na ogled od 7. 1. 2024.

Damjan Likar

KOMPRESORJI, MONTAŽA IN SERVIS

Janez Cankar s.p.

GSM: 041/45-11-22

E-mail: jcankar@siol.net

☛ **servisiranje in popravila
batnih in vijčnih
kompresorjev**

☛ **montaža opreme za
komprimiran zrak**

Vsem poslovnim partnerjem, strankam in krajanom želim vesele božično-novoletne praznike!

Občina
Gorenja vas -
Poljane

Leto 2023 si bomo zapomnili po težkih dogodkih, ko smo videli, kako pomembna je pomoč dobrega in pogumnega človeka, zato naj vas čarobni božični čas popelje v čas brezskrbnosti, veselja in miru. Ponosno praznujemo državni praznik dan samostojnosti in enotnosti, v prihajajočem letu 2024 pa naj vas poleg trdnega zdravja spremljata tudi sreča in zadovoljstvo.

Župan Milan Čadež s sodelavci občinske uprave

Francoska študentka odkrivala Škofjo Loko skozi oči Toneta Mlakarja

V Okroglem stolpu Loškega muzeja so odprli razstavo *Ophéliejino odkrivanje Škofje Loke skozi oči Toneta Mlakarja*, ki je razstava fotografij mesta med letoma 1950 in 1970 in leta 2022. Razstava vključuje nabor fotografij iz arhiva pokojnega arhitekta, scenografa in fotografa **Toneta Mlakarja** (1921–2020), ki je več kot pet desetletij beležil kroniko Škofje Loke, njene arhitekture in prebivalcev, urbane in podeželske kulturne krajine.

Barvne fotografije na razstavi je posnela **Ophélie Chapuis** iz Francije, študentka umetnostne zgodovine, kulturnega posredovanja in kuriranja razstav na Univerzi v Toursu, ki je bila prostovoljka v okviru Zavoda O in Loškem muzeju. Francozinja, ki je le kratek čas živela v Loki, tako rekoč turistka, se je odpravila po mestnih ulicah v iskanju zgodovine, ki jo je v objektiv ujel **Tone Mlakar**. »Mestno tkivo je spoznavala skozi njegove oči, kar daje projektu tudi intimen značaj. Mlakarjeve klasične črno-bele fotografije pričajo o videzu in stanju urbane krajine med letoma okoli 1950 do 1970 –

najzgodnejše so trg ob Kašči, Cankarjev trg itd. Ophéliejine fotografije pa beležijo stanje leta 2022 – pri Špitalski cerkvi je zanimiv moment, na Mlakarjevi fotografiji vidimo poslikane freske na pročelju, na Ophélijini je zakrita, ker so jo prenavljali, danes je cerkev prenovljena, freske pa so zakrite. Tako živi mesto in se spreminja na mikrolokacijah, obenem pa pričujoča sopostavitev fotografij iz vseh časov priča o velikem delu ohranjenosti srednjeveške podobe mesta,« je povedala kustosinja Loškega muzeja **Anja Zver**.

Damjan Likar

Tone Mlakar, verjetno konec petdesetih let, arhiv Loškega muzeja Škofja Loka

Ophélie Chapuis, Selška vrata, 2022

Tone Mlakar, predvidoma druga polovica šestdesetih let, arhiv Loškega muzeja Škofja Loka

Ophélie Chapuis, Trg ob Kašči, 2022

Tone Mlakar, 1960, arhiv Loškega muzeja Škofja Loka

Ophélie Chapuis, Uršulinska cerkev in samostan, 2022

ELMEH, montaža, popravila in vzdrževanje obdelovalnih strojev, d.o.o.
Zgornja Luša 22, 4227 Selca, GSM: 041-521-435, e-pošta: info@elmeh.si

*Podjetje Elmeh d.o.o. je družinsko podjetje z dolgoletno tradicijo.
Ukvarjamo se z montažo električne opreme na lesno obdelovalnih strojih.*

*V Novem letu naj bo Vaše življenje usmerjeno
k najvišjim ciljem, ki delu in sprostitvi
daje pravo vrednost, zavest,
da življenje ni naključno in zaman.*

*Naj Vas tudi v letu 2024 povezujejo lepe misli in
iskrene želje, da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.
Vam želi podjetje ELMEH.*

Na Škofjeloškem nekoč

»Ključnega pomena je, da se ljudska dediščina ohranja, zato je dolžnost starejših generacij, da tradicijo in izročilo prenašamo na mlajše,« je bilo sporočilo ob predstavitvi knjige *Na Škofjeloškem nekoč*. Pod knjigo, ki je bogata zakladnica ljudskih pripovedi, pesmi, šeg in pregovorov škofjeloškega območja, se podpisujejo kulturna publicistka **Dušica Kunaver**, **Nada Slovnik** in **Apolonija Kandus**, ki so ob sodelovanju s Krožkom za oživljanje ljudske dediščine na Škofjeloškem zbrale obsežno gradivo.

Avtorici knjige Dušica Kunaver in Nada Slovnik, Apolonija Kandus je bila na predstavitvi v Knjižnici Ivana Tavčarja odsotna.

Predstavitve knjige je potekala v knjižnici Ivana Tavčarja, kjer je prijeten večer pospremil prekrasen napev ljudskih pesmi v izvedbi pevskega zbora Radostni. »Pomembno je, da se zavedamo dragocenosti neizmernega ljudskega izročila. Le malo je narodov na svetu, ki se ponajša s tako brezmejnimi bogastvom ljudske dediščine. Slovencev je le dobra dva milijona, po številu precej manj kot prebivalcev predmestja kake izmed evropskih prestolnic, a se naša veličina skriva v neizmerni ljudski dediščini. Ne gre le za šege posameznih pokrajin, vsak kraj ima svojo, svojevrstno zapuščino. Vsaka vas ima svoj glas,« je v nagovoru poudarila Dušica Kunaver, zbirateljica ljudskega izročila in etnološkega gradiva, ki je s svojim prispevkom gradiva pomembno sooblikovala knjigo. Zasluga za knjigo gre

sicer prebivalkam in prebivalcem naših krajev, ki so v vseh teh stoletjih v ljudski spomin zapisovali dogajanje na Škofjeloškem. Izročilo je potovalo iz roda v rod, od ust do ust. Se na poti izgubilo, preoblikovalo. Ohranilo pa se je nekaj, kar je dragocenejše od pravilnosti podatkov. In vsa ta zapuščina je po zaslugi **Dušice Kunaver**, **Nade Slovnik** in **Apolonije Kandus** ter Krožka za oživljanje ljudske dediščine na Škofjeloškem (ta deluje pod okriljem Večgeneracijskega centra Gorenjske pri Zavodu O, Zavodu Škofjeloške mladine) sedaj oživela še v pisni obliki. »Knjiga je začela nastajati leta 2019, ko je bil preko večgeneracijskega centra ustanovljen naš krožek, čigar naloga je bilo oživljanje loške dediščine. Kar 15 prijateljic ljudske pesmi in besede nas je s svojimi prispevki oblikovalo knjigo. Gradiva je bilo iz tedna v teden več. Pomemben delež je prispevala prav Dušica, ki že več kot 30 let zbira gradivo, tudi s škofjeloškega področja,« je o nastajanju knjige povedala Nada Slovnik in v nadaljevanju pojasnila ozadje nastanka edinstvenega čtiva. Vse vsebine so bile dragocene, zato so začele razmišljati, kaj storiti, da ne bi izročilo naših prednikov utonilo v pozabo. Takrat še niso razmišljale o knjigi, prej članku, a se je na koncu izkazalo, da bo gradiva več kot dovolj za knjigo. Nobena, z izjemo Dušice, ni bila večča pisanja in ni imela izkušenj z izdajanjem knjig. »Vsaka izmed nas pa je imela svoja znanja, predvsem smo bile odločene in zagnane, da to izročilo zapišemo ter poskrbimo, da najde tudi nove rodove,« še doda Nada, ki je ugriznila v jabolko in se lotila urejanja zbranega gradiva ter zapisovanja podatkov v pisno obliko. Med iskanjem virov, s katerimi so želeli v knjigi podkrepiti posamezne pripovedke, je naletela na vrsto zanimivega gradiva. Spomladi 2021 so ob-

sežno vsebino izpilile in izpustile posamezne segmente, ki so se izkazali za preobsežne. Fotografije so prispevali **Srečko Javornik**, **Kati Sekirnik**, **Tihomir Pintar**, **E. Razpet** in Škofjeloški muzej. Za izid knjige je zaslužno tudi Kulturno umetniško društvo Jadran, predvsem **Tine Hafner**, ki je s sodelovanjem na razpisih veliko pripomogel k izidu knjige. Po zaslugi Dušice je knjiga dobila tudi poveden naslov, 30. 6. 2023 pa je ob trdem delu vseh vpletenih in zagnanosti ugledala luč sveta.

Zgodovinsko ozadje zamorca v škofjeloškem grbu

Prvi del knjige sestavljajo pripovedi s škofjeloškega območja, ki se nadaljujejo s šegami in običaji ter pregovori, značilnimi za posamezne kraje ter vasi. O tem, kaj so kosci jedli na dan košnje in kakšni so bili triki loških gospodinj pa do tradicije metanja luči v vodo na gregorjevo. V naslednjem poglavju je poudarek na loški praznični mizi, kjer najdete tudi nekaj okusnih receptov lokalnih tradicionalnih jedi. Posebna odlika knjige *Na Škofjeloškem nekoč* pa je zadnje poglavje, v katerem je Slovnikova z znanstveno natančnostjo dodala razlago in zgodovinsko ozadje posameznih pripovedi. Tod najdete tudi ozadje pripovedi o škofjeloškem grbu in zamorcu, ki se na njem pojavi. Verjetno poznate pripoved o škofu, ki ga je prav zamorec rešil pred medvedom, zato je temnega moža dal upodobiti v grbu. Kakšno pa je zgodovinsko ozadje te slavite pripovedi? Že freisinški škofje so v svojem grbu imeli zamorca, a še dandanes ni povsem znano, kakšen je razlog za to. Zamorca najdemo že v grbu škofa Emicha iz leta 1286 – temnopolti mož v grbu ni posebej izrazit, a opaziti je povečan nos in odebeljene ustnice. Obstaja sicer več razlag,

ki bi lahko obrazložile pojavnost zamorca v grbu freisinških škofov. Dr. Pavle Blaznik se pri tej obrazložitvi opira na raziskavo Münchenskega znanstvenika dr. Zieglerja, ki svojo raziskavo o kroni in zamorcu v grbu freisinških škofov sklene z naslednjimi možnostmi: Ena izmed najbolj verjetnih razlag je ta, da je pečatna podoba škofa Emicha sčasoma potemnela, spet drugo gre pripisati svobodi slikarja, ki si je zamislil škofovo podobo v luči njegovih korenin. Škof Emich namreč sodi v rodbino Wildgrafov (op. Wild – divji) in mogoče je, da se je škof pri upodobitvi poigral z divjim možem ter oblikoval zamorca v grbu. Še ena izmed možnih razlag pa je ta, da je bila freisinška škofija takrat neznanatna napram bavarski in kot to slabost je dal učeni škof v grb vrisati zamorca, hkrati s tem pa je pokazal ljudem, da ni od muh in je ta sposoben, da si na glavo posadi krono.

»Naši predniki so bili del narave«

»Gre za knjigo, ki izhaja iz domačinov in na njene vsebine smo lahko vsi ponosni. Vsaka ljudska pripoved namreč nosi zrno resnice in nam je v svarilo ter poduk. Naši predniki so bili del narave. Veš, zakaj imaš danes kruh? Ker je bil tvoj ded spoštljiv do narave. Iz teh pripovedi se lahko marsikaj naučimo, tudi to, da je narava resda ranljiva, je pa tudi nesmrtna. Mi nismo,« opozori Dušica, ki je v zadnjih desetletjih veliko časa preživela v različnih šolah in vrtcih. Prav zato jo žalosti, da se z novimi generacijami izročilo starih šeg, pripovedi in običajev izgublja. Knjiga *Na Škofjeloškem nekoč* je tako eden zadnjih opomnikov, da je ljudsko dediščino vredno ohraniti, saj je pomemben gradnik naše narodne zavesti, našega naroda.

Nika Arsovski

V Špitalski cerkvi so zazvene nove orgle

V cerkvi Žalostne Matere Božje (Špitalski cerkvi) na Spodnjem trgu v Škofji Loki so predstavili nove orgle, ki so izjemna pridobitev za orgelski oddelek Glasbene šole Škofja Loka ob 20-letnici njegovega delovanja. Z besedo in zvočnimi primeri sta novo kraljico instrumentov predstavila orglárski mojster **Tomaž Močnik** in organist **Tone Potočnik**.

Nekdanji ravnatelj loške glasbene šole **Klemen Karlin** je v uvodnem govoru poudaril, da bo nov instrument s 17 pojočimi registri na dveh manualih in pedalu odslej s svojimi zvoki napolnjeval ta čudoviti ambient, kjer se bodo novim generacijam orglavcev odstirala in širila glasbena obzorja, kjer se bodo srečevali na nastopih in koncertih in kjer bo lahko po novem z orglesko glasbo oplemenitena tudi liturgija. »Ob koncu koledarskega leta 2023, na predvečer novega cerkvenega leta oziroma adventnega časa, ki je čas pričakovanja in hrepenenja, se uresničuje dolgoletno hrepenenje orgelskega oddelka naše Glasbene šole. Mineva dvajset let, odkar je tedanji ravnatelj **Valentin Bogataj** leta 2003 na šoli odprl tudi orgelski oddelek

in v teh dvajsetih letih se je ob pomoči župnij Stara Loka in Sveti Duh ter Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu razvil v enega najprepoznavnejših orgelskih oddelkov v državi. V teh dvajsetih letih se je poleg več kot štiridesetih učencev orgel zvrstilo tudi ničkoliko idej, predlogov, variant, razmislekov, sestankov, kako orgelskemu oddelku omogočiti pogoje za normalno delo in ustvarjanje, to pomeni, kako priti do lastnih šolskih orgel. Uspešen zaključek projekta, ki smo mu priča v tem trenutku, je primer, kako se lahko neka jasna vizija z vztrajnim prizadevanjem in sodelovanjem vseh deležnikov nazadnje tudi uresniči,« je dejal Karlin. V nadaljevanju sta orglárski mojster **Tomaž Močnik** z besedo in organist **Tone Potočnik**, profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo, ki

Orglárski mojster **Tomaž Močnik** (levo) in organist **Tone Potočnik** pred novimi orglami. (Foto: Jana Jocif)

je sodeloval na inavguracijah že več kot sto novih in obnovljenih orgel na Slovenskem, z glasbe-

nimi primeri predstavila zvočne barve novih orgel.

Damjan Likar

ZAGOTAVLJAMO TRAJNO ENERGIJO.

Električna energija je življenjska energija sodobne družbe. V Skupini Elektro Gorenjska smo zato odgovorno predani zagotavljanju trajne, kakovostne, vzdržne in stabilne oskrbe naših uporabnikov z električno energijo.

Smo Skupina Elektro Gorenjska. Zagotavljamo trajno energijo.

www.elektro-gorenjska.si

Srečno 2024!

skupina
elektro
gorenjska

V času poplav so se spletle nove vezi

V času avgustovskih poplav se je ena od ekip Rdečega križa Slovenije - Območno združenje Škofja Loka (RKS OZ) prebila do konca doline Hrastnice in prinesla potrebno vodo, hrano in zdravila tudi gospe **Ljudmili Košir**. Milena, kot jo vsi kličejo, živi v več kot sto let stari, preprosti hišici sama, družbo ji dela pet muckov, trideset kokoši in sin **Pavelček**, ki prebiva v sosednji hiši. Milenina prisrčnost in preprostost je prostovoljce ganila do te mere, da so jo za 92. rojstni dan presenetili in ji prinesli tudi čokoladno torto. To je bila sploh prva torta, ki jo je gospa Milena prejela kadar koli za svoj rojstni dan.

Obiskala sem jo v družbi prostovoljke **Špela Mezek**, članice ekipe za prvo pomoč znotraj RKS OZ Škofja Loka. Milena naju je takoj opazila in stopila iz hiše. V rokah je držala preprosti adventni venček, ki ga je tisti dan naredila. Sprva nezaupljiva se je v družbi svojega sina kmalu razgovorila in povedala tudi nekaj zanimivih in pretresljivih dogodkov iz njenega dolgega življenja.

Že več kot 15 let vsak dan piše dnevnik

In kaj zapišete v zvezek, sem jo vprašala. »28., torek. Jasno, malo megle. Pavelček se je peljal v Loko. Slane ni. Ob pol dvanajstih prišel NN, vzel 30 jajc.« Televizije Milena nima, posluša pa Radio Sora ali pa prvi program Radia Slovenija. V cerkev ne hodi več, doma pa vsak zvečer zmoli rožni venec in različne litanije. Zdaj ko je postalo že hladno, rada sedi na topli peči in na kolennih drži najljubšega mucka Cotka.

V času vojne je bilo res hudo

Kot 10-letno deklico je domobranec Mileno prisilil, da mu je pokazala pot po dolini, pri čemer jo je držal blizu sebe in jo imel kot ščit pred morebitnimi streljanimi partizanov. Ko pa je s puško pomeril na sosede, ki so kosili, se je zelo ustrašila in nekako ji je uspelo, da se mu je izmuznila in ušla domov. Poti domov se ne spominja. Noben večer ali noč pa ni bila mirna, saj so se doma vedno bali, da bi kdo odprl vrata in jih ustrelil.

Poročila se je šele, ko je ostala v hiši sama

Njen oče je bil preveč strog in ni pustil, da bi fant Pavle hodil k njej domov. »Dokler bom živ, ne bo nobeden prišel k hiši, potem boš samo njemu kuhala, stregla in mu dajala najboljše.« ji je govoril. Tako se je poročila šele, ko je v hiši ostala sama, v zakonu pa sta se jima rodila hči in sin. Hči je v starosti 30 let žal umrla. Umrl pa je tudi Milenin mož in tako je ostala sama s sinom.

Nekoč majhen potoček je ločil mamo in sina

Milena se je na dan poplav zbudila ob pol dveh ponoči. Ko je videla, da je cesta polna vode, ni več mogla zaspati, obsedela je v kamri in čakala, da je njenemu sinu okoli pol devete ure zjutraj uspelo prečkati potok med hišama. Električne nista imela vsaj pet dni, zasulo je tudi rezervoar za vodo, zaradi česar je sin vodo nekaj časa zajemal kar z vedrom iz bližnjega izvira.

Milena se še dobro spominja, kako ji je njena mama pripovedovala o poplavah leta 1924. Mama je bila tistikrat sama doma z dvema majhnima otrokoma. Plaz s hriba je nenadoma pridrvel naravnost skozi okno v kamro, kjer sta otroka spala, in ju zasul, a ju je mama takrat na srečo lahko še pravočasno rešila iz blata.

Špela Mezek je fizioterapevtka in prostovoljka

Da ima čut za sočloveka, je prvič močneje začutila, ko je obiskovala svojega dedka in babico v domu za ostarele in tam opazila, da so v domovih ljudje, ki so prepuščeni sami sebi in nimajo nikogar, ki bi jih obiskoval. Prostovoljka v ekipi prve pomoči je od leta 2011, ko je naredila tudi tečaj za bolničarke. Lansko leto pa je pridobila še licenco za predavateljca. Prvo večjo intervencijo je doživela v Dobovi v času begunske krize, druga je bila epidemija covid, tretja pa letošnje poplave. Iz vseh teh zelo različnih dogodkov se je nekaj naučila, kar ji bo zagotovo koristilo za nadaljnje delo. Veseli pa jo,

Ekipa rdečega križa pri gospe Mileni

da je prostovoljstvo po poplavah spet nekoliko v porastu.

In kako se spominjate avgustovskih poplav?

»V petek sem bila še v službi v Zdravstvenem domu Škofja Loka in z grozo spremljala, kaj se dogaja v Škofji Loki in okolici. V soboto smo se organizirali in odšli pomagati na teren. Naš cilj je bilo dostaviti hrano in vodo 13 osebam na koncu doline Hrastnice. Z avtomobili smo se prebili do Puštala, potem pa ni več šlo. Hrano in vodo smo dali v nahrbtnike in se peš podali dalje. Prebijali smo se čez poplavljen področja, pri čemer so nam pomagali tudi domačini, ki so nas na neki točki celo naložili v bager in nas spravili čez vodo. Na drugem delu pa so nam pomagali položiti lestev čez vodo, da smo jo lahko prečkali. Žal se po poti nismo več mogli prebiti naprej, zato smo zavili v hrib proti Ožboltu in se trudili z druge strani priti do njih. Ampak tudi tam je bilo vse poplavljenno. Uspelo se nam je povezati z družino po telefonu, tako da smo jim na zadnji točki, do koder smo prišli, pustili vodo in hrano, do katere so se čez nekaj ur prebili sami.«

Prvo srečanje z Mileno

»V nedeljo smo dobili klic, da gospa na Sv. Barbari nujno potrebuje zdravila. Del naše ekipe je odšel po Hrastnici proti Sv. Barbari. Gasilec nas je s terenskim vozilom odpeljal po dolini Hrastnice, do koder je šlo, potem

nas je domačin naložil na traktor in nas po ozki poti, ko nisi vedel, ali je še dovolj varna, odpeljal proti Koširjevim. Zadnji del poti smo spet prehodili. Ko smo prišli do gospe, sta me najprej presenetili njena mirnost in skromnost, hkrati pa velika hvaležnost, ker smo prišli do nji in jima prinesli hrano, vodo in zdravila. S svojo energijo, osebnostjo in pogledom na svet se nam je zadržala v naša srca, zato jo še danes, ko je minilo že kar nekaj mesecev od poplav, z največjim veseljem obiščemo in z njo na kratko poklepetaimo.«

Ko adrenalin popusti

»Prvi teden so prizadeti po poplavah še dajali vtis, da so v redu. Potem so interventne službe odšle, prostovoljni ponedeljek je bil mimo, začela se je kazati dejanska škoda na objektih in ljudje so ostali sami. Adrenalin je popustil, prišel pa je strah. Zato smo bili prostovoljci RK še en mesec vsak dan na terenu in nudili ljudem psihosocialno pomoč. Naša ekipa še zdaj na nekaj dni gre na teren, saj ljudem že to, da nas vidijo in da se malo pogovorimo z njimi, da občutek, da niso pozabljeni.«

Špela večkrat obišče gospo Mileno in ji prinese nekaj osnovnih potrebščin in zraven vedno še škatlo kakavovih palčk Frondi, ki jih ima Milena neskončno rada. Vsakih 14 dni jo obišče tudi osebni zdravnik in vzame nekaj jajc od nje. Če pa boste vi hodili mimo hiše gospe Milene, pa se le ustavite na kakšen kratek klepet. **D. E.**

Mladi loški kuharji postali državni prvaki

V Novi Gorici je v okviru 70. Gostinsko-turističnega zbora Slovenije potekalo 14. državno tekmovanje za zlato kuhalnico, na katerem je zmagala ekipa Osnovne šole Škofja Loka - Mesto, ki je komisijo navdušila z okusno mineštro z vlivanci in slastnimi pirinimi palačinkami s skuto in borovničevim prelivom z meto.

Novopečeni kulinarčni prvaki, škofjeloški učenci **Iva Kelner**, **Benjamin Klobučar**, **Jure Gaber** in **Oskar Peternel** so na tekmovanju morali pripraviti regionalne primorske jedi in kljub temu, da so bili kot Gorenjci gostje na Primorskem, so zmagali v pripravi njihove kulinarike: mineštre, pirinih palačink s skuto in sadjem ter čaja z okusom vrtnic. Tri prvouvrščene ekipe je znani slovenski kuharski mojster **Uroš Štefelin** za nagrado povabil na kuharsko delavnico v svojo restavracijo Hišo Linhart v Radovljico, kjer bodo dobili še eno novo izkušnjo in izboljšali svoje kuharske sposobnosti, naučil pa jih bo tudi, kako kuhati iz lokalnih sestavin in kako prav nič ne zavreči. »Letošnje tekmovanje je dalo posebno

težo odpadkom hrane. Držali smo se slogana: Hrana ni odpad. In skuhamo ravnolično, kot je šlo na dva krožnika,« je povedala mentorica **Katarina Peternelj**, učiteljica gospodinjstva in organizatorica prehrane na OŠ Škofja Loka - Mesto, ki poleg učenja v petem in šestem razredu uči še dva izbirna predmeta s področja prehrane, in sicer sodobno pripravo hrane v sedmem in načine prehranjevanja v osmem razredu. »Na začetku sem učencem sama pripravila jedi iz tekmovanja. Njihov prvi izziv je bil pripraviti iste jedi in napitek doma ter predlagati izboljšanje svojih receptov. Učenci so se odzvali in enotno predlagali, da dodamo mineštri meso in umaknemo brokoli. Preliv iz jagodičevja se jim je zdel prekišel, zato so

Štirje zlati kuharji iz OŠ Škofja Loka - Mesto z mentorico Katarino Peternelj

predlagali, da poskusimo z malinovim prelivom. Za napitek so predlagali slajenje z medom. Na vajah smo potem v skutin nadev za palačinke dodali pehtran, ki je obogatil okus skute,« je priprave na tekmovanje opi-

sala mentorica, njeno kuharsko znanje pa temelji na mamini kuhinji, ki jo je nadgradila s kuharskimi tečaji in potem na pedagoški akademiji pri študiju gospodinjstva. »V šoli imamo pri kosilu večkrat lokalne in tradicionalne slovenske jedi, našega zmagovalnega jedilnika pa še nismo ponudili. Želimo ga pripraviti ob kakšni priložnosti v decembru. Med mojimi štirimi zlatimi kuharji je po prepričljivi zmagi vladala velika evforija, vsi bi šli še kam in upam, da bo kdo od njih res nadaljeval šolanje na gostinski šoli. Povabila sem jih tudi na TV-šov *Mali šef Slovenije*.« **Damjan Likar**

Loški utrip

Ustvarjajte nove priložnosti

TRELLEBORG

www.trelleborg.com/en/seals-and-profiles TRELLEBORG SLOVENIJA / TRELLEBORG GROUP

Predstavili 62 loških Maistrovih borcev

Muzejsko društvo Škofja Loka in Domoljubno društvo general Rudolf Maister Žiri sta v Kristalni dvorani Sokolskega doma priredila Blaznikov večer, na katerem so predstavili 62 Maistrovih borcev z ozemlja današnje škofjeloške občine. 23. novembra je namreč minilo 105 let, ko so se boju za severno mejo pod vodstvom Rudolfa Maistra, sprva kot prostovoljci, kasneje pa kot mobiliziranci, pridružili tudi fantje in moške iz naših krajev.

Novembra leta 1918 je general Maister s svojo vojsko razorožil in razpusil nemško varnostno stražo in s tem omogočil priključitev večjega dela slovenskega narodnostnega in govornega območja Štajerske in Koroške. Po raziskavi v občinah Žiri, kjer je dejavna skupina žirovskega društva odkrila 42 borcev, in Gorenja vas - Poljane, kjer so jih našli kar 57, so na razstavi in spominskem večeru predstavili še 62 Maistrovih borcev z ozemlja današnje občine Škofja Loka.

»Ob raziskavi zbiramo tudi dokazno gradivo, dokumente in fotografije in za vsako občino pripravimo razstavo, ki je namenjena občanom občine, zelo pa je tudi primerna za 8. in 9.

razred osnovnih šol, saj ob tem spoznajo svoje prednike, ki so se kot prvi slovenski vojaki leta 1918 in 1919 borili za slovensko etnično ozemlje,« je povedal **Janez Jereb**, predsednik Domoljubnega društva general Rudolf Maister Žiri, in dodal, da so trem padlim na rojstne hiše že postavili spominske plošče, ostalim pa jih bodo v naslednjih letih. Raziskavo bodo opravili tudi za občino Železniki. »Iz sence pozabljenja naj vstanejo moške in fantje iz loške občine, ki so pokazali pogum in sledili Maistrovi viziji narodovega obstoja. Sedanji mladi generaciji naj bo zavest naših prednikov vzorec obnašanja in spoštovanja domovine, samostojne Slove-

nije, ki smo jo dočakali sedem desetletij kasneje. Domoljubno predanost udeležencev naj spozna tudi širša javnost,« je namenu raziskave spregovoril član obeh društev gostiteljic in zet Maistrovega borca **Anton Bogataj**. Škofjeloški podžupan **mag. Robert Strah** se je v imenu občine zahvalil za izkazani trud in prizadevnost vsem, ki so zadnji dve leti zbirali, preverjali in urejali podatke, da je prišlo do razstave, ki predstavlja in v javni spomin vrača 62 imen naših rojakov, ki so sodelovali v boju za severno mejo Slovenije.

»Maister je odličen zgled, kako se je treba odzvati, ko gre za interese naroda, skupnosti, države in domovine. S svojo karizmo in vodenjem je v prelomnih časih po štiriletni svetovni vojni prepričal slovenske vojake, da se vrnejo na bojišče – tokrat za svojo pravo domovino,« je med drugim dejal podžupan.

Damjan Likar

Janez Homan (poročna slika) je bil sin Martina in Ane, roj. Miklavčič, iz Zminca. Z bratom Antonom sta 28. 12. 1918 odšla v vojašnico v Ljubljano in se pridružila borcem za severno slovensko mejo. V nemški ofenzivi 4. 5. 1919 je bil ujet in odpeljan v taborišče Marchtrenk pri Linzu. Iz taborišča je pobegnil na Češko ter se nato novembra 1919 s transportom študentov vrnil v Slovenijo. Fotografijo hrani hči Pavla Štravs.

Franc Košir (na fotografiji z mlajšim bratom Janezom) je 5. 3. 1919 padel v bojih pri Landmanhofu. Fotografija visi na steni v njuni rojstni hiši, Sp. Lenart 10.

Iščemo gostitelje

Ob koncu leta (od 28. 12. do 1. 1.) bo v Ljubljani potekalo Evropsko srečanje mladih, ki ima že več kot 40-letno tradicijo in vsako leto privabi več tisoč mladih. V sodelovanju z različnimi Cerkvami srečanje pripravlja taizéjska skupnost iz Francije. Namen srečanja je mlade iz vse Evrope in tudi zunaj nje spodbuditi, da postanejo nosilci miru, sprave in solidarnosti, obenem pa je to zanje priložnost, da spoznajo gostoljubnost in edinstvenost naše domovine. Udeleženci, stari med 18 in 35 let, bodo namreč bivali pri lokalnih družinah. Gospodinjstva v Ljubljani in okoliških občinah so povabljeni, da odprejo vrata svojih domov, še pomembneje pa vrata svojih src,

in sprejmejo mlade romarje. Pri tem je ključno medsebojno zaupanje. Udeleženci ne potrebujejo postelje, ker s seboj prinesejo podlogo za spanje in spalno vrečo. Potrebujejo samo preprost zajtrk in kosilo prvega januarja. Mladi ljudje z vsega sveta bodo bivali tudi pri družinah v Škofji Loki! V župniji Škofja Loka se je že vzpostavila lokalna pripravljalna ekipa, ki s pomočjo mednarodnega prostovoljca oblikuje jutranji program, ki se bo odvijal v našem mestu. Trenutno aktivno zbirajo prijave za gostitelje. Vse informacije najdete na spletni strani <https://taizejljubljana.si/>, prijavnico za gostitelje pa na spletni strani župnije Škofja Loka. **E. J.**

RAZVOJNA AGENCIJA SORA d.o.o.

Naj bo leto, ki prihaja polno drznih razvojnih idej, pozitivnih sprememb in zmagovalnih odločitev.

Blagoslovljene božične praznike, ponosa poln Dan samostojnosti in enotnosti ter srečno 2024!

Kolektiv Razvojne agencije Sora d.o.o.

Že 30 let nam delajo krawal

Znameniti festival alternativne glasbe, s poudarkom na eni strani trših žanrih metala, roka, punka ter na drugi strani etno rapa in elektronike — **Festival Krawal** — se vsako leto odvija na Jesenovcu pri Železnikih. Čeprav je bil Krawal pri starejši generaciji zaradi nerazumevanja, kaj se na njem dogaja, dolgo na slabem glasu, je v okolju postal zelo dobro prepoznan.

Nove glasbene skupine na festivalu vedno dobijo možnost prvega nastopa pred občinstvom in s tem tudi promocijo za svojo nadaljnjo glasbeno pot. Nastopajo tudi že uveljavljene skupine. Ena od njih je bila hrvaška skupina Let 3, ki je na Krawalu nastopala leta 2008, na letošnjem izboru za pesem Evrovizije pa je dosegla odlično 13. mesto s protivojno pesmijo *Mama ŠČ!*

Krawalovci o začetkih Krawala

Zametki Krawala segajo v leto 1994, v čas, ko mladi metalci niso več hoteli obiskovati veselic v kulturnem domu in tam poslušati Agropopa, Kalifornije, Šank Rocka in podobnih rok-pop skupin, ampak so hoteli nekaj drugačnega, bolj divjega. **Robi Bernik** je predlagal, da organizirajo koncert, na katerem bi zaigrali vsi bendi iz Železnikov. Dogovoril se je za kinodvorano Obzorje, **Tomaž Frelih** je poskrbel za ozvočenje, **Rajko Košir** pa za varnost. Vse ostalo so naredili glasbeniki iz štirih skupin, ki so

Nastop Kejbele Ensamble Železniki na 30. Krawalu. (Foto: Tadej Mohorič)

nastopile na prvem Krawalu: Dreifuzz Canabis, Variola Vera, Maria Huanita in Bad Law. In tako se je zgodil prvi Krawal v Železnikih, se spominja **Uroš Koblar**.

In ker je lepo uspel, so ga ponavljali vsako leto na igrišču v Dašnici. Prelomnica v delovanju je bil četrti Krawal, ko so se spoznali z Markom Brecljem, ki je na festivalu pripeljal tudi tuje glasbenike, festival pa je postal dvodnevni. Od sedmega Krawala naprej se festival odvija na Jesenovcu. Leta 1997 je bilo ustanovljeno

društvo ROV in pod njegovim pokroviteljstvom festival deluje še danes.

Alternativna glasba je naravnost duha

V 30 letih delovanja se je na področju alternativne glasbe zgo-

dilo kar nekaj novega krawala, med drugim pojav elektronske glasbe, in pa razne mešanice in fuzije različnih žanrov, npr. rap metal. Stalno pa se pojavljajo tudi nove zvrsti, ena zadnjih je recimo hardcore punk power-violence, katere slovenski protagonist Smedja in Smetke je lansko leto igral na Krawalu.

Krawalovci so svojo obletnico lepo obeležili

Od slovesne akademije do izvedbe 30. Krawala in s postavitvijo mobilnih razstav po različnih krajih Slovenije. V Galeriji Muzeja Železniki je na ogled postavljena razstava *Vizualni krawal skozi čas*, na kateri se odvija video projekcija in kjer so umeščeni panoji s fotografijami ter majicami.

D. E.

Pravljica *Sladki zaklad*

Darinka Egart je v samozaložbi izdala tretjo pravljico, tokrat z naslovom *Sladki zaklad*. Junakinja pravljice je kravica, ki najde zaklad, potem pa ne ve, kaj naj naredi z njim. Na srečo je na kmetiji veliko živali z različnimi idejami. Za kaj več pa boste pravljico morali prebrati. Lahko jo naročite po e-pošti darinka.egart@gmail.com.

com. Cena je 19,99 €. Kakšna pa bo zagotovo zašla tudi v knjižnico. **U. O.**

Uredništvo Loškega utripa
vam želi srečno 2024.

GIVOS d.o.o.

Novi modeli
aluminijastih
ograj!

• ALU OGRAJE

• PVC OGRAJE

• VRTNE IN BALKONSKO OGRAJE
DVORIŠČNA VRATA • RAZLIČNE BARVE

M: 040 568 000 | www.givos.si | info@givos.si

PRODAJA IZDELKOV: GIVOS d.o.o., SREDNJA VAS 73, 4208 ŠENČUR

Srečno 2024!

Škofjeloški rotarijci podelili šest novih štipendij

Letošnji štipendisti štipendijskega sklada Rotary club Škofja Loka so trije dijaki, ena oseba s posebnimi potrebami in dva študenta umetniških akademij. Poleg celoletnih štipendij so podelili tudi tri enkratne pomoči za dijake, ki so s svojimi dosežki prepričali komisijo.

Predsednik loških rotarijcev **Franc Rebec** pravi, da okvirna dijaška štipendija znaša 175 evrov mesečno. »Komisija se trudi, da bi podelila štipendije proslcem, ki si po merilih šolskega uspeha, dejavnosti na športnem, kulturnem in humanitarnem področju zaslužijo štipendijo in jo tudi potrebujejo. Vsako leto ugotavljamo, da imamo izjemne dijake in študente in da smo nanje kot družba premalo ponosni. Po letu 2012, ko štipendije podeljujemo preko razpisa, smo podelili, vključno z letošnjim šolskim letom, 66.200 evrov štipendij in enkratnih pomoči.

Pri tem je treba omeniti tudi rotarijsko sodelovanje, ko je naš pobrateni klub Rotary club München Flughafen sodeloval pri štipendiranju glasbenice, ki je študirala na Dunaju,« je poudaril Rebec in dodal, da so od leta 2012 prejeli na vseh razpisih 109 vlog, podelili pa so 32 enoletnih štipendij in 19 enkratnih pomoči. »Žal skoraj vsak drugi prosilec ostane brez štipendije oz. enkratne pomoči. Seveda pa se lahko vsak prosilec ne glede na to, ali je dobil štipendijo oz. enkratno pomoč ali ne, ponovno prijavi naslednje leto. Prav letošnji štipendist **Leon Ravnikar**, ki je nastopil na 15.

Loški rotarijci so organizirali 15. božično-novoletni koncert, kjer je nastopal domačin Leon Ravnikar (levo) skupaj s Kamilom Aniolom in Nejcem Kuharjem. (Foto: Iztok Zupan)

tradicionalnem dobrodelnem božično-novoletnem koncertu

našega kluba, je še kot dijak loške gimnazije in Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana kar dve leti dobival enkratno štipendijo, da je potem dobil naslednji dve leti celoletno dijaško štipendijo. »Škofjeloški rotarijci že tradicionalno pripravijo tudi miklavževanje otrokom šole Jela Janežiča. Mlajši učenci so letos dobili multifunkcijski grelnik za vrat, starejši učenci oz. gojenci pa vrečke s sladkarijami in parklji. »Vsakdo, ki je bil kdaj kot gledalec na Miklavževi obdaritvi v tej šoli, lahko kar malo zavida Miklavžu. Otroci mu pripravijo prav poseben program. Skupaj s svojimi vzgojitelji prepevajo, deklamirajo pesmice, plešejo in prinesejo darila za Miklavža, ki so jih izdelali sami. Miklavža so tudi že povabili na nogomet in pripravili so mu kviz o njem.

Od teh otrok se lahko vsi veliko naučimo, veseli so že, če lahko Miklavža pobožajo, brez zavisti se veselijo njegovih daril in ponosni so, da lahko pokažejo, kaj vse znajo. Po zaslugi njihovih prijaznih vzgojiteljev imajo res kaj pokazati. To so trenutki, ko se vprašam, kdo sploh tukaj daje in kdo dobiva in to je prava sreča za vse,« je povedal Rebec.

Damjan Likar

Deset let jutranje telovadbe

V soboto, 18. 11. 2023, je minilo točno deset let, odkar smo začeli z jutranjo telovadbo 1000 gibov pod hribom Kamnitnik. Naša ustanoviteljica in vodja skupine je bila **Olga Avguštin**, ki se nam je ob tej priložnosti tudi pridružila.

V začetku delovanja je bilo v društvo vključenih 12 članic. Iz leta v leto se je število članic zaradi različnih vzrokov spreminjalo. Trenutno šteje naša skupina 19 rednih članic, veseli pa smo vsakega, ki se nam pridruži.

Smo prijazna in homogena skupina. Poleg tega da skupaj telovadimo, si med seboj delimo izkušnje z različnih področij, izmenjujemo sadike, sadje in zelenjavo. Po končani vadbi vedno zapojemo himno našega društva in se nasmejmo ob vicih, ob četrtkih pa se družimo ob kavici.

Kot po navadi smo imele tudi na praznični dan telovadbo na prostem, s praznovanjem pa smo nadaljevale v prostorih Društva upokojen-

cev Škofja Loka. Potem ko smo nazdravile, je **Zdenka Kavčič**, predsednica društva Šola zdravja Slovenije, razrezala tortico in najstarejšim članicam društva šole zdravja Kamnitnik Škofja Loka podelila pohvale in nahrbtnike. Čeprav smo Zdenko nagovarjale, naj še malo ostane, je zaradi obveznosti

prav kmalu odšla. Me pa smo se še nekaj časa družile in se sladkale z dobrotami, ki so jih spekle članice. Ob spremstvu harmonike, ki jo je pogumno raztegnila naša **Erika**, smo tudi zapele.

Stana Bašelj

Barvita jesen v OOO Škofja Loka: potovanja, izobraževanja in tradicionalni dogodki

Obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka je svojim članom ponudila pester nabor dejavnosti, ki so zaznamovale zadnje mesece leta. Od razburljivih italijanskih doživetij do strokovnih srečanj in tradicionalnih dogodkov.

V prvi jesenski mesec smo stopili z nepozabnim italijanskim doživetjem. Člani so obiskali barvite vasice Cinque Terre, se sprehodili po ulicah Genove ter se po strmi marmorni cesti odpeljali v Carraro in si ogledali enega od tamkajšnjih kamnolomov. Na jesenski izlet so se odpravili tudi člani naše sekcije upokoencev. Njihova destinacija je bila Avstrija, kjer so občudovali lepote doline reke Malte (Maltatal).

Izobraževanje je ostalo ključno področje našega delovanja. V sodelovanju z gorenjskimi območnimi zbornicami smo za člane organizirali webinarje o aktualni zakonodaji in redno

usposabljanje za voznike. Aktivne pa so bile tudi sekcije, na branžnih sestankih so se srečali frizerji, računovodje, gostinci pa tudi nosilci domače in umetnostne obrti.

Mladi podjetniki so na srečanju Kluba mladih podjetni-

kov pridobivali informacije o pomenu blagovne znamke, saj je ta lahko ključna za uspešnost podjetja. V prvem delu srečanja je mag. Dejan Šraml, direktor OOO Logatec in podjetniški svetovalec, predstavil, kaj blagovna znamka je in na kaj vse morajo biti pozorni podjetniki pri njeni graditvi. V drugem delu je bil gost srečanja Jure Miklavc, industrijski oblikovalec in vodja Studia Miklavc – oblikovalskega studia, diplomant Akademije za likovno umetnost in oblikovanje in eden najvidnejših strokovnjakov na področju industrijskega oblikovanja z več kot dvajsetletnimi izkušnjami v praksi.

Tudi na škofjeloški zbornici od sredine oktobra deluje Digi info točka, ki prebivalcem nudi informacije o brezplačni uporabi javnih elektronskih storitev, prav tako na naši zbornici še naprej ostaja SPOT točka kot del projekta SPOT Svetovanje Gorenjska, zato bomo še naprej nudili brezplačne informacije in svetovanja podjetnikom

ter tistim, ki o tem še le razmišljajo.

Člane so navdušili in povezali tudi naši tradicionalni dogodki. Sredi novembra so se lahko zavrteli na tradicionalnem obrtniškem plesu, v začetku decembra pa so se sprostili na nepozabnem decembrskem koncertu v cerkvi sv. Jurija. Spomine na svoje obrtniške dni so v gostilni Starman obujale tudi upokojene obrtnice in obrtniki.

Božični čas prinaša pričakovanje obiska Božička, ki letos razveseljuje 300 naših najmlajših. V pričakovanju kulinaričnega festivala Okusi Škofjeloškega, ki bo potekal od 5. do 31. januarja, pa so tudi naši gostinci, ki vas že sedaj vabijo na uživanje v lokalnih dobrotah.

Na koncu se vsem našim članom zahvaljujemo za dejavno udeležbo in podporo in jim želimo vesele praznike ter obilo uspeha v prihajajočem letu.

OBMOČNA OBRITNO-PODIJETNIŠKA
ZBORNICA ŠKOFJA LOKA

Železne niti – 20. jubilejna številka

V Selški dolini so naši spomini, pravijo ustvarjalci letošnjega zbornika Selške doline *Železne niti*. Tudi za jubilejno dvajseto izdajo so zbrali in zapisali kar poln koš spominov. Zbornik je letos bogatejši, saj 490 strani vključuje 35 prispevkov, ki jih je zapisalo kar 36 avtoric in avtorjev.

Ustvarjalci zbornika. (Foto: Simon Benedičič)

Zapisana beseda nam ostane za vedno

Kot se za lepo obletnico spodobi, je bila tudi predstavitev zbornika 24. 11. 2023 v Kulturnem domu v Železnikih bolj slavnostna. Na dogodke se je odzval župan občine Železniki **Marko Gasser**, ki je za zbornik napisal tudi uvodno opombico. Poudaril je pomembnost zbornika za Selško dolino, saj nam prav vsaka zapisana beseda ostane in še tako majhni prispevki na koncu dodajo svoj košček v mozaik Selške doline. V zbornik so vpletene pomembne osebnosti, ki so prinesle dobrobit v Selško dolino; arheološka, naravna in stavbna dediščina; zgodovinski arhivi in ustni spomini, fotografije in lastna razmišljanja. *Železne niti* so tako dokument časa in prostora in tudi osnova za spoznavanje prihodnosti.

Bogatih 20 let izhajanja Železnih niti

Glavni urednik zbornika **Rudi Rejc** je navedel kar nekaj zanimivih statističnih podatkov, ki so se nabrali v tem obdobju. V 20 letih je bilo pri ustvarjanju zbornika na več kot 8000 straneh objavljenih 643 prispevkov, sodelovalo pa je kar 222 avtoric in avtorjev. Vsi so sodelovali brez kakršnega koli nadomestila. Pri urejanju podatkov pa je Rudi naletel tudi na zanimiv podatek. Franc Gartner iz Železnikov je

leta 1936 kot kolesar nastopil na olimpijskih igrah v Berlinu, umrl pa je leta 1992 v Ljubljani. Žal o njem ni našel več podatkov. Ga je mogoče kdo poznal?

Prvi zbornik je odsev sinergije članov muzejskega društva

Tehnični urednik **Andreje Bogataj** pravi, da je ideja za prvo številko zbornika leta 2003 prinesel v muzejsko društvo **Primož Pegam**. V društvu je prišlo do prave energije in nastal je prvi zbornik. In kako je bil izbran naslov? Vsi člani odbora so na listek napisali po pet idej in na koncu je nastal naslov *Železne niti, zbornik Selške doline*.

Naslovnica jubilejnega zbornika. (Foto: Andrej Bogataj)

Izbira fotografije naslovnice vedno reflektira eno od vsebin

Andrej Bogataj je odgovoren tudi za fotografijo naslovnice od devete številke naprej. Na naslovnici letošnjega zbornika so tako tri figurice, ki predstavljajo delavce v plavžu, ki jih ožarja ogenj iz peči. Figurice so del stalne zbirke muzeja v Železnikih, naredil jih je v prejšnjem stoletju gluhonemi kipar Ivan Štrekelj iz Ljubljane. Tudi barva naslovnice je letos zelo praznično obarvana in je rožnata.

Dogodek predstavitve zbornika so z glasbenim vložkom obogatili **France Tušek** in **Neža Močnik** s petjem ob klavirski spremljavi **Tomaža Močnika**.

In kaj nam med drugim prinaša nov zbornik

Pregled taljenja rude v pokrajinah nekdanje Avstro-Ogrske in opis kajž v Sorici in podratitovskih vaseh; najdeni so arhivski viri o povezavah Sorice in Innichena; obujajo se spomini na člane ansambla Arnol in njihovo glasbeno pot; predstavljene so zanimive ženske iz Lešarjeve družine. Zbrani so zanimivi podatki o cerkvi sv. Križa; s pomočjo ilustracij je predstavljeno plavljenje po Davščici in opisana obnovitvena zadruha Blegoš. Predstavljeni so vojni spomini na dražgoško bitko in medvojna doživetja ter zapiski iz izgnanstva. V zborniku je iz-

postavljenih kar nekaj obletnic, med njimi je pomembna 1050-letnica naselja Selc, 450-letnica delovanja šole v Bukovici. Veste kaj o prvih duhovnikih in gradnji župnišča v Davči pred sto leti? Preteklo je že 90 let od organiziranega turizma v Selški dolini in 60 let obstoja turističnega društva Železniki; znana klekljarica Matilda Thaler pa je letos praznovala 90. rojstni dan. Tudi Ribiška družina Železniki praznuje že 70 let svojega obstoja; kogar zanima arhitektura, bo zagotovo prebral prispevek o dražgoških zidanih kozolcih; na planoti Jelovica pa lahko najdete tudi fosilne ostanke sesalcev. Opisana je nova stalna muzejska razstava Šport v Selški dolini, ki je na ogled v športni dvorani JZ Železniki; v povezavi s športom bo zanimivo prebrati tudi o začetkih atletike v Selški dolini. Zbornik vsebuje intervju z Jernejem Hudolinom, direktorjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, in pogovor s fizioterapevtko Valerijo Pretnar Ramovš. Opisani so spomini na otroštvo in življenje na Jesenovcu; utrinki iz življenja Lenke in Maruše in spomini na zdravstvene kolonije. V zborniku so predstavljeni tudi letošnji občinski nagrajenci in uspehi učenec in učencev Osnovne šole Železniki.

Za več pa bo treba zbornik prebrskati

Kupite ga lahko v muzeju Železniki, v knjižnici Železniki, v trgovini Hitri kruhek na Češnjici ali trgovini Škulj na Zalem Logu in pri nekaterih članih Muzejskega društva.

In kakšna prihodnost čaka zbornik?

Ena od možnosti v razvoju zbornika je poleg tiskane verzije tudi dostop do digitalne vsebine. Novih zgodb pa v Selški dolini zagotovo še ne bo zmanjkalo. Ustvarjalci zbornika vabijo vse tiste, ki jih zanima raziskovanje, posebno še mlade, da se jim pridružijo. **Darinka Egart**

Zbrali so se ljubitelji pihanja v ustno harmoniko

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Škofja Loka, je v Kašči organiziral prvo regijsko srečanje ustnih harmonikarjev — orgličarjev in orgličarskih skupin, ki delujejo na Gorenjskem. Ljubitelji tega malega glasbila, ki ima v lesenem podolgovatem okviru številne piščali s kovinskim jezičkom, so se predstavili z raznolikim programom. Igrali so tako ljudske viže kot narodnozabavne skladbe pa tudi slovenske zimzelene popevke.

Na prireditvi so nastopile štiri skupine in pet posameznikov, nekateri s kitarsko spremljavo in eden s spremljavo citer. V koncertnem delu srečanja so se nastopajoči predstavili s po tremi krajšimi ali dvema daljšimi skladbama. Po nastopih je sledil pogovor s strokovnim spremljevalcem srečanja in priznanim slovenskim mojstrom ustne harmonike **Mirom Božičem** iz Idrije, ki je o nastopih podal svoje strokovno mnenje in hkrati predstavil napotke za delo v prihodnje. »Ker na našem območju, v Škofji Loki in v obeh dolinah, delujejo kar tri orgličarske skupine, vse tudi udeleženke tega srečanja, torej Poljanski orgličarji, Loške orglice in Francetovi orgličarji, takoj za občinsko mejo v Sori pri Medvodah pa Sorški orgličarji, kar je nekaj izjemnega, smo se že lansko leto odločili, da organiziramo ciklus izobraževanj za orgličarske skupine in posameznike in jim s tem nudimo strokovno podporo. K sodelovanju smo povabili Božiča, ki je kot mentor v zadnjih dveh letih izvedel sedem enodnevnih delavnic. Po tem ciklusu smo se odločili, da je treba delo orgličarskih skupin in udeležencev izobraževanj predstaviti javnosti, zato smo razpisali to

srečanje,« je o razlogih za izvedbo dogodka povedal **mag. Aldo Komar**, vodja JSKD Škofja Loka, ki meni, da je to glasbilo vedno bolj popularno po zgledu nekaterih razvitih držav, počasi pa si utira pot tudi v glasbene šole. Spomnimo, včasih so bile orglice priljubljeno darilo fantičem za birmo, danes pa jih verjetno večkrat dobijo za sv. Miklavža.

Na šoli v Poljanah uvedli krožek igranja orglic

Na srečanju je zelo veliko pozornosti vzbudila citrarska priredba skladbe *Cvetje v jeseni* v izvedbi kvarteta Poljanski orgličarji, ki ga sestavljajo vodja **Anton Krek**, **Janez Benedičič**, **Jože Dolenec** in **Nejo Ržen**. »Skladbo smo po navadi igrali kot zadnjo in je vedno 'vžgala', kot rečemo v žargonu, tudi na srečanju orgličarjev v Kašči,« je dejal Krek, ki na žalost ugotavlja, da je to še vedno v veliki meri instrument 'penzionistov'. »Na zadnjem srečanju orgličarjev v Mokronogu smo sicer opazili nekaj mlajših instrumentalistov. Se pa moram pohvaliti, da smo v letošnjem šolskem letu v naši šoli v Poljanah uvedli krožek igranja orglic. Obisk ni masoven, so pa trije učenci zelo zainteresirani za to

Kvartet Poljanski orgličarji

glasbilo,« pravi vodja kvarteta. Večkrat jih povabijo na praznovanje kakšne obletnice ali prire-

ditve, kjer so ljudje presenečeni, kaj vse se da iztisniti iz takega instrumenta. **Damjan Likar**

Virtuoz Miro Božič in Benjamin Barbarič na kitari. (Foto: Janez Jocif/arhiv JSKD Škofja Loka)

DA BO VAŠ AVTO DELOVAL BREZHIBNO
hitro - kvalitetno - ugodno

NUDIMO KOMPLETNE SERVISNE USLUGE ZA VAŠ AVTO

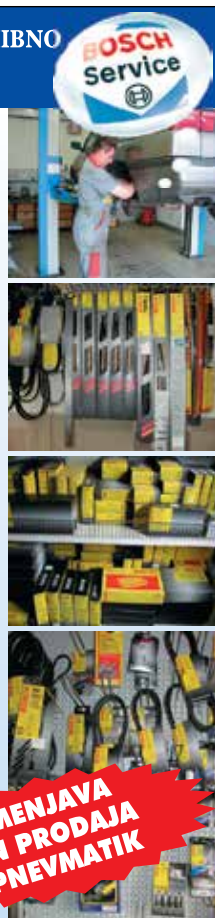
- servis zavor (ABS)
- najnovjša tehnika odprave napak in nastavitve motorjev s tehnologijo **BOSCH**
- priprava vozila za **tehnični pregled**
- prodaja in menjava akumulatorjev
- vsa ostala avtomehanična dela
- servis in popravilo vrtnih in kmetijskih mehanizacij

**AVTOSERVIS
KODER d.o.o.**

SVETI DUH 37, 4220 ŠKOFJA LOKA, TEL.: 041/721-601
DEL. ČAS: PON. - PET. 8.00 - 14.30 IN 16.00 - 18.00
SOBOTA, NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO

Srečno 2024!

FILTRI, SVEČKE, BRISALCI, JERMENA za vse znamke vozil!
RENAULT CITROEN
TOYOTA HONDA
DAEWOO DAEWOO
FIAT AVTO

Grajski zamorci pometli s konkurenco

V Logatcu je letos prvič po letu 2019 spet potekal dnevno-nočni orientacijski izziv, imenovan Jakec. Škofjeloški skavti, Grajski zamorci, so domov odšli z eno zlato in dvema srebrnima kolajnama.

Veselje ob zmagi (Foto: Škofja Loka 1)

Po navedbah organizatorjev se je letos zbralo skoraj 600 skavtov iz celotne Slovenije. Poleg prehojene poti so uživali tudi v delavnicah, kot so sobe pobega, spoznavanje reševalnih psov, obnavljanje znanja prve pomoči, *slackline* in lokostrelstvo.

Škofjeloški skavti so v kategoriji IV (11–15 let) osvojili prvo mesto, v kategorijah PP (16–20 let) in Jakec (voditelji in odrasli skavti) pa so prejeli srebrni kolajni. Vodnika **Pavel Karlin** in **Jure Zarnik**, ki sta bila del IV-ekipe, razlagata, da

so prehodili okoli dvajset kilometrov, na točkah pa so morali opraviti nekaj izzivov, ki so jim prinesli dodatne točke. Pred odhodom so sicer najprej pisali teoretični preizkus znanja, ki je vseboval vrisovanje na zemljevid in poznavanje topografskih znakov. »Prvega mesta nismo pričakovali, smo pa pričakovali uvrstitev med najboljših pet ekip, saj smo prehiteli veliko skupin, ki so šle na pot tudi dve uri pred nami. Bili smo res navdušeni,« sta povedala.

Leon Oblak

Skavti prinašajo Luč miru iz Betlehema

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) bo tudi letos pred božično-novoletnimi prazniki na slovenske domove poneslo Luč miru iz Betlehema (LMB).

Plamen so v začetku decembra prevzeli v Linzu, nato pa so ga ponesli širom Slovenije. Po naših krajih bodo LMB v teh dneh prinesli skavti iz stegov Škofja Loka 1, Železniki 1, Poljanska dolina 1 in Žiri 1. Plamen bodo razdeljevali po župnijah, starejšim pa ga bodo ponekod prinesli na dom.

Akcija je vsako leto tudi dobrodelna – tokrat bodo z zbranimi sredstvi organizirali dve vikend zimovanji za otroke in mlade, ki so jih letošnje ujme najbolj prizadele. »O tem smo nekako razmišljali

že v poletnih mesecih, ko smo na terenu opazovali posledice ujme in v živo videli stiske ljudi, še bolj pa zdaj, ko se na ta območja v družbi že malenkost pozablja. Družine na teh območjih bodo posledice (tako materialne kot tudi duševne) čutile še precej časa, zato menimo, da lahko skavti pripomoremo ravno z našo vzgojo, ki je resnično celostna, vsebuje varovalne dejavnike na področju duševnega zdravja, hkrati pa je tudi igriva in sproščena,« so nam pojasnili v združenju.

Leon Oblak

»Postavimo most, kjer ga ni. Prižgimo luč, kjer še ne gori,« je zapisano v letošnji poslanici. (Foto: Urška Bernik)

DECOP
GRAFIČNE REŠITVE
www.decop.si

Vsem poslovnim partnerjem in občanom želimo srečno 2024!

Odprli učni laboratorij za dediščino

V okviru letne skupščine in praznovanja 30-letnice Združenja zgodovinskih mest, ki ga je gostila Škofja Loka, so na Mestnem trgu 35 odprli nov učni laboratorij za kulturno dediščino, ki je nastal v partnerskem projektu Šole prenove za nove generacije.

V novih prostorih, kjer je svoj domicil našlo tudi Združenje zgodovinskih mest, se bodo vrstili dogodki za vse, ki bi radi поблиže spoznali bisere kulturne dediščine. »Ti novi prostori predstavljajo tudi dober primer strokovno izvedene fizične prenove in vsebinske oziroma ustrezne programske obogatitve ene naših najbolj ikoničnih mestnih stavb – Starega rotovža na osrednjem škofjeloškem Mestnem trgu,« je povedala sekretarka Združenja **Mateja Hafner Dolenc** in poudarila, da se tradicionalne veščine in stara znanja izgubljajo v pozabo, s tem pa tudi raznovrstni tradicionalni poklici. »Zato je še kako pomembno, da že najmlajšim generacijam približamo kulturno dediščino, saj bodo le tako lahko zgradili pravi odnos do nje.« To je namreč tudi temeljno poslanstvo

Združenja, skrb za ohranjanje, prenovo kulturne dediščine in kulturnih spomenikov v zgodovinskih mestih. Po skupščini je v Sokolskem domu na slovesnosti ob 30-letnici Združenja, ki danes povezuje 21 zgodovinskih mest in deset gospodarskih družb, slavnostni govornik **Marko Lotrič**, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije, izpostavil številne izzive v današnji družbi, med drugim tudi, kako ohraniti kulturno dediščino in zaščititi naše temeljne vrednote, ostati to, kar smo, v luči vse večje globalne povezanosti. »Zagotovo bomo to zmogli le povezani, z vključevanjem in sodelovanjem vseh, ki lahko prispevajo na kakršen koli način. Pri tem nam je vaše delovanje zgled. Vaša vztrajnost, s katero iščete rešitve za življenje starih mestnih jeder za prihodnjih

Na delovnem obisku v Škofji Loki so bili predstavniki enaindvajsetih zgodovinskih mest iz Združenja zgodovinskih mest Slovenije. (Foto: Katja Štucin)

100, 300 ali 500 let, z namenom ohraniti večstoletne lepote, ki v sebi skrivajo uskladiščeno moč in energijo preživetja spopadov, požarov, katastrof in vojn, je še en dokaz več, kako zelo pomembno je za obstoj in napredek družbe sodelovanje in razumevanje drug

drugega.« Ob zaključku nagovora si je Lotrič izposodil misel ameriškega esejista, pisatelja in filozofa **Ralpa Walda Emersona**, ki je v 19. stoletju zapisal: »Brez navdušenja se ne da doseči nič veličastnega.«

Damjan Likar

NOVO

ALPLES KUHINJE 2024/25

Prenovljena podoba Žebbljarjeve hiše

Na Spodnjem trgu, v nekdanji Žebbljarjevi hiši, danes domuje butični hotel Impressio. Lično obnovljena hiša na prvi pogled deluje kot še ena v nizu mestnih hiš, a ko se masivna lesena vrata odpro, se pred nami razpre namestitvena zgodba z velikim potencialom. Skrbno izbrano pohištvo, negovan vrt in izjemen smisel za detajle. Uspešna zgodba, ki jo pišeta zakonca **Hostnik**, bi lahko postala kompas, ki bi Škofjo Loko naredil turistično še bolj privlačno.

V začetku septembra je minilo šest let, odkar so se začela dela na hiši z naslovom Spodnji trg 11. Hiša, ki tod stoji že več kot 400 let, je v zadnjih nekaj letih doživela neverjetno preobrazbo. Stavba, ki je zmes meščanske in kmečke arhitekture, obsega precej večjo površino, kot se mimoidočemu na prvi pogled zdi. Stavbno zemljišče se namreč razteza vse od Spodnjega trga do nekdanjega obzidja. Žebbljarjeva hiša je bila namreč svojčas del utrdbenega sistema, ki je Škofjo Loko varoval pred vpadi sovražnikov. Ko so se začela gradbena dela, so naleteli na temelje, ki so segali več kot meter poševeno pod zemljo. Bivalni del hiše meji na Spodnji trg, na drugem skrajnem robu zemljišča pa sta bila nekoč žebbljarska delavnica in hlev. Ta del je bil, ko sta ga prvič ugledata **Emina** in **Blaž Hostnik**, povsem uničen. Tudi osrednja hiša je bila v precej dotrajanem stanju. Škofjeloška podjetnika, zakonca Hostnik, pa sta v starih kamnitih zidovih videla precej več kot le kup kamna. »Marsikdo se je spraševal, zakaj bi kdo kupil objekt v tako slabem stanju. Po-udariti moram, da sva z Blažem velika ljubitelja starih stavb. Ko se je tako pokazala priložnost, da eno povrneva v življenje, sva jo zgrabila z obema rokama. Najini poslovni partnerji so namreč nad Škofjo Loko navdušeni, a kaj, ko je ponudba prenočišč majhna. Zato sva se odločila, da denar vloživa v butično nastanitev. V to, da staro hišo na Spodnjem trgu obudiva nazaj v življenje,« pojasnjuje Emina Hostnik, ki je skupaj s soprogom leta 2017 posledično k obnovi spodbudila tudi nekatero sosedo. Tudi brez njihove podpore Žebbljarjeva hiša ne bi bila, kakršna danes je. Obnova je potekala v tesnem sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS), zato lastnika s ponosom povesta, da je to danes najverjetneje edini zasebni objekt v Škofji Loki, obnovljen v

Hiša, ki tod stoji že več kot 400 let, je v zadnjih nekaj letih doživela neverjetno preobrazbo.

skladu s smernicami in pogoji zavoda. Tako v zunanji kot tudi v notranji podobi. Prav zato se lahko hotel Impressio pohvali tudi z nagrado za kakovostno prenavo kulturne dediščine, ki jo s partnerji podeljuje Šola prenov. »Kulturna dediščina se izplača,« sta prepričana zakonca Hostnik.

Pri obnovi so se naslonili na lokalne materiale

Med obnovo so prišli do ugotovitev, da je hiša nastajala skozi različna obdobja. Prilicje se ponaša z gotško arhitekturo in klasičnimi portali, v etaži pa portale navdihuje obdobje baroka. Leseni

del v levem delu etaže je nastal naknadno, zaradi slabe ohranjenosti lesa in zadoščanju hotelskih standardov pa so ga bili primorani nadomestiti. Fasada je tako obnovljena v skladu s prvotno podobo, zasluga za to pa gre restavradorju **mag. Klavdiju Zalarju**, ki je odkril sicer štiri različne tipe poslikav, s katerimi je bilo skozi čas okrašeno pročelje. Na koncu so izbrali najbolj avtentičnega, prvotnega. Pri obnovi fasade jih je vodilo tudi načelo recikliranja. Kovane elemente na oknih so tako obnovili in jih pritrdili na nova lesena okna. Iz stare stene v jedilnici so odstranili vso tvarino

in malto, to pa kasneje pomešali z apnom in uporabili pri novem ometu. Tudi sicer so se pri obnovi naslonili na lokalne materiale. Leseni del vključno z »gankom« in zatrepom je iz slovenskega macesna, prav tako okna in vrata. Restavriranje lesenih elementov je delo Toneta Bohinca, ki je obnovil tudi več kot 300 let star leseni strop v eni izmed sob. Obnova stropa je trajala več kot leto dni, v ta namen pa so vse tramove odstranili, obnovili in jih ponovno vstavili v strop. Največji podporni tram so bili primorani v prostor prenesti kar z avtodvigalom, saj na stopnišču ni bilo dovolj prostora. Tla v etaži so pokrita z lokalnim kamnitničanom, ki so ga pripravili v Marmorju Hotavlj, prav tako recepcijski pult iz zadnjih kosov lehnjaka. Vse kamnite portale in detajle so ob pomoči restavradorja **Tomaža Furlana** obnovili v skladu s smernicami ZVKDS. Sogovornica ob tem izpostavi projektantko **Matejo Hafner Dolenc** in **dr. Modesta Erbežnika**, ki sta močno pripomogla k današnji podobi objekta. Sploh slednji je to hišo dobro poznal še iz mladostniških let.

Skrivnosti stare Žebbljarjeve hiše, ki še obogatijo njen interjer

Prenova je predstavljala precejšen finančni zalogaj, saj sta zakonca vanjo vložila kar 20 let prihrankov. Sredstva, ki jih je v sklopu razpisa prenove kulturne dediščine namenila Občina Škofja Loka, so predstavljala le kapljo v morje. Hiša je bila potrebna temeljite prenove, sanacija je bila zato vse prej kot enostavna. Za začetek so hišo povsem »olupili« in zatem injektirali v zidove apnenno cementno maso. Za dodatno izolacijo so v odprtine v kamnini injektirali še posebno maso, ki preprečuje prehod vlage. Razpadajoči gank so obnovili, pod njim pa postavili še zimski vrt, kamor je danes umeščen jedilni prostor. Tudi sicer vsak del stavbe

O pomenu izjemnega slovenskega impresionista priča tudi podoba *Sejalca*, ki v sebi nosi Škofjo Loko.

Obnova je potekala v tesnem sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS).

V prvi etaži so ohranili kamnit zid, kjer se je včasih končevala hiša.

priča o bogati preteklosti hiše. V prvi etaži so ohranili kamniti zid, kjer se je včasih končevala hiša, v spomin na postopno oblikovanje stavbe. Zraven je na hodniku ohranjena cestna mulda (namenjena cestnemu odvodnavanju) iz srednjega veka, ki jo je Emina še pravi čas rešila pred stroji gradbincev. Tik ob njej je vratni obok, na katerem so še vidne sledi uničujočega požara, ki je tod plamtel v 17. stoletju. Med procesom so prišli v stik z dnevnikom, ki ga je med letoma 1861 in 1865 pisal nekdanji lastnik hiše – žebjar **Jernej Gašperin**. Faksimile dnevnika bi radi v prihodnosti objavili v skupnih hotelskih prostorih. Pri tličje propadajoče delavnice, ki se naslanja na grajsko obzidje, so obnovili, dodali nadstropje, kjer je nekoč stalo visoko podstrešje, in tako pridobili nastanitveni objekt s še štirimi sobami. Stopnišče je obloženo s skalami, ki so jih

našli v estrihu bivalnega objekta ter iz njih sestavili suho škarpjo.

Poklon izjemnemu slovenskemu impresionistu

Latinski izraz 'impressio' ubesedi vtis, ko vodiš nekaj lepega. In obnovljena podoba Žebjarjeve hiše na Spodnjem trgu to brez dvoma je. Po drugi strani pa bi lahko ime hotela naslavljala tudi rdečo nit ponudbe, ki bo temeljila na loškem impresionizmu. Vsaka izmed sob nosi ime enega izmed umetniških del Ivana Groharja. V poklon slovitemu slikarju pa bodo v sodelovanju z Narodno galerijo namestili tudi reprodukcije Groharjevih del. Skozi zgodbo *Po poti Sejalca* bodo lahko gostje skozi zgodovino поблиže spoznali kulturno dediščino Škofje Loke. Podobi *Sejalca* sicer na vrtu družbo delajo tudi kovana vrata iz leta 1282, ki spominjajo na tista z loškega gradu. O življenju na Spod-

njem trgu v starih časih pričajo slike Loškega muzeja v jedilnici, medtem ko se tik ob njih na zaslону vrta ovekovečena prenova hiše. V sklopu butičnega hotela je urejenih 13 sob (za 30 gostov). Za zdaj je hotel še zaprt za širšo javnost, decembra pa načrtujejo tudi uradno odprtje. Dela so bila namreč končana tik pred začet-

kom epidemije novega koronavirusa, kar je začasno preložilo načrte investitorjev. V prihodnosti je predvideno tudi odprtje kavarne in slaščičarne v sklopu hotela, kjer bodo gostom ponujali tudi avtorski slaščiči, prav tako navdahnjeni s podobami Groharja – *Pomlad* in *Snežni metež*.

Nika Arsovski

SALON KERAMIKE IN KOPALNIŠKE OPREME

TRGOCEV, d.o.o., Obrtna cona Logatec 25, 1370 Logatec
Tel.: 01/ 754 24 85, 01/ 754 33 98, fax: 01/ 754 35 22, www.trgocev.com

-20% V mesecu decembru na vse ploščice iz zaloge (kopalniške, talne in zunanje)

Več o ponudbi na www.trgocev.com

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8.00 do 18.00 ure, sobota od 8.00 do 13.00 ure

Vratni obok, na katerem so še vidne sledi uničujočega požara, ki je tod plamtel v 17. stoletju.

Vsak božič jim na urgenco v zahvalo prinese potico

Že v prejšnji številki smo poročali o mednarodnem tekmovalnem uspehu škofjeloških reševalcev na Cipru. Tokrat sta nas v vsakodnevni svet nujne medicinske pomoči popeljala prekaljena reševalca Tadej Beguš in Matjaž Mohorič.

Tadej Beguš (levo) in Matjaž Mohorič, reševalca iz ekipe Nujne medicinske pomoči v ZD Škofja Loka

Koliko dela imate v prednovoletnem času?

Tadej: Škofja Loka je v prednovoletnem času kar miren kraj in nimamo toliko intervencij, ki so povezane s prekomernim pitjem in veseljačenjem v primerjavi z drugimi večjimi kraji. Zdaj je sezona prehladov in dihalnih stisk.

Matjaž: Opažamo, da so mnoge poškodbe povezane z letnim časom. Spomladi so pogosti padci z dreves med obrezovanjem, poleti so prometne nesreče motoristov in kolesarjev, čez celo leto je kar nekaj poškodovanih pohodnikov, pozimi pa so prisotni zdrsi na poledenelih površinah in poškodbe smučarjev. Smo enota nujne medicinske pomoči, ki pokrivamo tri večja in dve manjši smučišči, kar je verjetno na enoto NMP največ smučišč v Sloveniji. Do Soriške planine, denimo, potrebujemo približno 32 minut nujne intervencijske vožnje (čas vožnje je odvisen od

gostote prometa, vremenskih razmer).

Kako se odzovete, ko vas nekdo pokliče in pravi, da je na cesti opazil prometno nesrečo?

Tadej: Takšnih situacij je veliko, ko nas pokličejo očitvidci. Reče, na primer, da je gledal skozi okno in opazil trk dveh vozil. In prekine zvezo. Ko jih želimo poklicati nazaj, da bi pridobili več informacij o nesreči, so pogosto ti ljudje nedosegljivi. V takih primerih nimamo nobenih oprijemljivih informacij, kaj točno se na kraju dogodka dogaja (mehanizem nesreče, število in stanje poškodovanih ...).

Matjaž: Če mimoidoči opazi nesrečo, je vedno treba pogledati, kaj se dogaja in pristopiti do poškodovane osebe. Ne glede na to, ali je to v cestnem prometu ali domačem okolju. Vedno je treba preveriti, ali je kraj dogodka varen za nudenje pomoči. Za nas je lahko ogrožajoč dejavnik tudi domači pes, zato vedno prosimo, da naj pse zaprejo v drug prostor, kot se nahaja obolela oseba.

Tadej: Domača žival ne razume, ko ti pristopiš do obolele osebe, da mu boš pomagal. Zato ga včasih želi braniti. Na srečo so doslej reševalci utrpeli le lažje poškodbe ob ugrizih in kakšne strgane hlače. Enkrat sem izvajal stiske prsnega koša in v bližini me je opazoval lastnikov volčjak. Gledala sva se iz oči v oči in nisem vedel, ali bo vame skočil ali bo normalno odreagirala. Na srečo me ni ugriznil. Drug primer varnosti so primeri letošnjih poplav. Med reševalci in ostalimi udeleženci je bilo zaradi delovanja agregatov v zaprtih prostorih kar nekaj zastropitev z monoksidom.

Matjaž: Ko mimoidoči ali svojec pristopi do osebe in opazi, da se ne odziva, mora glasno poklicati »na pomoč«, da s tem pridobi pomoč še koga iz okolice. Potem je treba kakovostno sprostiti dihalno pot. Če oseba diha, jo

obrnemo v stabilni bočni položaj. Če pa ne diha, je treba takoj poklicati na številko 112. Takoj po opravljenem klicu je treba izvajati kakovostne temeljne postopke oživljanja. Tukaj mislimo na izvajanje kakovostnih stisov prsnega koša, ki jih izvajamo na sredini prsnega koša. Stise prsnega koša izvajamo pet do šest centimetrov globoko s frekvenco 100 in ne več kot 120 stisov na minuto (približno dva stisa na sekundo). V primeru srčnega zastoja ukrepe izvajamo, dokler na kraj dogodka ne pride pomoč. V primeru življenje ogrožajočih stanj (sum na srčni zastoj, nezavest, večje zunanje krvavitve, dušitev zaradi tujkov v dihalnih poteh, hude bolečine v prsnem košu in znakov sveže možganske kapi) takoj aktiviramo lokalno ekipo prvih posredovalcev. Naš povprečni odzivni čas za tiste intervencije, na katere smo aktivirali prve posredovalce, je bil letos 19 minut, povprečen odzivni čas prvih posredovalcev pa približno pet minut.

Kako pogosto občani uporabljajo defibrilatorje?

Matjaž: V vseh štirih občinah je nameščenih okrog 90 avtomatskih zunanjih defibrilatorjev, ki pa niso vsi tudi javno dostopni. Doslej so jih občani zelo malo uporabljali. Mislim, da na račun dobrega sistema prvih posredovalcev. Smo pa že imeli uspešen primer ukrepanja laikov v primeru srčnega zastoja v športni dvorani, ko je med igranjem košarke igralec doživel srčni zastoj. Soigralci so težavo prepoznali. Takoj so začeli izvajati temeljne postopke oživljanja in ga s pomočjo defibrilatorja rešili. Zelo pomembno je, da vsak občan ve, kje se v njegovem okolju nahaja najbližji avtomatski zunanji defibrilatorji. V primeru, da je ob osebi v srčnem zastoj samo ena oseba, ta nikoli ne zapušča osebe v srčnem zastoj. Po avtomatski zunanji defibrilator pošljemo

drugo osebo, če je ta seveda na voljo. Pred časom se je zgodilo, da je neki dostavljač hrane vstopil v stanovanje in opazil na tleh nezavestno žensko. Odložil je hrano, ni pomagal, ampak odšel naprej razvažat hrano. Na 112 je poklical šele, ko je prišel nazaj v svojo bazo.

Kako ste zadovoljni z odzivom voznikov, ko imate prižgane sirene in lučke?

Tadej: Večina voznikov se dobro odziva na naše intervencijske vožnje. Glavna napaka je, da nekateri vozniki nenadoma pred nami pritisnejo na zavore in ustavijo. Celo sredi nepreglednega ovinka. Včasih so težave, ko se najde kakšen voznik, ki nas v gneči gre celo prehitovat. Nekateri vozniki nas tudi ne opazijo, ker imajo v ušesih slušalke in vrtijo glasno glasbo. Težave imamo tudi s svojci, ki nam sledijo na poti v bolnišnico. Tako da smo morali že klicati policijo, da jih ustavijo, ker je bilo prenevarno. Doslej smo na srečo imeli samo lažje nezgode na nujni vožnji, na primer odbito ogledalo, praske na pločevini.

Matjaž: Imel sem primer dveh porodov na terenu. Ko smo oskrbeli mamico in novorojenčka ter ju odpeljali v porodnišnico, nam včasih očetje sledijo, tudi s prekomerno hitrostjo. Tudi med poplavami avgusta smo imeli kar nekaj intervencij s porodnicami. Vedno ko smo na nujni vožnji, ostale udeležence v prometu prosimo, da nam dajo prednost. Z intervencijsko vožnjo (zvočna in svetlobna signalizacija) ne pomeni, da imamo absolutno prednost v prometu. V primeru, da na intervencijski vožnji z reševalnim vozilom zapeljem v križišče pri rdeči luči na semaforju, sem v primeru prometne nesreče avtomatsko kriv, ker nisem upošteval cestnoprometnih predpisov.

Reševalci in gasilci imate v javnosti visoko stopnjo zaupanja. Pa

vendarle, doživljate tudi kritike?

Matjaž: Ker smo v času sodobne tehnologije, nas pacienti, svojci in očitvidci pogostokrat z mobilnimi telefoni snemajo med intervencijo, kar je zelo moteče. Posnetki so tudi že zaokrožili po družabnih omrežjih. Velikokrat pride tudi do izsiljevanja in groženj naši ekipi. Take dogodke prijavimo policiji. Treba se je zavedati, da mora obstajati ničelna toleranca do telesnega in duševnega nasilja.

Tadej: Poznam reševalca, ki je v nekem domu starejših močno prijel za ramo stanovalko, ki bi sicer padla po stopnicah. Dobila je modrico na rami. In svojci so ga tožili, da jo je napadel. Dokler je vse super, so vsi zadovoljni z nami. Ko pa kakšna malenkost gre narobe, se hitro znajdemo na udaru kritik. Zato po vsaki intervenciji pišemo podrobno poročilo o reševalnem prevozu. To je naš dokument, ki nas ščiti, če bi prišlo do kakšne tožbe ali zaslišanja na sodišču.

Najbolj pretresljiva zgodba, ki se vaju je dotaknila?

Tadej: Jaz morda lažje delam na tukajšnjem terenu, ker ne poznam

ljudi, saj nisem domačin. Morda je zame najtežje sprejemljivo oživiljanje nekoga, ki že nekaj let negiben leži v postelji. Medtem ko si svojci na vsak način želijo ohraniti ljubljeno osebo pri življenju. Mislim, da se premalo pogovarjamo o smrti. Zato se nekateri kar ne sprijaznijo z dejstvom, da pride tudi dan slovesa in da je vsak dan, ki smo ga preživeli z ljubljeno osebo, bil nekaj posebnega.

Matjaž: Vsi imamo čustva, ki pridejo na plano po težjih intervencijah. Po zahtevnih intervencijah se s sodelavci veliko pogovarjamo, izrazimo svoje občutke in se na ta način razbremenimo. Pomaga nam tudi črni humor. Najbolj se me je dotaknila prometna nesreča, v kateri je osebno vozilo zaradi poledenele ceste trčilo s tovornjakom. V osebnem vozilu je bila mlada mamica s sedemletno hčerko. Mati je bila na kraju nesreča mrtva, hčerka pa je utrpela zelo hude telesne poškodbe. Na kraju dogodka sta bila med reševalno akcijo prisotna tudi oče in bratec poškodovane punčke in mrtve mamice. Punčko smo zaradi slabih vremenskih razmer po cesti

transportirali do UKC v Ljubljani. Čez teden dni je tudi ona umrla.

Kako vam ljudje izražajo hvaležnost, ker ste jih rešili?

Matjaž: Tega je kar veliko. Zahvale prejemamo ustno in pisno. Neka družina, pri kateri smo večkrat pomagali očetu, nam za vsak božič in veliko noč na urgenco prinese potico.

Tadej: Dvakrat so nam v zahvalo donirali finančna sredstva, tako da smo z njihovo pomočjo lahko kupili nekaj opreme.

Kako skrbite za moštveni duh na urgenci?

Matjaž: Veliko delamo na medosebnih odnosih, kar je v našem poklicu izredno pomembno. Tadej je, denimo, novembra za vse zaposlene v NMP organiziral kolesarski izlet od Grožnjana do Poreča. Tam smo se kopali v mrzlem morju. Za zaključek dneva smo šli še na osmico. Ob takšnih dnevih se sprostimo, kaj dobrega pojemo in popijemo. Med letom gremo tudi v hribe, na kakšno ferato. Obudili smo tudi krst novozaposlenih. Na uradnem delu krsta sledi kviz, na katerem preverimo znanje »naj-

bolj« izkušenih novozaposlenih sodelavcev. Ob vsakem napačnem odgovoru se spodobi, da dobijo ustrezno kazen. Od njih se tudi pričakuje, da nas primerno pogostijo.

Se je vajin pogled na življenje zaradi tega poklica kaj spremenil?

Tadej: Ko sem še delal na urgenci v Ljubljani, sem si rekel, ali je sploh še kakšen v Sloveniji, ki se še ni polomil. Zato moramo biti vsak dan hvaležni za zdravje. Najlepše mi je, ko se zgodi kakšna nesreča, ki pa ima srečen konec.

Matjaž: Rad hodim v hribe, se gibam v naravi. In so trenutki, ko si utrujen, ti je vroče. Potem velikokrat pomislim, kakšen dar imam, da se sploh lahko gibam, sam s svojimi pljuči diham čist zrak. Koliko ljudi je ta trenutek na intenzivnih negah, ki ne morejo dvigniti roke, ki so priključeni na razne aparature, ki jih ohranjajo pri življenju. Med intervencijami v tem času opazimo, kakšne razmere so v nekaterih gospodinjstvih. Od družinskih odnosov, bolezni do osamljenosti. In ti ljudje ne morejo praznovati božiča v krogu svojih bližnjih, ob mizi, polni dobrot.

Damjan Likar

Na vroči mehiški vulkanski pari so spekli pico

Škofjeloška aktivna upokojenka **Ela Dolinar**, ki med drugim opravlja tudi brezplačne prevoze Prostofer za upokojenca, je novembra za 17 dni 'pobegnila' v tople kraje srednje Amerike. Z vodeno skupino je obiskala Mehiko, Gvatemalo in Belize.

Kaj je bil glavni motiv potovanja?

Že dolgo sem si v Mehiki želela v živo doživeti mariache, ansambel glasbenikov, ki nosijo sombrero in igrajo ranchero, tradicionalno mehiško glasbo. Prvič smo jih poslušali v znanih kanalih Xochimilca, zadnjega ostanka 70-kilometrskega sistema vodnih prometnih poti, ki so ga zgradili Azteki. Pisani štirioglati čolni, podobni gondolam, vozijo obiskovalce na izlete, mimo njih pa plujejo tudi skupine mariačijev. Čolni so tako nagnjeni, da se zaletavajo drug v drugega. Ob nedeljah hodijo na te čolne cele družine, na njih potekajo pikniki, zabave. Domačini naročajo hrano kar na sosednjih čolnih, ki plujejo mimo. Zdi se kot plavajoča tržnica.

Ela Dolinar pred arheološkim najdiščem Chichen Itza

Kaj je še značilno za Mehiko?

Ogled romarjev iz celotne Južne Amerike pri mehiški svetinji Gua-

dalupe. Menda naj bi se v 16. stoletju nekemu kmetu prikazala Marija oziroma Guadalupe, kot jo poimenujejo v tej državi. Na tistem mestu v bližini mehiške prestolnice so zgradili tretjo največjo katoliško cerkev na svetu. V tej kolosalni cerkvi je napeljan tekoči trak, da se trume ljudi ne zadržujejo predolgo, ker bi sicer prišlo do zamaška. Zaradi nepopisne gneče mnoge skupine nosijo enake majice, da se lažje najdejo, če se izgubijo. Maše se tam darujejo od zore do mraka. Južnoameričani so fanatično verni. Oni v cerkvi res molijo, ne

tako kot pri nas, ko mnogi čakajo, kdaj bo že konec maše. Nekateri romarji so bili oblečeni v rimske vojščake, drugi so nosili perjanico na glavi, kakšne skupine so imele s seboj po dvajset duhovnikov. Na eni stojnici sem kupila Marijino svetinjico in jo že podarila neki 93-letni gospe iz škofjeloškega doma starejših, ki je bila neizmerno vesela. Mehika je znana tudi po cvetju. Skoraj vsi obiskovalci mehiških cerkva pustijo pred oltarjem šopke cvetja.

Kako ste doživeli glavno mesto Mexico city?

Središče je še kar lepo urejeno z asfaltiranimi cestami. Šli smo na neki nebotičnik, na vrhu katerega je ploščad z razgledom na celotno mesto. Šele na tisti točki se je pokazala razsežnost enega največjih mest na svetu. Zunaj središča so favele, revne soseske z nedokončanimi hišami, da lastnikom ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja. Na vrhu hiš je veliko rezilnih žic, s katerimi se domačini ubranijo pred mafijskimi tolpami. V mestu je največji problem pomanjkanje pitne vode, kupujejo jo v trgovinah ali jim jo dostavijo v kanistrih. Če jo piješ iz pipe, se za tisti dan lahko samo še preseliš na stranišče. To je eno redkih ve-

Mehiška pokopališča so veliko bolj pisana kot evropska.

AVTOSERVIS PAULUS

Pooblaščen servis vozil

Vsem strankam se zahvaljujemo za zaupanje v obstoječem letu. Leto 2024 pa naj vam prinese zdravja in mnogo srečnih kilometrov.

Z vami že 90 let.

AVTOSERVIS PAULUS d.o.o.
Partizanska 23, 4220 Škofja Loka
04/511 14 80 | 04/511 14 82
www.paulus.si

90
let

Selitev marijačev, tradicionalnih mehiških glasbenikov, s čolna na čoln

lemest na svetu, skozi katero ne teče nobena reka. Tudi njihova kanalizacija je slaba, zato nikjer v Mehiki ne smeš metati porabljenega toaletnega papirja v školjko (ker se odtok zamaši), ampak ga mečejo v koš zraven stranišča. In koši niti niso pokriti. Mesto se nekontrolirano širi. Oblast nima občinskega prostorskega načrta, tako kot denimo v našem mestu.

Veliko je kriminala. Policisti hodijo po mestu v neprebojnih jopičih z brzostrelkami. Nam so neke prav prepovedali vožnjo, ker je zaradi mafijskih združb prenevarna. Če bo celotna Evropa imela električna vozila, ne bomo mogli rešiti sveta. Ker se preostali, nerazviti svet duši v cestnih izpuhkih. V Mehiki se neverjetno kadi iz izpuhkov avtobusov in tovornjakov.

Kaj vas je še presenetilo v Mehiki?

V Mehiki povsod v hrani dobiš fižol, celo za zajtrk ga jedo. Uživajo ga tako pogosto, ker drugih kultur, poleg koroze, praktično nimajo. Namesto na palicah fižol raste po koruznem stebelu. Zelo zanimiva so njihova pisana pokopališča. Umrlih ne pokopavajo v zemljo, ampak krsto položijo na tla in jo z betonskimi zidaki zazidajo v obliki škatle. V Mehiki in Gvatemali prodajajo okrasne lobanje na vsakem koraku. To jim je ostalo od majevske kulture, ko so imeli lobanje od žrtvovanih ljudi za dekoracijo na vhodih. Na dan mrtvih vsi kupijo te mrtvaške glave. Tako kot so pri nas v izložbah lutke z oblačili, so v Mehiki izobešene lobanje. Oni častijo smrt in se na pokopališčih veselijo. Piknike organizirajo kar na grobovih. Verjamejo, da pokojnika čaka boljše življenje v onstranstvu. V tej deželi smo se povzpeli tudi na obrobje vulkana, na katerem smo jedli pico za 50 evrov. Domačin nam jo je spekel na železni pločevini, na špranji,

ki je nastala zaradi vulkana, skozi katero je puhala para.

Kako je bilo v Gvatemali?

Mejo iz Mehike v Gvatemalo smo prepešali. Pred mejo je namreč tako ozka in slaba cesta, da nas je avtobus slab kilometer prej odložil, nato smo s kovčki in nahrbtniki kot migranti prišli do mejnega prehoda. Tristo metrov za mejo nas je že čakal gvatemalski avtobus, v katerega smo kar skozi okno nametali naše 'kufre'. V tej deželi smo obiskali pokrajino Chiapas, od koder izhajajo znana čija semena. Ogledali smo si majevske piramide, ki se končajo sredi džungle. Tukaj so bile piramide kot svetišče, za razliko od egipčanskih, ki so služile kot grobnice. V teh svetiščih so Maji darovali žive ljudi. Njihova sveta žival je bila jaguar. Verovali so v boga sonca, in ko sonce zaide, se spremeni v to žival. In jaguar se mora nahraniti s človeško krvjo, da lahko zjutraj vzide kot sonce. Če so imeli sovražnika, so ubili njega, sicer pa so žrtvovali svoje ljudi. **Damjan Likar**

TINEX

Poslovna čona B 20
4208 Šenčur
info@tinex.si
f tinex

SCHAEFFLER FAG

www.tinex.si

2021
Planinska občina
Srečno 2024!

TRAVNE REŠETKE

ECORASTER

ZAŠČITA PROTI EROZIJI
NARAVNO ODVODNJAVANJE
OHRANJENA NARAVA
PRIHRANEK DENARJA

Srečno 2024!

QUALITY
made in GERMANY

PF ProFarm
KOŠENINA D.O.O.

080 73 74
www.ecoraster.si

Mlada Škofjeločanka, ki je popisala zgodovino lekarništva na Loškem

Pred časom je luč sveta ugledala knjiga *Lekarništvo na Loškem*, ki popisuje zgodovino lekarniške dejavnosti na škofjeloškem območju. Od lekarniške dejavnosti pod okriljem klariškega samostana do danes znane lekarne v zdravstvenem domu. Pod knjigo se podpisuje 26-letna Škofjeločanka **Sara Šifrar Krajnik**, magistrica etnologije in antropologije, ki se trenutno v sklopu doktorata kali na Univerzi v Bernu.

Pobuda za tematiko je prišla še v času, ko je Sara kot študentka delala v Loškem muzeju.

Sara, sami sicer niste farmacevtka, a ta poklic vendarle imate v družini. Vas pa je v srednješolskih letih pot vodila v veterino, imam prav?

Res je, po končani osnovni šoli sem se vpisala na program za veterinarskega tehnika. V meni sta se sicer ves čas prepletali dve smeri, po eni strani me privlačita umetnost in družboslovje, po drugi strani pa sem tudi malo naravoslovka. Moja prva želja je bila oblikovna gimnazija, saj mi fotografija še danes predstavlja pomemben hobi, a na koncu sem pristala na Biotehniškem izobraževalnem centru. Že od začetka mi je bilo jasno, da ne bom veterinarica, čeprav sem v praksi resnično uživala. Proti koncu srednje šole pa sem začela razmišljati, kje bom nadaljevala šolanje.

Iz naravoslovja ste nato presedlali na študij etnologije in zgodovine, zatem ste magistrirali iz etnologije in antropologije, zdaj pa opravljate doktorat iz zgodovine. Kaj vas je zaneslo v družboslovne vode?

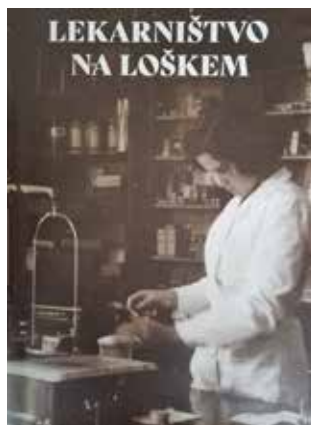
Po končani srednji šoli sem se spogledovala z vpisom na farmacijo. Moja mami je namreč farmacevtka, zato sem marsikatero soboto preživela v lekarni in se učila, medtem ko je ona delala. A zavoljo posameznih omejitev bi morala kot peti maturitetni predmet vzeti fiziko, ki pa mi nikoli ni preveč dišala. Moja druga opcija je bila študij kemije, ki pa me na informativnih dnevih ni prepričal. Po drugi strani me je prepričal informativni dan na Filozofski fakulteti, kjer sem izbrala dvopredmetni študij etnologije in zgodovine. Torej sem opravila peti predmet na maturi, pri čemer sem izbrala kemijo, in se na koncu vpisala na družboslovno smer. (smeh) Magisterij iz antropologije in etnologije pa sem izbrala, ker sta mi bili blizu muzeologija in materialna kultura, prav tako sem velik del študija preživela v Loškem muzeju.

V sklopu magistrske naloge ste se tako osredotočili na lekarništvo na Loškem. Kaj je botrovalo ideji o snovanju knjige?

Res je, knjiga je moje magistrsko delo, ki sem ga opravljala s področja historične antropologije in materialne kulture. Pobuda je prišla še v času, ko sem kot študentka delala v Loškem muzeju. Prvotno sem po muzeju vodila skupine, sčasoma pa sem pomagala tudi pri raziskovalnem delu in bila del projektov v navezavi na rokodelstvo. Ko sem tako sodelovala z **Biljano Ristić**, je prišla pobuda s strani Gorenjskih lekarn, da bi eden izmed raziskovalcev raziskal materialno kulturo lekarn na Loškem. V tistem času je namreč potekala prenova lekarne v Gorenji vasi, pri čemer so menjali staro pohištvo. Tako sem se ponudila, da tematiko prevzamem za magistrsko delo, Biljana pa je bila moja ‚tiha‘ mentorica, kasneje je postala tudi urednica knjige.

Katero gradivo vam je bilo v pomoč pri pripravi knjige?

Uh, naletela sem na ogromno podatkov, od arhivskih virov iz različnih arhivov do člankov.

Knjiga *Lekarništvo na Loškem* popisuje zgodovino lekarniške dejavnosti na škofjeloškem območju — od lekarniške dejavnosti pod okriljem klariškega samostana do lekarne v zdravstvenem domu.

Obiskala sem zgodovinske arhive v Kranju in Škofji Loki, tudi v Ljubljani. Tudi v Arhivu Republike Slovenije sem našla nekaj materiala, pa v zgodovinskih arhivih uršulink, tako v Ljubljani kot v Škofji Loki. Prebrskala sem tudi nadškofijski arhiv, gradivo pa sem našla tudi v zasebnih družinskih zbirkah. Ena izmed takšnih je zbirka družine Burdych, farmacevtske rodbine, ki je s svojim delovanjem močno zaznamovala lekarniško dogajanje v Škofji Loki. Njihovi potomci in sorodniki še danes hranijo številne predmete ter fotografije. Kot omenjeno, so mi bili v pomoč tudi časopisni viri, tako slovenski kot tudi tuji.

Preden je lekarništvo postalo javno, je bilo omejeno predvsem na samostane. In sicer tudi na Škofjeloškem.

Res je. Samostani so bili, poleg drugih področij, v srednjem veku prava središča zdravstvenega dogajanja. Prva omemba samostanske lekarne v Škofji Loki izvira iz 17. stoletja, ko so lekarniško dejavnost opravljale klarise. Prva lekarnarica **Marija Cecilija Rasp** je bila izobrazena in je vodila samostansko lekarno, za njo sta nastopili še dve, potem pa je bil klariški red v Škofji Loki razpuščen. Nekaj klaris je ob tem prestopilo k uršulinkam, tudi lekarnarica **Marija Rozalija Rauber**, z njo pa tudi lekarniška dejavnost. Če so želele delati v lekarni, so se prihodnje redovnice pred vstopom v samostan morale izučiti lekarništva, največkrat v Gradcu ali Celovcu.

Kdaj pa smo Škofjeločani dobili prvo javno lekarno?

Prva javna lekarna se pojavi sredi 19. stoletja, natančneje leta 1860. V tem času je sicer še delovala samostanska lekarna, a je bila njena dejavnost ob po-

javu javne vedno bolj omejena. V Škofjo Loko je takrat iz Ribnice prišel lekarnar **Karel Fabiani**. Ta je po očetu v Ribnici prevzel lekarno, pa tudi dolgove, zato je bil najprej primoran lekarno prodati. Tako se je preselil v Škofjo Loko in na Mestnem trgu odprl lekarno. Ta je delovala v prostorih nekdanjega mestnega župnišča (danes Mestni trg 38), kasneje pa se je preselil v sosednjo stavbo, kjer je delovala zdravniška ambulanta dr. Antona Arka. Torej na Mestni trg 37, kjer je dandanes Galerija Ivana Groharja.

Kdaj pa potem v to zgodbo vstopi rodbina Burdych?

Število javnih lekarn v mestu je bilo pogojeno s številnimi dejavniki, izobrazbo farmacevta, številom prebivalstva itd. Po smrti Fabianija je lekarna prešla v roke njegove vdove **Hedvige**, ki pa ni bila izobrazena na področju lekarništva. V lekarni so tako delovali različni lekarnarji, leta 1891 pa jo je kot zakupnik prevzel **Josef Zanotti**, a še preden bi najemna pogodba potekla, je

Hedviga lekarno prodala. Takrat jo je v svoje roke dobil **Ervin Burdych** kot doto, ki jo je za poroko dobila njegova soproga. Burdyche se je v Loko preselil iz Metlike. Lekarna na Mestnem trgu se je ohranila vse do leta 1904, potem pa se je preselila v secesijsko vilo, ki jo je rodbina zgradila v kapucinskem predmestju. Tam je delovala tudi med obema vojnama, Ervina je nasledil njegov sin **Otokar**, njega pa sin **Oti**. V Burdychovi vili je lekarna delovala vse do šestdesetih let minulega stoletja, nato pa so jo umestili v novozgrajeni zdravstveni dom.

Zakaj je prišlo do te selitve prostorov?

Potrebe po zdravstvenem domu v Škofji Loki so bile ob naraščajočem številu prebivalstva vse večje. Leta 1952 je tako Škofja Loka dobila zdravstveni dom, kot ga poznamo še danes. Ob novonastali stavbi je bilo smiselno, da se v neposredno bližino preseli tudi lekarna, saj stara ni več zadoščala potrebam ljudi po prelomu stoletja. Z nacionaliza-

cijo po vojni so Burdychi postali upravniki, ne pa več lastniki lekarn, a Oti Burdych je prevzel vodenje lekarne tudi, ko se je ta preselila v zdravstveni dom.

Glede na vašo veliko raziskovalno strast predvidevam, da to ni vaša zadnja knjiga. Imam prav?

Ja, res, mislim, da ne. Čeprav tudi ta sprva ni bila načrtovana. Na koncu se je moja magistrska naloga izkazala za zelo obširno in celovito, zato je iz Gorenjskih lekarn prišla pobuda, da jo objavimo v obliki knjige. Kakšno leto sem potrebovala, da sem magistrsko delo preoblikovala v knjigo, pri tem pa sem dodala še gradivo, ki sem ga našla naknadno. Sem človek, ki se prepusti toku. Nimam še načrtov za naslednjo knjigo, a predvidevam, da ta zagotovo ni zadnja.

Kaj pa vas trenutno zaposluje?

Trenutno delam kot mlada raziskovalka na Univerzi v Bernu. Opravljam doktorat s področja zgodovine energetike in infrastrukture. V sklopu širšega raziskovalnega projekta v Švici se

Burdychova vila v Kapucinskem predmestju. (Foto: zasebni arhiv družine Burdych)

tako ukvarjam z zgodovinskim razvojem hidroelektrarn.

Svoj izvod knjige si lahko zagotovite v gostilni Pr' Pepet. **N.A.**

PEUGEOT

NOVI 2008

SAMOZAVESTNA PRIVLAČNOST

ZA **18.990 €**

FIKSNA OBRETNOSTNA MERA
KASKO ZA 1 €

5 LET
JAMSTVA

MOJ PEUGEOT

peugeot.si

PEUGEOT TotalEnergies. Poraba v kombiniranem načinu vožnje po WLTP ciklu: od 4,8 do 6,5 l/100 km. Izpuh CO₂: od 119 do 147 g/km. Emissiones strojna: EUR 0,6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0,0181 do 0,0531 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0,00029 do 0,00090 g/km. Število delcev: od 0,09 do 1,45. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zrak iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerni koncentraciji primarnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Primer informativnega izračuna finančnega leasinga Peugeot Financiranje za vozilo Peugeot 2008 (Active 1.2 PureTech 100 STT (64)) - maloprodajna cena z DDV z vključenim Peugeot Financiranje bonusom (v ceni je obračunanih 1.000 EUR popusta v primeru financiranja Peugeot - MOJ BONUS, pod pogojem vsaj 24 mesečne dobe financiranja) je 18.990 EUR; mesečno odplačevanje: mesečni obrok je 194 EUR pri pologu v višini 30 %, ročnosti 96 mesecev, višina pologa je pri akciji omejena od 10 % do 30 %, doba financiranja je vezana na ročnost od 24 mesecev do 60 (pravne osebe) ali do 96 (fizične osebe) mesecev, DDV je obračunan v obrokih; EOM na dan 7. 9. 2023 znaša 9,21 %, fiksna obrestna mera 8,1 %, financirana vrednost 13.293 EUR, skupni znesek za plačila 23.932 EUR; atranka v primeru Peugeot Financiranja prejme tudi avtomobilsko kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Peugeot.

RODEX d.o.o., Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje, tel. 01 729 92 00, www.rodex.si

RODEX

Kitajska – dežela izzivov tudi za Slovence

Boštjan Demšar je od leta 2019 direktor Domelovega obrata v desetmilijonskem mestu Sudžov na vzhodu Kitajske, 93 km oddaljenem od Šanghaja. Na Kitajsko sta se priselili tudi njegova žena in hči in tam se mu je tik pred izbruhom covid-19 rodil še sin. Ob petdesetem rojstnem dnevu je izdal svoj prvenec, knjigo z naslovom *Mojih 48 + Zgodbe mlečnih možganov*, v kateri so opisane avtobiografske zgodbe od mladosti v Železnikih do današnjih dni na Kitajskem.

Kaj vas je prepričalo, da ste sprejeli službo na Kitajskem?

Zdaj ko sem z družino na Kitajskem, bi lahko našel več razlogov kot takrat, ko sem na to prvič pomislil. Takrat sem ocenil, da mi v življenju verjetno ne bo uspelo ustanoviti svojega lastnega podjetja, zato je bil predlog za vodenje slovenskega podjetja na Kitajskem velik izziv, pri katerem me je žena podprla v petih minutah po vprašanju, če je za.

Kakšne so delovne razmere na Kitajskem?

Moji sodelavci so odlični, zares odgovorni, zelo jim lahko zaupam, kar je za učinkovito vodenje izjemno pomembno. Ukvarjamo se zgolj z vsakdanjimi izzivi, ki jih prinaša proizvodno delo, s tem, kaj bo jutri, kaj lahko izboljšamo, nikakor pa se ne ukvarjamo sami s sabo.

Država zagotavlja minimalne plače, ki se po provincah razlikujejo. Bolj je mesto razvito, višja je minimalna plača. Delavci na vzhodni obali so v veliki meri migranti, to pomeni, da del zaslužka pošiljajo domov svoji družini. Zaradi tega hočejo delati šest dni na teden, ker če bi jih delali le pet, bi en dan več zapravljali.

Zdravnik na Kitajskem je.

Nezgode pri delu so svoja štorija, v tem primeru celotno zdravljenje, vključno z rehabilitacijo, plača delodajalec. Osnovno zdravstveno zavarovanje pa pomeni samo to, da zdravnik je. Vsak posameznik mora vse plačati vnaprej, šele potem lahko dobi od države določene stroške zdravljenja povrnjene. Sistem ljudi vsekakor sili v to, da so zdravi oz. se hitro pozdravijo in vrnejo na delo. Kakšne posebne skrbi za socialo ni, v Sloveniji je precej boljše.

Kakšno je življenje običajne kitajske družine?

Življenje kitajske družine ni nič drugačno, kot je bilo naše otroštvo v sedemdesetih letih. V veliko primerih družine živijo skupaj, tudi po tri generacije. Starši so v službi, stari starši pa poskrbijo za njihove otroke. Po mojem mnenju jih malo preveč čuvajo, morda zato, ker so v veliko primerih edinčki ali pa ker jih je strah, da bi se kaj poškodovali, saj je vsak obisk zdravnika precejšnja zagata za družino.

Kako bi opisali kitajski šolski sistem?

Naši otroci v Sloveniji so lahko veseli, pa tudi starši, da imamo

Priprave na božič

tako odličen šolski sistem. Slovenski otroci dejansko občutijo mladost, medtem ko je kitajski ne. Kitajski otroci se začno učiti pismenke pri štirih letih in do šestega leta jih nekateri znajo že 500, nekateri celo 1000. Otroci praktično nimajo prostih dni, od jutra do večera so v šoli, ob sobotah pa po raznih delavnicah, glasbenih šolah, tečajih risanja, pisanja, rolanja, angleškega jezika, košarke, nogometa, sabljanja, plavanja, namiznega tenisa, badmintona ... ni, da ni. Izbira dejavnosti nima meje, je le vlemesto. Vse te dejavnosti starši precej drago plačujejo. Poletne počitnice prav tako izkoristijo za učenje in otroci v mestu kakšnega počitka ne doživijo. To je dejansko največja bolečina Kitajske, saj vsi vedo, da njihovi otroci res nimajo kakšne posebne mladosti, vendar ven iz tega ne znajo.

Kitajščino že govorite? Je jezik zapleten?

Moja hčer že kar lepo govori, tudi žena je precej dobra, jaz sem učenju namenil premalo časa, a znam tudi meni uspelo. Jezik je zahteven samo zaradi izgovarjave in

števila pismenk, kakšne zahtevne slovnice pa nima. Se da naučiti, ni tak bav bav.

Katere kulturne razlike bi izpostavili in kako jih premagujete?

Ojej, konfucionizma ne moreš kar tako razumeti. Mislim, da ga ni junaka, ki bi rekel, da ga Kitajci s svojo izvirnostjo ne morejo več presenetiti. Sam mnogo zadev ne morem razumeti, tako na »prvo žogo«. Ko pa malo premislim, imam občutek, da nisem prav dosti drugačen. Morda sem se določenih zadev že navadil in mi niso več tuje.

Katere predstave o Kitajcih bi zdaj po štirih letih zavrgli?

Haha, nobene, o Kitajcih sploh nisem razmišljal. Prijatelj me je vprašal, ali sem bil že kdaj prej na Kitajskem. Pa sem rekel, da tudi poročen še nisem bil, pa sem se kljub temu poročil. Mene je zanimalo samo to, kako deluje podjetje. Kaj vse se moram naučiti, da bom vedel, kaj sploh vodenje podjetja pomeni. Samo to, o vsem drugem sploh nisem razmišljal. Kako bomo živeli, kje, kaj bomo jedli, kako do zdravnika, kako do zobozdravnika, do frizerja, kako na stranišče –

S sodelavci na izletu

izzivov je toliko, da se jih niti ni mogoče zamisliti. Če bi razmišljali o tem in kako bomo to in ono, se ne bi odločil.

Sam o ljudeh nimam posebnih predstav, mislim, da so vsi v redu, da vsi želijo videti luč na koncu tunela, imeti nekaj za v lonec ter mir.

Kaj bi svetovali od kitajske kulinarike?

Kitajska hrana je prima, zdi se mi bolj zdrava od naše domače. Tu skoraj ni debelih ljudi, čeprav njihovo število počasi narašča, saj so prevzeli kar precej ameriških razvad. Doma nam žena peče domač kruh, ker se takega tu ne dobi oz. je samo približek, drugače pa jemo bolj v kitajskem slogu. Zadnjič ko smo imeli obiske iz Slovenije, sem priporočil pečene rezance, bi pa priporočil tudi hroščke, ki imajo okus po krvavica, te pa v zimskem času kar pogrešam. Mislim, da doma ne bomo nikoli jedli kurjih nogic, čeprav jih imajo Kitajci zelo radi.

Glede pijače bi najraje kaj odsvetoval, njihovo belo vino s 53 % alkohola res nima nekega posebnega okusa in če ga popiješ dva decilitra, ga čutiš v grlu še tri dni. Vse ostalo je pa prima. Čeprav čaje rad pijem, se njihove kulture pitja čaja še nisem naučil, je komplicirana in potrebuješ leta, da jo osvojiš. Zato najraje sprejemem kakšno povabilo na čaj, pa mi potem oni vse razložijo. Detajli se začnejo že pri skodelici, kje je šele znanje o čaju.

Ali pogrešate kaj, kar se vam je doma zdelo čisto običajno, daleč od doma pa vam zelo manjka?

Težko rečem, da bi po nečem močno hrepenel. Morda me je vodenje podjetja tako potegnilo, da veliko časa namenim dejavnostim, ki so s tem povezane. Morda mi manjka del socialne pripadnosti, vendar sem se dobro znašel. Imam nekaj krogov ljudi z različnimi interesi in se dejansko prav dobro počutim. Seveda pa ni isto, kot sestri skupaj s starimi prijatelji. Tega pa ni.

Se mesto duši v smogu? Nosite masko?

Moram priznati, da je zrak dosti boljše kot v Ljubljani ali v Dašnici. Dejansko so Kitajci naredili velik napredek. Sam maske ne

Tradicionalno gledališče

nosim, kadar ni potrebno zaradi zdravstvenih razlogov. Kitajci maske hitro nadenejo, ker so tako vajeni, ženske jih nadenejo tudi zaradi sonca, ker so njihove norme glede kože popolnoma drugačne kot naše. Vsaj meni se dopade malo od sonca zagorela polt, medtem ko se kitajskim ženskam, morda pa tudi moškim, zdi popolnoma bela polt najlepša, rjave pa ne marajo.

Je higiena na splošno, npr. v bolnišnicah, hotelih, šolah, podjetju ipd., na primerni ravni?

Če bi moral oceniti na splošno, bi rekel, da higiena še ni na visoki ravni, se pa močno trudijo. Lahko pa bi v isti sapi dodal, da so mnogokrat javna stranišča izjemno čista. Žena mi je že večkrat omenila, da tako čistega stranišča še ni videla. Ni splošnega pravila, ko jih malo bolj razumeš, so Kitajci zares praktični in pri določenih zadevah ne komplicirajo.

Za plačevanje ne potrebujete gotovine in kreditnih kartic, le telefon. Je to res?

Kitajci so način plačila z brezstičnimi karticami preskočili. S kartico sploh še nisem plačal. Potreboval sem jo samo zaradi številke, da sem lahko povezal Alipay z banko. Drugače pa tudi v Sloveniji lahko plačujemo preko mobi aplikacije, vendar iz znanih razlogov raje plačujemo z gotovino.

Občutite kakšno informacijsko cenzuro? Nadzor?

Zdi se mi, da je v Sloveniji vse več ljudi raje tiho, kot da bi povedali svoje mnenje. Tako primerjam

cenzuro s Kitajsko, kjer so pravila popolnoma jasna in se ve, kaj se sme in kaj ne. Mislim, da se slepimo, če menimo, da je v Evropi ali Ameriki ni, je samo vprašanje, kako temu rečemo. Kitajska blokira vse Googleve aplikacije, zaradi tega je včasih komunikacija otežena, a dovoljuje Microsoftove. Težko pa komentiram časopise, TV ali elektronske in družabne

medije. Vem le to, da so si mnenja o isti stvari med ZDA in Kitajsko popolnoma nasprotna. Komu oz. koliko verjeti, postaja glavno vprašanje.

Nadzor v mejah normale me ne moti. Koper je res veliko, a to te zmoti prvi teden, potem se navadiš s tem živeti in temu ne posvečaš velike pozornosti. Kitajci pa to tako ali tako vzamejo na način, da je to boljše za njihovo varnost in v veliki večini primerov je tako.

Kako in kje boste preživeli novo leto?

Božič bomo preživeli v Sloveniji z našimi domačimi, zagotovo bo lepo, potihno upamo, da bo kaj snega. Novo leto bomo preživeli na Kitajskem, tako kot nam najbolj ustreza, v družinskem krogu, s petjem, plesom, z našo zasebno zabavo. Potem pa kmalu pride kitajsko novo leto, ki bo letos prav posebno, saj prihajamo v znamenje zmaja. Morda se bomo odpravili za kakšen dan, dva v hriboviti del bližnje province, kjer je res lepo. **D. E.**

ŽELIMO VAM
Srečen Božič
In Srečno novo leto

FLAMME
WWW.SRETKAM.INDEE.SI

Z avtom po Južni Ameriki

Absolventski čas sta Škofjeločana **Urša Zrimšek** in **Andrej Hafner** dobro izkoristila za sedemmesečno popotovanje po slikovitih področjih Patagonije, ki se nahaja na področju Čila in Argentine, po divji in turistično nekoliko odmaknjeni sosednji Boliviji, obiskala pa sta tudi znameniti Machu Picchu v Peruju, kjer sta dočakala intimni sončni vzhod. Kot navdušena športna plezalca sta se na poti ustavila tudi na nekaj svetovno znamenitih plezališčih. Njuna pot pa se je začela v Santiagu, glavnem mestu Čila, kjer sta kupila toyoto 4runner in jo predelala v avtodom.

Sončni zahod v Valle de Los Condores

Santiago v Čilu je dokaj varno mesto, ampak ...

»Ker naju je na poti čakal tudi makadam in brezpotje, sva namesto bolj udobnega kombija kupila terensko vozilo. Čeprav je samo mesto dokaj varno, so nama predlagali, da avtomobila ponoči ne puščava na cesti, zato sva najela sobo v hiši z ograjenim dvoriščem.«

Na srečo je Andrej ročno spreten in z nekaj izkušnjami, zato večjih težav s predelavo avta ni bilo. Samo življenje v mestu Santiago pa se odvija počasi, ni hitenja, ljudje so topli in prijazni. Španščine nista znala, a sta se vedno znašla. Google je dobra aplikacija za komunikacijo, žal pa je za kakšne bolj konkretne pogovore premalo. Na srečo na poti, razen ene počene gume, ni bilo težav z avtom. In takrat se je večina mimovozečih ustavila in ponudila pomoč.

Carretera Austral ali Route 7 je dolga 1240 km

Po tej znameniti in slikoviti cesti sta potovala od severa Čila proti jugu, obiskala slikovite fjorde Patagonije, vulkane in ledenike. Na poti proti jugu pa sta testirala tudi terensko vožnjo.

»Za potovanje in komunikacijo sva uporabljala poleg Go-

oglovega zemljevida in lokalnih SIM-kartic še aplikacijo iOverlander. V Patagoniji so prenočišča kar draga, tudi 40 evrov, zato sva raje izbirala spanje v naravi in umivanje v rekah ali pa sva se tuširala na bencinskih postajah. V Čilu sva si kuhala sama, saj je hrana tam kar 20 % dražja kot v Sloveniji. Nekajkrat sva izbrala tudi hitro hrano, ki pa je na poti proti jugu Čila, skupaj z velikimi trgovskimi centri počasi izginila.«

Cerro Torre nad laguno

»V Villarici sva spala pod aktivnim vulkanom.«

In občudovala dim, ki se je valil iz njega, obžarjen z delci lave. Ob desetih zjutraj sta nenadoma zaslišala zavijajoč zvok sirene, ki opozarja na neposredno nevarnost. Ker sta vedela, da je vulkan aktiven in ima oranžno stopnjo ogroženosti, sta se najprej ustrašila, da bo prišlo do izbruha. K sreči se je izkazalo, da je sirena obveščala gasilce o intervenciji, ki pa na srečo Urše in Andreja ni bila povezana z vulkanom.

Prvič sta plezala v Villi Cerro Castillo

Zelo lepo mesto, ki ga Čilenci promovirajo kot čilski Chamónixe, se nahaja na jugu države in je priljubljena destinacija za pohodnike in plezalce, saj ga obkrožajo osupljiva narava, čudoviti razgledi in nazobčani vrhovi gorske verige. Urša in Andrej sta si tam privoščila kar deset dni dobrega plezanja.

Slikoviti park Patagonije

Ustanovitelj podjetja North Face in njegova žena sta od kmetov

odkupila zemljo in ustanovila zasebni park, v katerega so nasadili drevesa, posadili travo in naselili avtohtone vrste.

»Ko sva v parku opazila prvo čredo divjih gvanakov, sva jih navdušeno slikala, kot da jih ne bova nikoli več videla, potem pa so se ti južnoameriški predstavniki družine kamel pasli povsod po parku. Vreden ogleda je tudi muzej v parku, ki da svoj pogled na svetovno problematiko onesnaževanja, globalno segrevanje, naraščanje populacije.«

Cesta, ki pelje skozi park, ju je pripeljala čez mejni prehod Paso Roballos v Argentino, kjer so, tako kot na vsaki meji njenega potovanja, natančno preverili, ali imata s seboj hrano, ki se je ne sme prinesiti v državo. Sledila je vožnja po 5.194 km dolgi argentinski cesti Route 40, ki sta jo prevozila skoraj v celoti.

Argentinska inflacija

Argentina je že kar nekaj deset let v stalni inflaciji. Medtem ko sta v Čilu plačevala večinoma z bančno kartico in je celo gospa, ki je prodajala zelenjavo na tržnici, imela POS-terminal, pa se v Argentini plačuje večinoma v gotovini. V supermarketu cen na artiklih sploh ni, saj bi jih zaradi inflacije morali dnevno menjati.

El Chalten in znameniti Cerro Torre

El Chalten je prestolnica pohodništva v Argentini. V tej osupljivi naravni pokrajini ledenikov in jezer sta popotnika naredila dva lepa trekinga, tudi proti podnožju znamenite divje gore Cerro Torre, ki so jo osvajali tudi slovenski alpinisti.

»Na trekingu po območju brez signala, kjer se je pot čez prelaz kar izgubljala, sva poslušala presunljive zvoke vetra, katerega močni sunek te lahko premakne za par metrov ali celo prevrne. Posledično sva pohod raje predčasno zaključila in se

vrnila na parkirišče, kjer je čakal avto in kjer so naju obiskale tudi miši, zaradi česar sva zapustila to prelepo področje. Na srečo so hitra vožnja po makadamu, hupanje in glasna glasba miši pregnali iz avtomobila.«

Perito Moreno je ledeniški dragulj Patagonije

Izjemni ledenik ima svoj zaključek v okrog 60 metrov visokem navpičnem ledenem 'zidu'. »Noro lepo,« je rekel Andrej. Noro lep pa je bil tudi Narodni park Torres del Paine, ki obsega gore, ledenike, jezera in reke v južni čilski Patagoniji.

»Tu je treba narediti nekaj mesečno predhodno rezervacijo kampa, ki sva jo seveda naredila prepozno in dobila samo eno nočitev. Žal tu nisva imela najlepšega vremena, kljub temu pa sva bila navdušena nad eno bolj znanih trekning destinacij na svetu.«

Najbolj južna destinacija je bila Ushuaia

»Na poti proti mestu Ushuaia na Ognjeni zemlji sva se ustavila v mestu Punta Arenas, kjer naju je presenetilo veliko število hrvaških imen. Izvedela sva, da se je konec 19. stoletja tja preselilo ogromno Hrvatov. Ushuaia je izhodna točka za Antarktiko in za ogled kitov in pingvinov, kar pa celo v izbiri last minute žal stane več kot 6000 evrov. Po ogledu mesta sva se zato obrnila nazaj proti severu.«

Na koncu sveta kraljujejo pingvini

Ob atlantski obali sta si pri Porvenirju ogledala kolonijo kraljevih pingvinov in se v parku Monte Leon sprehajala med 60 tisoč magelanskimi pingvini.

»Temperatura ob Atlantiku je dosegla 15 stopinj Celzija, kar je bilo že kar toplo v primerjavi z Ushuaio, kjer se je že dan segrelo do največ 10 stopinj Celzija. Majhen prostor v avtu, izolacija, debela odeja in termo perilo so nama nudili dobro zaščito pred mrazom.«

Na poti proti severu sta si ogledala še kolonije morskih levov, lovske spretnosti orke na polotoku Valdez, ko se z vso hitrostjo zarije na obalo, kjer ležijo

Andrej med plezanjem v Piedri Paradi

morski levi, da bi ujela kakšnega mladiča, pa žal nista doživela.

Najlepše je bilo plezati v dobri družbi

Sledila je pot nazaj na zahod proti Andom. Navdušena plezalca sta se ustavila v plezališču Piedra Parada in tam ostala kar cel mesec. Razlog: 4–5-kilometrski kanjon ima na obeh stenah navrtane številne in zanimive plezalne smeri. V kampu za dva evra sta spala znotraj ograde za krave. Tu so se krave sprehajale med šotori in se pregrizle do hrane, če je bila ta v njih, zato so jo plezalci obešali kar na drevesa. »V dobri družbi treh Francozov, Čilenca, Španca in dveh Norvežanov sva cele dneve plezala in se zabavala. Potem pa naju je sneženje pregnalo na Route 40 in naprej proti severu.«

V mestu Bariloche živi velika slovenska skupnost

Tam se nahaja tudi slovenski planinski dom, ki pa je bil na žalost zaprt. Tudi sama alpska pokrajina je tam zelo podobna Sloveniji, kar ju je prijetno spomnilo na domače kraje.

Kulturni šok v Boliviji

Ko sta prečkala mejo z Bolivijo, sta popotnika doživela kulturni šok, poleg ljudi z indijanskimi potezami tu ni bilo več velikih nakupovalnih središč, ne bančnih kartic, prodaja pa poteka kar na cesti z gotovino. »Prehrana zunaj je zelo poceni, zato sva kar nehala kuhati. Hitra hrana v Čilu za 8 evrov, tu pa obrok z juho, mesom, krompirjem in zelenjavo, včasih še solata ali sladica za samo 1,2 evra.«

Pred spomenikom relija Dakar v slanišču Salar de Uyuni, Bolivija

Rudnik srebra, ki požre ljudi

Mesto Potosi je v srednjem veku postalo najbogatejše mesto, ko so Španci tu odkrili največje nahajališče srebra na svetu. V rudnikih so v nezdružnih razmerah delali sužnji iz Afrike s preživetjem pol leta. Na lokalni tržnici lahko turist danes kupi dinamit, ki ga poleg kokinih listov in alkohola podari rudarjem, ki še vedno delajo v rudniku, katerega varnost pa se ni preveč izboljšala. Življenjska doba današnjih rudarjev je največ 50 let, zaslužijo kar dve povprečni plači, še vedno pa si želijo najti srebrno žilo, s katero bi obogateli.

Po La Pazu se zapeljite kar z gondolo

V glavnem mestu Bolivije predstavlja javni prevoz kar kabinska žičnica, ki jim jo je leta 2014 zgradilo avstrijsko podjetje. V mestu sta si Urša in Andrej ogledala Choluta wrestling show, kjer ju je pretep žensk v tradicionalnih nošah in s kitami na hrbtu do srca nasmejal.

Tudi piranje so užitne

Tisoč kilometrov naprej je svet bolivijske džungle. V organizirani turi po reki sta opazovala opice, krokodile, želve in raznovrstne ptiče. Lovili so piranje in iskali anakondo, ki pa je na srečo niso videli. Ujete piranje so potem spekli in pojedli.

»Zaplavala sva tudi med rečnimi delfini, medtem ko so nas z obale opazovali krokodili, kar je bilo kar adrenalinsko, posebej če si pod nogami začutil kaj trdega.«

V amazonski džungli sta bila lačna

»Vodič nam je predlagal še nekoliko bolj avanturistično ekspedicijo, kamor običajno turistov ne vodijo. Odšli smo v džunglo, kjer so nam vodiči kar z mačetami sekali pot. Posekali smo nekaj dreves in naredili splav, s katerim smo se zatem zapeljali po reki navzdol. S seboj smo prenašali šotor in žal premalo hrane, na poti pa lovili in jedli ribe, ki prvih nekaj dni niso prijemale. Plan je bil samo par dni džungle, a se je izkazalo, da naju je vodič pri tem nekoliko zavajal ali pa se je tudi sam izgubil. Na srečo smo srečali domačine, ki so nam pokazali krajšo pot do cilja.«

Sončni vzhod na Machu Picchuju

»Na meji s Perujem je prišlo do manjšega zapleta z avtomobilom, saj so nama ga hoteli zasesti zaradi birokratske napake. Šele po petih urah sva pričrčila uradnico, da sva v Peru pripeljala avto čisto legalno.«

Sledila je vožnja okoli znamenitega jezera Titikaka in ogled življenja ljudi na plavajočih otočjih iz šote. V Cuscu je sledil še petdnevni trekning, na koncu katerega sta ugledala znameniti Machu Picchu. Tam sta zaključila svoje izjemno potovanje in se vrnila v Santiago.

Urša in Andrej sta na svojem pravljičnem popotovanju prevozila kar 21.500 kilometrov in porabila skupaj 15 do 16 tisoč evrov v sedmih mesecih. Zagotovo ga ne bosta nikoli pozabila, dala pa sta tudi kakšno novo popotno idejo.

D. E.

Škofjeločanka, ki premika meje v jadranju

Ločanki **Lari Poljšak** je bilo jadranje položeno v zibelko, z devetimi leti pa se je dekleta že udeležila prvih jadralskih tekmovanj. Vse odtlej niza uspehe na tekmovanjih in podira nove in nove mejnike. Prvo leto po vstopu v profesionalne vode je z ameriško ekipo Quantum Racing osvojila naziv svetovnih prvakov v prestižnem razredu TP52, s tem je postala prva ženska jadralka s to lovoriko v tem razredu, obenem pa tudi najmlajša med vsemi jadranci, ki so kadar koli osvojili to lovoriko – in to kar dvakrat.

»Večino priznanj sem prejela v občini Piran, kjer sem tekmovala večino časa – kljub temu tam veljam za ‚tujko‘, saj sem, in tudi vedno bom, Ločanka.« (Foto: Keith Brash)

Ena najbolj vsestranskih slovenskih jadralk zaseda šesto mesto med ženskami na mednarodni lestvici SSL (lestvica *Star Sailors League*, ki točkuje vse mednarodne jadralske dosežke), na slovenski lestvici pa je med člani posadk že več mesecev prepričljivo vodilna. Njene dosežke so prepoznali tudi v Zavodu za šport in na Športni zvezi Škofja Loka, kjer so ji podelili svečano listino.

Lara, iskrene čestitke za nedavno priznanje, svečano listino Zavoda za šport in Športne zveze Škofja Loka. Kaj vam pomeni takšno priznanje iz lokalnega okolja?

V letih tekmovanj sem v Sloveniji za športne dosežke prejela že kar nekaj priznanj. Večino sem jih prejela v občini Piran, kjer sem tekmovala večino časa – kljub

temu tam veljam za »tujko«, saj sem, in tudi vedno bom, Ločanka. Zavaljo tega nisem imela podpore s strani Jadralske zveze Slovenije. Zato mi še toliko več pomeni, da so v občini Škofja Loka prepoznali moje uspehe in mi podelili tudi uradno priznanje. Pred petimi leti, ko sem prvič zmagala na svetovnem prvenstvu, sem tu prejela nagrado majolika za mlade upe, letos pa sem prejela že častno listino. Tega res nisem pričakovala.

Kako pa dekleta iz Škofje Loke pride v stik s športom, ki je prvenstveno povezan z morjem?

Prvič sem bila na jadrnici, še preden sem sploh znala hoditi. Oče je Tržačan – zamejski Slovenec – in v devetdesetih letih je imel na Lošinju šolo jadranja. Sam je bil že od nekdaj tesno povezan z morjem, in ko se je moja mami odpravila na tečaj jadranja na Lošinju, sta se moja starša tudi spoznala. Mami se je takrat popolnoma zaljubila v ta šport in v morje in od takrat naprej je cela družina zelo tesno povezana z morjem. Kasneje je oče postal tudi trener jadranja v razredu optimist in več let na morju učil skupine otrok, katerih člana sva bila vedno tudi jaz in moj brat.

Katera pa je bila prelomna točka v vašem življenju, ko ste sklenili, da se primarno posvetite športu?

Športu sem večino svojega časa začela posvečati že v osnovni šoli. Vsak petek smo se z družino odpravili v Portorož in konec tedna preživeli na morju, kjer sem imela treninge, spali smo na naši jadrnici in se v nedeljo pozno zvečer vrnili domov. Celo leto, tudi pozimi. Ob petkih sem zaradi treningov pogosto manjkala pri pouku in potem vse nadoknadila med tednom. To se je nadaljevalo do študija na fakulteti v Portorožu, ko sem se ‚preselila na jadrnico‘. Med študijem sem dobila ponudbo za jadranje v profesionalni tekmovalni ekipi Quantum Racing, ki je vsekakor nisem mogla zavrniti. Od takrat se je moja jadralska kariera le še stopnjevala, a študij in delo zaradi tega nista nikoli trpela. Ker sem imela v vseh letih šolanja in študija toliko športnih obveznosti, mi je podpora šole in univerze zelo pomagala, da sem se lahko nemoteno udeleževala regat in treningov, in v roku opravila še študijske obveznosti.

Kaj vas je poleg jadranja še zanimalo?

Vedno me je zanimal šport. Katera koli oblika športa. Zadnja leta poleg jadranja za vzdrževanje kondicije redno tečem, kolesarim in hodim v fitnes. Zadnji dve leti večino časa preživim na Majorki, ki skozi vse leto ponuja primerne temperature za kolesarjenje. Me je pa zaradi družinskega načina življenja, ki je tesno povezan z naravo, vedno zanimal tudi trajnostni razvoj. Ko sem videla, da je Fakulteta za management v Kopru razpisala magistrski program Management trajnostnega razvoja, sem se brez pomisleka vpisala in letos uspešno tudi magistrirala. Že od nekdaj so me zanimali tudi tuji jeziki. Poklicno se na tem področju nisem našla, mi pa znanje tujih jezikov pride zelo prav, saj tekmujem v tujih ekipah, istočasno pa delam tudi za ameriško podjetje Quantum Sails.

Kaj pa je botrovalo vašemu presopu v profesionalne tekmovalne vode?

Študij na Obali mi je omogočil, da se mi ni bilo treba več vsak konec tedna za treninge voziti v Portorož. Še bolj pa mi je pomagal status študentke športnice, ki sem ga imela vsa leta študija. Zaradi treningov in regat sem namreč izpustila veliko število predavanj.

»Vsi jadranci so me zelo lepo sprejeli, me vključili v vsa svoja druženja in me naučili jadranja v veliki ekipi.«

V drugem letniku magistrskega študija pravzaprav nisem šla niti na eno predavanje v živo, saj sem bila večino časa na Majorki ali drugje po Evropi in ZDA na regatah. Med študijem sem, kot že rečeno, prestopila tudi v poklicno tekmovalno jadranje. V ameriški ekipi Quantum Racing so potrebovali lahkega jadrca, okoli 45 kg. V Portorožu so me popolnoma naključno opazili med jadranjem in me nato na kopnem takoj vprašali, koliko tehtam in če bi jadrala z njimi. Sama sem zelo majhne postave in takoj sem vedela, da take priložnosti ne gre zavriniti. V prvem letu smo z ekipo Quantum Racing zmagali na svetovnem prvenstvu TP52. Takrat sem imela 19 let. Od takrat se je moja jadralska kariera hitro stopnjevala in kmalu so me povabili še v številne druge tekmovalne razrede.

Kako potekajo treningi na profesionalni ravni?

Pred vsako regato imamo dva do štiri dni treningov. V razredu TP52 zgodaj spomladi izvedemo še pripravljalni trening, ki traja približno pet dni. Izven tega pa je vsak odgovoren za lastne treninge. Kot že rečeno, sama veliko tečem, kolesarim in hodim v fitness. Regate so dolge in naporene, zato sta moč in vzdržljivost zelo pomembni.

V TP52, v katerem ste slavili že drugič, ste le ena od dveh žensk, ki je kdaj v tem razredu tekmovala. Da ne omenjam, ste tudi najmlajša tekmovalka. Kakšna pa je sicer dinamika v ekipah? Kakšna je vaša vloga na krovu jadrnice?

Moja vloga je »floater«, kar bi lahko prevedli kot »deklica za vse«. Gre za položaj, kjer moram med regato vsak trenutek točno vedeti, kaj se dogaja in kje bo moja pomoč potrebna. Vedno moram biti tam, kjer umanjka par rok. Večinoma skrbim, da manevri potekajo hitro in brez zapletov ter da je vse na svojem mestu. Pogosto gre za kombinacijo različnih vlog na jadrnici, za katere slovenskih izrazov sploh ne poznam. (smeh) Ko sem prvič jadrala v ekipi Quantum Racing, mi je bilo zaradi angleških izrazov kar težko, saj jih še nisem poznala. Kar naenkrat sem se znašla na

»Gre za položaj, kjer moram med regato vsak trenutek točno vedeti, kaj se dogaja in kje bo moja pomoč potrebna.« (Foto: Nico Martinez)

ogromni jadrnici z vsemi jadralskimi idoli, ki sem jih po televiziji spremljala že 15 let. Seveda so se mi uresničile sanje, vendar je bila ravno zaradi tega strahospoštovanja komunikacija na začetku kar težka. So me pa vsi jadranci zelo lepo sprejeli, me vključili v vsa svoja druženja in me naučili jadranja v veliki ekipi. Z večino še zdaj, po petih letih, jadramo skupaj in kar nekaj bi jih štela med svoje res dobre prijatelje.

Kako bi sicer ocenili sezono 2023?

Sezona 2023 ni bila najboljša. V ekipi Quantum Racing smo letos imeli veliko novih mladih jadrancev. Vsi se žal niso najbolj izkazali in so tekmovalje na tako visoki ravni vzeli preveč »z levo roko«. To se kaže tudi v rezultatih, saj nismo zmagali niti na eni regati, smo pa sezono vseeno skupno zaključili na tretjem mestu. V drugem razredu, v katerem tekmuje – RC44 –, pa nam gre letos veliko bolje. Tri od štirih regat smo zaključili na stopničkah, kar je za našo ekipo rekordni dosežek.

Ste vodilni na slovenski letvici, na mednarodni ravni pa prav tako na neverjetnem šestem mestu. Kakšne izzive oz. cilje si torej postavljate za prihodnost?

Trenutno sem z vsem tako zadovoljna, da se s prihodnostjo ne ukvarjam preveč. Seveda je cilj vsakega jadrca pokal Amerike. Vendar mi trenutna pravila glede državljanstva v bližnji prihodno-

»Kar naenkrat sem se znašla na ogromni jadrnici z vsemi jadralskimi idoli, ki sem jih po televiziji spremljala že 15 let.« (Foto: Nico Martinez)

sti tega ne omogočajo, razen če se Slovenija odloči nastopiti na tem vrhunskem tekmovalju. Zavedam se tudi, da je moj način življenja veliko bolj izvedljiv, ker še nimam lastne družine. Redna potovanja, naporni treningi, izčrpavajoča tekmovalja, veliko število noči, preživetih v ho-

telskih sobah ... Čeprav si tega res močno želim, se ne zanašam na to, da bom do konca življenja v tekmovalnem jadrnju. Bom pa to vsekakor počela, dokler bo le mogoče, vsekakor pa bo jadranje vedno velik del mojega življenja. Če ne tekmovalno, pa ljubiteljsko, za sprostitev. **N. A.**

Državne prvakinja

Med člani Medobčinskega društva invalidov Škofja Loka imamo odlične športnike, ki v športnih panogah, primernih za invalide, dosegajo vidne rezultate. Članice ekipe pikada so v soboto, 11. 11. 2023, v Radljah ob Dravi dosegle ekipno prvo mesto na državnem prvenstvu v pikadu. Državno prvenstvo je potekalo pod okriljem Zveze za šport invalidov Slovenije in Slovenskega paraolimpijskega komiteja. Nastopilo je 12 ženskih in 16 moških ekip.

Ekipo sestavljajo **Dragica Guzelj, Tatjana Prša, Lojzka Jereb in Sonja Istenič**. Vodja ekipe, **Vida Jurčič**, je bila nad prvim mestom navdušena: »Nismo pričakovale tako visoke uvrstitve. Konkurenca je bila že na tekmah za uvrstitev

v finale zelo močna. Vendar nam je z veliko treninga uspelo doseči res enkraten rezultat. Med seboj se igralke res dobro razumemo in to se pozna tudi na tekmovalju. Rada bi se zahvalila tudi predsednici društva Vanji Jenko za podporo.»

Špela Tavčar

Doslej najuspešnejša sezona škofjeloških jadralcev

Za člani jadrnega kluba Loka Timing je doslej najbolj uspešno leto v tekmovalnem smislu, saj so zmagovali na vseh področjih. Skoraj ni regate na vzhodni strani Jadranskega morja in slovenskih jezer, kjer ne bi loški jadralci posegali po najvišjih mestih.

Lara Poljšak tekmuje med najboljšimi svetovnimi profesionalci. Z regatami po Sredozemskem morju je z ekipo Quantum Racing Team v razredu TP52 zaključila sezono na odličnem tretjem mestu, z ekipo Aleph Team v razredu RC44 pa drugo mesto v skupnem seštevku sezone, kar je za ekipo Aleph najboljši rezultat v desetih letih. Z ekipo Aleph je še vedno med prvimi tremi na regatah RC44, hkrati je še zagovarjala magisterij dan po predzadnji oktobrski regati. **Dušan Ušeničnik** je z ekipo Elaya poleg zmag na hrvaških regatah zmagal tudi po ORC zadnje regato okoli Dugega otoka. Prav tako njihovi člani kraljujejo na regatah Mini-

12 na Bohinjskem jezeru. Letos je ponovno prvo mesto zasedel **Stoš Mlakar**, tretji pa je bil **Oton Hafner** v skupnem seštevku cele sezone. **Goran Djordjevič** z ekipo Taja-2 in White Goose zmaguje na regatah za slovenski pokal in je bil odličen tudi na letošnjih regatah Go-to-Barcolana in na Barcolani. V akvatoriju okrog Pulje se največ regat udeležuje ekipa **Luke** in **Janeza Zajca** na jadrnici Felicitas, kjer dosegajo tudi lepe rezultate. Avgusta je na 43. južnodalmatinski regati od Orebiča do Dubrovnika poleg posadke Felicitas, ki je bila druga v svoji kategoriji, dosegla lep rezultat tudi ekipa **Sreča (Gorazd Krajnik)**, ki je bila peta. **D. L.**

V sredini Lara Poljšak z ekipo Aleph v zalivu pred Gibraltarjem

V času jadrnanja je kar sedemkrat izbruhnil vulkan

Z nasmeškom na obrazu se v preteklo sezono ozira tudi naš sogovornik **Maks Vrečko**, ki je s svojo ekipo Karpo poleg regat na Hrvaškem zmagal v svojem razredu na eni najtežjih regat v Sredozemlju, Rolex Middle Sea Race (dobrih 600 navtičnih milj z Malte okrog Sicilije, Eolskih otokov, Lampeduse in nazaj).

Tudi na najtežji jadranski jadrni regati Tisoč otokov od Reke do Tivata in nazaj sta zmagala v paru oče **Maks** in sin **Matic**. Regata je bila v prvem plovu rekordno počasna, v drugem pa prvič v zgodovini niti ena jadrnica ni prišla do cilja. Vrečkova sta kot solo par v prvem plovu premagala vse ekipe s polnimi posadkami, v drugi etapi pa tudi kot prva pripeljala svojo jadrnico nazaj v Biograd v enem kosu, saj so viharne razmere prekinile regato.

Sta to vaša največja jadrna uspeha doslej?

Tako je. Regata Tisoč otokov je bila izjemno zahtevna, vendar je dala potrditev, da je Elan 450 Karpo hitra in čvrsta jadrnica, pripravljena tudi za velike izzive.

Na regati Rolex Middle Sea Race se zberejo najboljši jadralci s celega sveta, to je podoben dogodek kot Dirka po Italiji v kolesarskem svetu. Z ekipo smo delovali usklajeno in jadrli zelo dobro. Naredili smo malo napak in dobro rešili tudi zaplet z odtrgano dvižnico jadra. Po tistem sva s sinom vedela, da so stopničke možne, vendar je bila zmaga čisto presenečenje.

Čemu pripisujete ta uspeh?

Največji razlog za uspeh so vsi neuspehi, bolj rečeno lekcije, ki smo jih doživeli v zadnjih treh letih. Iz vsake regate se je možno veliko naučiti, tudi analiza letošnje zmagovalne regate je pokazala, da imamo še veliko rezerve. Veliko dela je bilo vložnega v optimalno pripravo jadrnice. Letos se je

na krovu zbrala ekipa, kjer vlada visoka stopnja sinergije in zaupanja. Nihče od nas nima za sabo profesionalne jadrne kariere, vendar smo bili kot ekipa močnejši tudi od profesionalcev. Pomembni so tudi navijači, na startu na Malti se jih je letos ponovno nabralo več kot 30. In seveda vsi, ki so navijali od doma, podporo je bilo čutiti vsako prejadrano miljo.

Kako ste doživeli viharne razmere na regati Tisoč otokov?

Pri klasičnem, turističnem jadrnanju le redko jadramo v viharnih razmerah. Na tej regati sva v dveh dneh štirikrat doživela vetrove, ki so pihali z močjo več kot 35 vozlov. V takšnih razmerah ni več v ospredju rezultat na regati, temveč ohraniti opremo in

jadrnico v enem kosu. Še najbolj dramatično je bilo pri Rogoznici, ko naju je s polnimi jadri ujelo nenadno povečanje moči vetra. V dveh minutah je veter s 13 vozlov poskočil na 44 vozlov. Jadrnico sva z izjemnimi težavami ohranjala pod nadzorom in to je bilo prvič v moji jadrni karieri, da sem na pomoč klical angele varuhe. Očitno so pomagali, saj je vsa oprema zdržala in po slabih desetih minutah divjanja se je vse umirilo.

Še kakšna zgodba s sredozemske regate?

Najbolj se mi je vtisnilo v spomin nočno jadrnanje mimo Stromboli. Vulkan je v času, ko smo jadrli mimo, izbruhnil kar sedemkrat. Občutki spoštovanja in

občudovanja narave so se mešali z adrenalinom, saj smo v tem času prehitevali druge jadrnice. V bistvu se je bilo zelo zahtevno osredotočiti na jadranje.

Od kod ime Karpo?

Naša jadrnica ima to ime že od vsega začetka. Karpo je grška boginja dobrega pridelka in dozorevanja. Ime jadrnice, sploh če je dobro, se načeloma ne menja, tudi če se zamenja lastnik jadrnice.

Doma ste v Begunjah. Kako to, da ste se priključili škofjeloškemu jadrlnemu klubu?

Jadrlni klub Loka Timing je največji in najbolj organiziran na Gorenjskem. Ko sem bil povabljen v klub, sem vabilo sprejel z veseljem. Imamo blizu 100 članov in veliko dejavnosti, ki nas delajo boljše jadralce. Pozitivna energija v klubu je nalezljiva. Člani našega kluba so nas že dvakrat prišli osebno spodbujati na Malto.

Rojeni ste v znamenju ribe, vodnega znamenja. Ali tudi to vpliva

na vašo povezanost z vodo?

Ne bi rekel, da sta horoskop in jadranje neposredno povezana. Po tej logiki bi moral biti dober plavalec, pa sem v bistvu zelo slab oziroma mi plavanje ni všeč. Zagotovo je za jadranje koristna visoka občutljivost, ki je značilna za vse, rojene v znamenju rib.

Ste uspešen podjetnik, vizionar. Ali se kakšne podjetniške ideje in rešitve za probleme rodijo med jadranjem?

Ko sem na jadrnici, razmišljam samo o jadrnju. Veliko se moram še naučiti. Za podjetniško razmišljanje mi bolj pomaga gorsko kolesarjenje ali hoja v hribe. Res se zunaj pisarne rodijo dobre ideje, vendar je pri jadrnju fokus samo na jadranje.

Zavzimate se tudi za ohranitev čistega planeta, predvsem voda.

Pobud za čiste vode je veliko, vsak se trudi na svoj način. Opozoril bi na dejstvo, da imamo v Sloveniji večinoma zelo dobro oziroma odlično vodo iz pipe. Kljub temu je izbira vode v plas-

Krmar Karpo na regati Jabuka, kjer so sodelovale tri ekipe kluba: Elaya, Karpo in Taia2&White goos

tenkah na policah trgovin zelo velika in tukaj ni nobene logike. Niti ekonomske niti ekološke, voda tudi po okusu ni nič drugačna kot voda iz pipe. Razen vod z dodanim okusom, ki so še večja težava. Odreči se moramo čezmerni uporabi plastenk, ki pa so seveda nepogrešljive v primeru naravnih katastrof, kot je bila letos. S plastiko dušimo cel planet in vsak od nas lahko naredi zelo veliko.

Ali ste jadralci malo odštekani v pozitivnem smislu?

Ko se kljub morskimi boleznim, mokroti, mrazu in velikim stroškom vedno znova vračate na jadrnico, to ni zgolj odštekano, temveč velika strast in ljubezen do jadrnja. Nemogoče je opisati občutke, ko se cela ekipa odštekanih zlije v eno z energijo jadrnice ter zgolj s pomočjo vetra začne premagovati dolge razdalje. V tem je nekaj magičnega. **Damjan Likar**

Skupina LTH Castings vstopa v novo leto predana svoji zeleni navezi – krepi dejavnosti, ki vodijo k brezogljični proizvodnji.

Tudi vas, dragi zaposleni, poslovni partnerji in vsi, ki ste del naše zgodbe, spodbujamo, da v novem letu sprejemate trajnostne odločitve, saj lahko le skupaj ustvarjamo lepšo prihodnost.

Vesel božič in srečno 2024!

Z zmajem nad oblake

50. obletnica prvega poleta z jadralnim zmajem

Skupinska slika — pionirji zmajarstva ob 50. obletnici. (Arhiv Jurija Franka)

Pred 50 leti je v senožeti v Martinj Vrh poletel prvi jadralni zmaj v Sloveniji. Nekdanji pionirji zmajarstva **Rado Goljevšček**, **Stane Krajnc** in **Jurij Franko** so spregovorili o svojih začetkih in razvoju tega športa v Sloveniji.

Rado Goljevšček je davnega leta 1973 v reviji *Življenje in tehnika* prebral članek, ki je opisoval napravo, ki so jo sestavili v Ameriki in s katero je mogoče leteti. Članek o letenju ga je povsem prevzel. Navdušil je še sodelavca **Janeza Lotriča** in tako sta s pomočjo fotografije v članku hitro naredila načrt za zmaja. Konstrukcija je bila narejena iz lesenih letev, tkanina iz ostankov umetne svile za odeje, zmaja pa je sešila mama šivilja. Tako so se začeli poskusi poletov, v začetku neuspešni, zato je bilo treba konstrukcijo prilagajati, in ker je bila potrebna večja hitrost pri vzletu, sta se odločila za uporabo smuč. Na res strmi Bitenčevi senožeti je tako 3. 3. 1973 uspel prvi polet z zmajem v Sloveniji oz. nekdanji Jugoslaviji. Najprej se je s smučmi spustil Janez, ker je najbolje smučal, se dvignil nekoliko nad tlemi in letel kakih 40 metrov. Nato je smuč obul Rado in poletel še nekoliko višje in dlje. »Bilo je čudovito,« se spominja Rado. Let z zmajem pa tretjemu v ekipi, **Jerneju Osen-**

čiču, ni uspel, saj se je zaletel v krošno drevesa, zmaj pa se je polomil. Letenje se je tako takrat za njih končalo. Šele leta 1979 si je Rado naredil novega zmaja, a je z njim letel le z manjših vzpetin v okolici Selc. Z razvojem zmajarstva so se pojavila tudi jadralna padala, ki so ga navdušila in s katerimi je letel še 12 let. Njegovo navdušenje nad jadralnim padalstvom zdaj nadaljujeta njegov sin in vnuk.

Prvi začetki v zmajarstvu so bili zagotovo divji. Kako se jih spominjate?

Jurij Franko: Letenje je bil, tako kot mnogim, moj otroški sen. Na srečo je bil moj neposredni

sošed v bloku **Stane Krajnc**, ki je res eden pravih pionirjev in ki mi je omogočil ‚povohati‘ ta šport. Sama enostavnost naprave in tista svoboda, da nisi vezan na letališče, hierarhijo, vse, kar pride z ‚organiziranim letenjem‘, pa je bil samo še dodaten motiv meni kot mulcu, da sem izbral ta šport. **Stane Krajnc:** Leta 1973 sem po slikah iz nemške revije konstruiral in izdelal zmaja za prosto letenje. Z njim v tistem letu nisem poletel. Z manjšimi spremembami na krilu in nosilnem ogrodju sem uspešno poletel januarja 1974. Imel sem dvaindvajset let in zanimivo, ko sem šel na hrib, stekel po njem in poletel, sem imel občutek, da

Prvi poizkusi z zmajem v Selški dolini. (Arhiv Rada Goljevščka)

sem to že počel, leteti ni bilo zame nič novega. Letel sem kak meter ali meter in pol nad tlemi, morda dvajset ali trideset metrov daleč. To je bilo nekaj enkratnega.

Ali se spominjate prvega državnega prvenstva v letenju z zmaji leta 1978 v Dražgošah?

Jurij Franko: Prvo državno prvenstvo v Dražgošah je bilo moje prvo tekmovanje. Na vzletno mesto na Dražgoški gori so nas s kamioni vozili gasilci in JNA. Opravili smo po tri polete na dan in tekmovali v točnosti pristajanja. Vsakih nekaj let se udeleženci še srečamo v Dražgošah in malo obujamo spomine.

Stane Krajnc: Na prvenstvu v Dražgošah sem letel. Malo prej sem se vrnil iz evropskega prvenstva v letenju z zmaji iz avstrijskega mesta Kössen. Tam sem dobil idejo za nov model zmaja in sem ga tudi naredil. V času državnega prvenstva sem z njim že letel, vendar ne tako, kot sem želel. Na krilu sem še iskal primerno napetost jadra in profil krila. Rezultat je bil temu primeren.

Varnost v poletih je z leti zagotovo napredovala, kaj se je najbolj spremenilo?

Jurij Franko: Najbolj se je spremenila oprema. Če so prvi zmaji komaj prileteli z vrha Lubnika do Podlubnika, pa so danes na tekmovanjih preleteli 200 in več kilometrov dokaj običajni. Trdnost zmajev in aerodinamična stabilnost že dolgo nista več problem, poznavanje vremena, pravil letenja in vsega, kar je potrebno za varno letenje, pa vzdržujemo v okviru klubov, Zveze za prosto letenje Slovenije in Letalske zveze.

Stane Krajnc: Zelo sem vesel, da sem bil prisoten pri začetkih prostega letenja in z BASE skoki povezanega letenja wingsuit. V začetku je bila povsod velika želja, malo znanja in izkušenj ter precej samodiscipline. Ko te dejavnosti postanejo dostopne ljudskim množicam, je potrebna regulacija: izobraževanje, predpi-

si, varnostni testi letalnih naprav. Vse naše naprave za prosto letenje so preizkušene in varne, če jih uporabljaš v za to primerenih pogojih. Tvegani dejavniki smo ljudje, ki sami odločamo in moramo nositi posledice svojih odločitev.

Jadralno zmajarstvo je v zatonu, kje vidite razloge?

Jurij Franko: Mlajši brat zmajarstva – jadralno padalstvo – je bolj dostopen šport. Poleg tega pa je samo dojemanje ‚padalo‘ proti ‚zmaj‘ v populaciji enačeno z ‚varno‘ proti ‚nevarno‘, čeprav za to ni nobene osnove. Vse statistike govorijo, da je zmaj po letalnih karakteristikah varnejša naprava od jadralnega padala, pa čeprav se je varnost slednjih v zadnjih letih močno izboljšala. Posledično je tudi zanimanje za šolanje in priliv novih pilotov k bolj praktičnemu in na videz preprostejšemu jadralnemu padalstvu večje.

Stane Krajnc: Zzmajem še vedno letim, prednost dajem padalu, ker je bolj priročno. Deset- do

Sodobni zmaj. (Arhiv Jurija Franka)

dvajsetkilogramsko padalo s sedežem, inštrumenti in oblačili v nahrbtniku je veliko lažje prenašati naokoli kot pa šest metrov dolgega zmaja z vso opremo in je vse skupaj dva- do trikrat težje. S padalom lahko varno pristaneš na majhni površini, za zmaja potrebujes več prostora. S padalom in opremo v nahrbtniku se lahko

povzpneš na bližnji hrib ali goro in ponovno vzletiš, domov se lahko vrneš peš, z avtostopom, avtobusom ali vlakom. Zzmajem tega ne moreš.

Ali še in kje najraje letite z zmajem?

Jurij Franko: V Sloveniji je najbolj popularno letenje v Posočju.

Vzletišče Kobala nad Tolminom je poznano tudi v svetovnem merilu. V škofjeloški okolici pa najraje vzletamo na Ambrožu pod Krvavcem. Od tam sem opravil tudi svoje najboljše polete, s katerimi sem osvojil zlato delta značko. Za to značko je bilo treba preleteti najmanj 150 km, pridobiti vsaj 2000 m višine in ostati v zraku vsaj pet ur. Zadnji pogoj mi je uspelo izpolniti šele lani, ker se mi prej preprosto ni ljubilo viseti v zraku cel dan.

Stane Krajnc: Pred dvema dneva z Mt. Brenta pri Gardskem jezeru v Italiji, s 600 metrov visoke stene. Letel sem s posebnim oblačilom za letenje. Po 40 sekundah letenja s hitrostjo 200 km/h sem na višini okoli 150 m nad tlemi odprl padalo.

Darinka Egart

Loški utrip lahko berete tudi na spletu:
www.skofjaloka.si

20 let nešteto zgodb

Naročila in informacije:
041-753-471

zelezne.niti@gmail.com

 [info.mdzelezniki](https://www.facebook.com/info.mdzelezniki)

Muzejsko društvo Železniki, Na plavžu 58, 4228 Železniki

Ribam se zadnje čase slabo piše

V Ribiški družini (RD) Sora Škofja Loka opozarjajo, da se stanje rib v revirjih, s katerimi upravljajo, poslabšuje. Kot je pojasnil **Bojan Sovinc**, gospodar v RD Sora, je ribe prizadela že lanska suša, nato pa še uničujoče avgustovske poplave.

RD Sora upravlja z ribolovnimi revirji Poljanska Sora, ki zajema Poljansko Soro od mostu v Logu do izliva v Soro, Selška Sora od soteske v Veštru do izliva v Soro in Sora do jezua v Goričanah ter tudi vse pritoke teh treh rek, poleg tega pa še Ribnik Reteče.

Suša in ribojede ptice

»Razmere stanja rib v revirjih, s katerimi upravlja RD Sora, so se zelo poslabšale. Že lanska suša je prizadela ribe v potokih, nekateri so na določenih mestih popolnoma presahnil (potoka Žabnica in Suha), ribnik v Retečah je skoraj popolnoma presahnil. Tudi v Sori smo zaradi nizkega vodostaja ter pregrevanja vode utrpeli škodo na ribjem staležu,« pravi. Dejal je, da so jim dodatno škodo povzročale še ribojede ptice, kot so na primer siva čaplja, kormoran, veliki žagar. Poleg tega veliko

Odlov rib na Suhi pred začetkom sanacije

škodo povzroča vidra, ki so jo opazili že leta 2019. Ta namreč po podatkih Lovske zveze Slovenije (LZS) potrebuje tedensko od 5,5 do 9 kilogramov hrane, hrani pa se pretežno z ribami, raki, dvoživkami itd., pojasnjuje **Bojan Sovinc**.

Poplave

Stanje v vodotokih so letošnje avgustovske poplave in številni plazovi še izdatno poslabšali. »Po podatkih ARSO je bil na vodomerski postaji v Zmincu izmerjen rekorden pretok Poljanske Sore, in sicer 519 m³ na sekundo. Voda je zelo hitro naraščala in se razlivala na travnike in polja, kamor so se umaknile tudi ribe. Presenetilo pa jih je tudi hitro upadanje in mnoge, ki se niso pravočasno vrnilo v strugo, so poginile.«

Hudo prizadeti gojitveni potočki Hrastnica, Bodoveljščica in Sopotniška grapa so marsikje ustvarili nove struge, zato je bilo treba skopati prvotno strugo. »Potem ko so se razmere z reševanjem prevoznosti cest nekoliko uredile, je prišlo na vrsto dodatno poglobljanje strug teh potokov zaradi bojzani novih poplav. Pri teh posegih so bile uničene skoraj vse ribe in drugi vodni organizmi, ki so ribam hrana. Podobno je v rekah, le da so posledice manjše,« opozarja in pojasnjuje, da v 35 centimetrih v globino proda obstaja življenje. Ko s strojem zagrebejo v prod, se pri tem večina življenja uniči.

»Ribiči se trudimo in skušamo pred vsakim posegom v vodotokih izloviti preostale ribe in jih preseliti v predele, kjer gradbeni posegi niso več predvideni,« pove gospodar v RD Sora in nadaljuje: »Sledi gradnja obrežnih

zaščit z uporabo betona. Opazili smo, da se pri tem premalo skrbi posveča varovanju okolja, saj beton pogosto zaide v vodotok. Moram poudariti, da je cement zelo strupen, saj v vodi zviša pH. Če koncentracija preseže pH 9,2, poginejo vse ribe in vodni organizmi.« Na to dejstvo so opozorili izvajalce, »naprošamo pa tudi vse občanke in občane, da opozorilo vzamejo skrajno resno in pri delu z betonom preprečijo vsako odtekanje cementne brozge v vodotoke in kanalizacijo ter s tem zavarujejo življenje preostalih živih bitij, za katere računamo, da se bodo razmnožila in v nekem daljšem obdobju vzpostavila stanje, kot je bilo pred katastrofo.«

Ko se bo stanje v rekah in potokih izboljšalo, bodo nadaljevali z vlaganjem rib. Vložek potočne postrvi, lipana sulca, šarenke, podusti, ščuke in krapa v običajnem letnem znesku 12 tisoč evrov zaradi vsega naštetega v prihodnje ne bodo zadoščal. »Povečanje bo potrebno zaradi obnovitve staleža, a na vprašanje, kje bomo dobili dodatna sredstva, za zdaj še nimamo odgovora. Ne glede na to ostajamo optimisti in upamo, da nam bo uspelo vrniti rekam in potokom življenje. Ob tem pa seveda računamo tudi na ljudi, da bodo s svojimi ravnanji, z empatijo do narave pripomogli uresničiti naš skupni cilj,« sklene.

Leon Oblak

SMO VODILNO PODJETJE
NA PODROČJU IZDELAVE
HIDRAVLIČNIH CILINDROV
V SLOVENIJI.

V naš kolektiv vabimo:

- **OPERATERJA NA CNC OBDELOVALNEM CENTRU STRUŽENJE IN REZKANJE,** (dvoizmensko delo)
- **KLASIČNEGA STRUGARJA,** (enoizmensko delo od 6. do 14. ure)
- **VARILCA MIG/MAG,** (enoizmensko delo od 6. do 14. ure)

Prijave na delo sprejemamo na zaposlitev@mapro.si

Srečno 2024!

Lovska družina Škofja Loka z največjo populacijo divjih prašičev na Gorenjskem

Pogovarjali smo se z **Antonom Bevkom**, starešino v Lovski družini (LD) Škofja Loka, ki je predstavil stanje divjadi na Škofjeloškem in opisal delo lovcev. LD Škofja Loka bo sicer prihodnje leto obeležila 75-letnico delovanja.

Lovska družina po besedah **Antona Bevka** razpolaga s 6621 hektarji površine, od tega je 6412 hektarjev lovne površine. Lovišče je bogato, saj so zastopane številne živali, kot so srnjad, divji prašiči, gamsi, jelenjad in mala divjad. »Medved je prehodan, volkov nimamo, pojavljajo se šakali. Tudi risov nimamo. Ris potrebuje veliko okolje in mir, tega pa pri nas ni,« razlaga Bevk. Največ škode na kmetijskih in gozdnih površinah povzročajo divji prašiči, »za katero smo tudi odgovorni. Poškodovane travnike moramo sanirati in potem dati še odškodnino. Je pa stanje za zdaj obvladljivo, čeprav dobimo precej prijavi škode«. Na Gorenjskem je največja populacija divjih prašičev prav na območju LD Škofja Loka. Daleč največ jih tudi uplenijo – lani so jih 82, letos tudi že 80. Zaradi sanacije škode in vzdrževanja prež mora vsak lovec opraviti od 25 do 30 prostovoljnih delovnih ur, če so potrebe večje, toliko več. Po pravilih ima vsaka žival lovno dobo, torej obdobje, ko jo je dovoljeno loviti. Divji prašiči je trenutno nimajo in jih zato lahko lovijo neomejeno. Sogovornik razlaga, da jih je pri nas toliko zato, ker je v gozdovih veliko kostanja, bukve in hrasta oz. žira in želoda, posledično pa imajo odlične pogoje za prehranjevanje. Z objedanjem mladih dreves veliko škode povzročijo tudi jelenjad, še pravi.

Divjad ima možnost za pobeg

Sicer pa poleg posamičnega poznajo še skupinski lov – lov na pogon. Tako, na primer, lovijo divje prašiče. Gonjači divjad preplašijo in jo usmerijo do strelcev. Predvsem pozimi je lažje ugotoviti, kje se divjad giblje, saj lahko v snegu opazujejo sledove. Lov je za divjad, ki se

Razrite travne površine zaradi divjih prašičev

ne sme loviti z umetno svetlobo, dovoljen od ene ure pred sončnim vzhodom do ene ure po sončnem zahodu. Trenutno imajo zaradi velike populacije divjih prašičev dovoljenje, da jih lahko lovijo tudi ponoči z umetno svetlobo. Pri lovu na malo divjad, kot so poljski zajci, pa je obvezna prisotnost izšolanega lovskega psa. Ta divjad preplaši, lovci pa jo ustrelijo med begom. »Vsaki divjadi moraš dati možnost za pobeg,« izpostavlja. Zato mora biti tudi raca v preletu, če jo želijo ustreliti, sicer bi bil to prekršek. Če divjad povzroča škodo, jim lahko zavod za gozdove naroči odstrel, ne glede na to, ali je žival trenutno v lovni dobi ali ne.

Kot pravi, se v gozdovih pogosto ustvarja nemir, ki moti divjad. Po njegovih besedah so težava kolesarji, motoristi in planinci, ki hodijo zunaj markiranih poti. Ker se bliža zima, me zanima, ali morajo v tem času skrbeti za krmljenje živali. »Pri nas krmljenje ni potrebno in tudi ni priporočljivo, ker ima divjad stalno dovolj hrane. Imamo pa za divje prašiče preprečevalna krmišča, da bi hodili tja, namesto na polja in travnike. Se pa kmetje pritožujejo, da je divjih prašičev zaradi tega še več.«

pade takoj in da se ne muči. Določeno je tudi obnašanje ob mrtvi divjadi in njeno prevažanje. »Ko ustrelimo veliko divjad, ji damo t. i. zadnji grižljaj, kar pomeni, da ji v gobček zatakemo smrekovo vejico. Vse skupinske love imamo načrtovane in jih sporočimo na upravno enoto in lovskemu inšpektorju, tako da lahko pridejo naredit kontrolo in pregled orožja. Trenutno je težava tudi afriška prašičja kuga, ki je pred vrati, zato je zadeva kar stroga. Spoštovati moramo vsa pravila, narejen imamo načrt, kako se bomo obvarovali in zaščitili pred to boleznijo. Stvari niso tako preproste,« zaključijo sogovornik.

Leon Oblak

Etični kodeks

Bevk pove še, da imajo lovci dobro izdelan etični kodeks. Tako je pomembno, da divjad

ELEKTROMARKET

Partizanska cesta 1, 4220 Šk. Loka
tel.: 04/515-5190, GSM: 041 699 379
E-mail: elektromarket-sl@siol.net

V novem letu naj bo Vaše življenje usmerjeno k najvišjim ciljem, ki delu in sprostitvi dajo pravo vrednost, zavest, da življenje ni naključno in zaman. Naj vas tudi v letu 2024 povezujejo lepe misli in iskrene želje, da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.

Srečno 2024

Elektromarket d.o.o.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure, nedelja in prazniki zaprto

Športni spektakel v dvorani Poden

Med 31. januarjem in 4. februarjem 2024 bo škofjeloška dvorana Poden gostila kvalifikacije za svetovno prvenstvo v floorballu. Edinstveni dogodek se po osmih letih vrača nazaj na loški parket in bo tudi tokrat postregel s pravimi športnimi poslasticami, slovenska izbrana vrsta bo namreč vozovnico za SP v Malmö iskala na tekmah z Italijo, Dansko, Belgijo in Švico.

Še kako živ je spomin na leto 2016, ko je nabito polna dvorana Poden dihala skupaj s slovensko reprezentanco floorballa. Tudi tokrat dogajanje ne bo nič manj pestro, saj ima Slovenija vnovič lepo priložnost, da se prebije med svetovno elito. Vozovnico za SP v švedskem Malmö bo lovila med 31. 1. in 4. 2. 2024 proti nadvse zanimivim nasprotnikom. Kvalifikacije bo odprla na sploh prvi tekmi z Dansko, zatem se bosta na parketu dvorane Poden zvrstili še vedno neugodni reprezentanci Italije in Belgije. Za konec še češnja na vrhu torte: tekma z eno izmed štirih najboljših reprezentanc na svetu – Švico.

Slovenskim reprezentantom motivacije pred kvalifikacijami za SP ne manjka. (Foto: Dori Nyerges)

»Kvalifikacijski boji so nekaj najboljšega, kar si slovenski gledalec lahko v floorballu ogleda pri nas.«

Floorball ima v Škofji Loki dolgo tradicijo, prav pri nas je bil namreč ustanovljen eden izmed prvih klubov na slovenskih tleh – FBK InSport Škofja Loka. Po besedah **Roka Ritonje**, sekretarja FZS, sta dinamika in hitrost športa pisani na kožo Ločanom in Ločankam, s Škofjeloškega pa prihaja velik del članov reprezentance. Tudi zaradi dolgoletne tradicije pričakujejo, da bo dvorana Poden spet pokala po šivih. »Organizacijsko bo precejšen zalogaj za našo zvezo, saj floorball poganja predvsem prostovoljno delo. Morda je v tem tudi naša prednost, saj nas pri delu vodi iskreni entuziazem. Zavoljo kvalifikacij v letu 2016 imamo že nekaj izkušenj, kar se je izkazalo za pozitivno, bomo ohranili, nekaj pa bo seveda treba tudi popraviti,« pove Rok, sicer nekdanji član prve ekipe škofjeloškega kluba InSport in doda, da so se organizacije lotili že spomladi leta 2023, priprave pa so z vsakim dnem intenzivnejše. Prav zato bo športni praznik še bolj poseben, za piko na i pa bo poskrbel pester spremljevalni program. »Kvalifi-

kacijski boji so nekaj najboljšega, kar si slovenski gledalec lahko v floorballu ogleda pri nas. Gre za igro na res visoki ravni in za resnično dobre nasprotnike. Poleg tega ti mladi fantje že leta trdno trenirajo za ta tekmovanja in si ob tej priložnosti zaslužijo tudi pravo podporo s tribun,« Škofjeločane k ogledu tekem v dvorani Poden povabi sekretar FZS.

»Ko se mi spomin vrne v kvalifikacije v Škofjo Loko, v leto 2016, me kar malo zmrazi.«

Kvalifikacije za SP 2016 pa je iz prve vrste spremljal selektor slovenske reprezentance **Gorazd Tomc**, ki je bil že takrat za krmilom naše izbrane vrste. Kot nam je zaupal, je želja po uvrstitvi na SP živa že vrsto let, letos pa se vendarle lahko uresniči. »Večkrat nam to za las ni uspelo zaradi različnih dejavnikov, zato smo se odločili, da poizkusimo še enkrat v Škofji Loki, kjer bomo igrali na domačem parketu. V zadnjih letih smo postavili trdne temelje reprezentance, trdo delamo za ta turnir, zato res upam in si želim, da nam v Škofji Loki uspe prestopiti stopnico kvalifikacij,

ker bi bil s tem poplačan ves naš dosedanji trud,« pove slovenski selektor, ki prav tako prihaja iz loških koncev. Kot najbolj zahtevni ocenjuje tekmi proti Belgiji in Italiji, ki po kakovosti predstavljata neposredno konkurenco za tretje mesto v skupni razvrstitvi. Jasno je, da ni prostora za napake. Po kakovosti v skupini daleč prednjačijo Švicarji, a Slovenci bodo priložnost za zmago iskali že na otvoritveni tekmi z Danci. Z nekaj sreče bi lahko v dvorani Poden klonili tudi gostje s severa. Velik element pri doseganju zastavljenih ciljev, torej uvrstitve na SP, bo predstavljala podpora s tribun. »Ko se mi spomin vrne v kvalifikacije v Škofjo Loko, v leto 2016, me kar malo zmrazi, ko pomislim, kakšno podporo smo takrat imeli s tribun. Bilo je neverjetno igrati pred približno tisoč navijači. Iskreno si želim enake podpore tudi tokrat. Upam, da bo občinstvo naš šesti igralec in da se bomo na koncu skupaj veselili uvrstitve na svetovno prvenstvo. Zato, Ločani, pridite v čim večjem številu in nas podprite s tribun. Obljubim, da se vam bomo z reprezentanti z rezultatom oddolžili za podporo,« je jasno sporočil slovenskega selektorja.

»Podpora s tribun bo še kako pomembna.«

Pomočnik kapetana **Luka Peklaj** se s floorballom ukvarja že vse

od šestega leta starosti in pred osmimi leti je kot deček spremljal svoje idole na parketu s tribune. Zdaj bo dobil priložnost, da tudi sam spravi dvorano Poden na noge. »Pričakovanja pred tekmo so velika. Želim prikazati najboljšo igro in se uvrstiti na SP. Za to moramo končati najmanj na tretjem mestu v skupini, pri tem pa bo podpora s tribun še kako pomembna,« pove Luka, ki tako kot velik del fantov prihaja s Škofjeloškega. Gre za mlado in zagnano ekipo, povprečna starost fantov pa se giblje okrog 23 let. Dejstvo, da jim je doslej že trikrat le malo zmanjkalo za uvrstitev na SP, bo še dodaten motiv. Prav tako pa tudi igranje pred domačim občinstvom, saj fantje stavijo tudi na prednost domačega terena. »Zdaj smo še bolj odločni, da nam tokrat uspe. Seveda ne bo lahko. Švicarji sodijo v sam vrh floorballa in so praktično nepremagljivi. Ob dobrem dnevu in močni podpori s tribun pa lahko računamo na zmago proti Dancem, medtem ko smo si z Italijani in Belgijci bolj enakovredni. Vsekakor bodo vse tekme zelo napete in izenačene,« pove center slovenske reprezentance in doda: »Igrati v Loki je za vsakega Ločana nekaj posebnega. Škofja Loka je namreč prestolnica floorballa v Sloveniji. Polna dvorana Poden bo še dodaten dokaz za to.«

N. A.

A KVICK, proizvodnja in trgovina, d. o. o.
Poljane nad Škofjo Loko 13, 4223 Poljane
T: +386 4 518 32 06, M: +386 41 389 118
E-pošta: info@quick-doo.si
www.slodesign.com/quick

OB IZTEKAJOČEM LETU SE VSEM ZAHVALJUJEMO ZA USPEŠNO SODELOVANJE IN IZKAZANO ZAUPANJE.

VSEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, TER VELIKO ZDRAVJA, SREČE IN POSLOVNIH USPEHOV V PRIHAJAJOČEM LETU 2024.

A KVICK D.O.O.

Ambulanta Dolenc se je iz zdravstvenega doma preselila v kletno etažo hotela Lonca

Zasebna ambulanta medicine dela, prometa in športa ter družinske medicine Dolenc je 18. decembra začela delovati v novih prostorih na naslovu Kapucinski trg 9, v poslovnih prostorih prenovljenega hotela Lonca, v kletni etaži. Novi, razširjeni prostori bodo pripomogli k še boljši kakovosti zdravstvenih storitev, ki vam jih nudijo.

»Medicina je izjemno široko področje, ki se neprenehoma razvija; z razvojem preiskav, tehnik, pristopov, aparaturne in ne nazadnje z vedno večjimi administrativnimi obremenitvami se veča tudi potreba po večjih zdravstvenih prostorih, ki so sicer eden od perečih problemov škofjeloškega in nasploh slovenskega zdravstva,« je o razlogih za selitev dejala **Erika Dolenc**, direktorica Ambulante Dolenc. Novi prostori so v poslovnem delu na severozahodni strani kletne etaže Hotela Lonca, parkirišča za obiskovalce pa so ob objektu in v okolici. Dostop za pešce je mogoč z obeh strani.

Opravljanje dejavnosti kot zasebni zdravnik je leta 1997 pričel **Janez Dolenc**, od takrat pa so se kolektivu zasebne ambulante medicine dela, prometa, športa in družinske medicine pridružili mladi sode-

lavci, ki skrbijo za opredeljene paciente in nudijo storitve za delodajalce, zaposlene, športnike in voznike.

V ambulanti družinske medicine je približno 1400 opredeljenih pacientov prevzel zdravnik **Darjan Godec**, ki s svojim timom skrbi, da so opredeljeni pacienti obravnavani skrbno, pravočasno in strokovno; pacienti se na pregled k zdravniku ali v referenčno ambulanto lahko naročijo preko aplikacije Gospodar zdravja ali na telefon 04 51 11 710.

Ambulanta medicine dela, prometa in športa z razširjenim timom izvaja predhodne, obdobjne in usmerjene preventivne zdravstvene preglede za podjetja, samostojne podjetnike in kmete, nudi celostno podporo in storitve pooblaščenega zdravnika s področja zdravja pri delu, biološki monitoring, cepljenje na terenu,

Zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa ter splošne medicine Janez Dolenc zasebno zdravstveno dejavnost v Škofji Loki opravlja od leta 1997.

izvaja menedžerske preglede, preglede za športnike, preglede za posest in nošenje orožja ter voznike vseh kategorij. V ambulanti Dolenc, ki deluje v Škofji Loki že več kot tri desetletja, ob tem izvajajo še samoplačniške specialistične pre-

iskave in preglede, ultrazvok, cikloergometrijo, promocijo zdravja pri delu, manualno terapijo, organizirajo delavnice in predavanja, imajo pa tudi cepilno mesto.

Za naročanje in vse informacije so dosegljivi na info@ambulantadolenc.si in na tel. 04 51 11 711.

»V času selitve prosimo za razumevanje glede morebitnih neprijetnosti in se vam zahvaljujemo za zaupanje. Veselimo se srečanja v novih prostorih in vam v tem času želimo lepe praznike in vse dobro v novem letu,« je dodala sogovornica.

Novi prostori ambulante Dolenc so v poslovnem delu na severozahodni strani kletne etaže Hotela Lonca

AMBULANTA MEDICINE, DELA, PROMETA IN ŠPORTA

Kapucinski trg 9, 4220 Škofja Loka

04/51 11 711

info@ambulantadolenc.si

AMBULANTA DRUŽINSKE MEDICINE

Kapucinski trg 9, 4220 Škofja Loka

aplikacija Gospodar zdravja

04/51 11 710

sposna@ambulantadolenc.si

Želje škofjeloških otrok za leto 2024

Tudi letos smo pred vstopom v novo leto pokukali v vrtec in osnovnošolske klopi, da bi odkrili želje naših najmlajših. Te so preproste, želijo si več skupnih družinskih trenutkov, mir v svetu in čistega okolja. Naj nam (odraslim) tudi letos dajo misliti.

VRTEC ŠKOFJA LOKA:

- *Da bi se imeli lepo pa da bi bili zdravi pa da bi izbrali dobra darila. (Lovro, 5 let)*
- *Da bi vsi kašljali v rokav in ne jedli smrkcljev, da bomo vsi ostali zdravi. (Jerca, 5 let)*
- *Da bi imeli vodo in hišo in rože okoli hiše. Pa da bi bili prijazni, vljudni, lahko tudi kdaj jezni in zdravi. Pa da bi si umivali zobe pa pili samo vodo, brez soka. Pa tudi, da bi šli kdaj v trgovino kupit salaaamo! (Tarik, 4 leta)*
- *Želim si, da bi mami dobila eno kiki'co, ati pa gate, ker ,ma strgane. (Ajda, 4 leta)*
- *Da bi se imeli lepo, da se ne bi topli in kregali in da bi se skupaj igrali in strigli zanimive stvari iz kartona. (Liam, 5 let)*
- *Da bi šli k drugim domov na obisk in bi videli, kako je okrašena hiša. (Nejc, 4 leta)*
- *Vse najboljše, pa da bi se igrali in skupaj skakali po trampolinu. Da bi se šli vsak dan za roparje in policaje, kdaj pa tudi na pico in torto. Pa da bi si dali roke in se imeli lepo in bi si posojali stvari in si kaj lepega dali. (Nace, 4 leta)*
- *Da bi lahko šli v živalski vrt in na morje, ker je to najlepše! Pa da bi bili prijazni drug do drugega in bi kdaj očki skuhalo kosilo, mamicice in otroci bi se pa igrali. (Lara, 5 let)*
- *Da bi drug drugemu kaj lepega dali in da bi se imeli lepo. Pa da bi bil sneg! (Ivona, 5 let)*
- *Želim si veliko snega, da bi se kepali. (Lovro, 4 leta)*
- *Da bi se igrali na tepihu in pili čaj. Da bi našli nove prijatelje in bi jih prijatelji imeli radi. Pa da bi se lepo obnašali. Želim jim tudi, da bi šli na sprehod pa na izlet pa z mami in atijem na avion. Pa da bi z mami vsak večer prebrali pravljico. (Patrik, 5 let)*
- *Da noben ne bo bolan. (Nina, 4 leta)*
- *Da se imajo lepo za božič. Da bojo dobili srečna darila in da imajo v darilih praznike. Jaz želim parfumček pa toplo jopico pa čevlje! (Nika, 5 let)*
- *Da bi stric pritisnil gumb in bi se prižgale lučke. (Ajlan, 5 let)*
- *Mogoče bi jim nekaj zapela. (Hana, 5 let)*
- *Želim jim, da bi bili veseli, da bi bili dobro, pa da bi bili veseli Miklavža, Božička in dedka Mraza. (Pika, 5 let)*
- *Da bi bili vsi, ki pridejo v Škofjo Loko, prijazni. (Taj, 5 let)*
- *Da so vljudni do drugih. (Benjamin, 5 let)*

Pridi na Gimnazijo Škofja Loka v program gimnazija ali klasična gimnazija informativni dan

v petek, 16. februarja 2024,
ob 11. in 17. uri

in v soboto, 17. februarja 2024,
ob 9. uri

GIMNAZIJA

ŠKOFJA LOKA

www.gimnazija-skofjaloka.si

**GOZDARSTVO
BOŽNAR**

GOZDARSTVO BOŽNAR S.P.

POSEK IN SPRAVILO LESA

Rajko Božnar, Papirnica 27

040-307-129

gozdarstvoboznar@gmail.com

@gozdarstvo.boznar

- Sečnja lesa
- Spravilo lesa
- razrez drv
- prevoz hlodovine z gozdarsko prikolicjo
- cepljenje drv

**Srečno
2024!**

- Želim jim lep božič, da bi imeli ful lepo okrašeno, da bi imeli lepo smreko in lepo srečo. (Svit, 5 let)
- Da bi se veliko igrali s svojimi starši. (Nena, 5 let)
- Da kadar pada dež, da imajo marele. (Žan, 5 let)
- Želim, da okrasijo bloke. (Amanda, 5 let)
- Želim si, da se bova z Lenko več čas igrali. (Mila, 4 leta)
- Da greva z babi skupaj na morje. (Eva, 4 leta)
- Da s Haniko kupiva kakšnega malega mucija. (Sofia, 4 leta)
- Želim si, da v Škofji Loki v gozdu postavijo kros. (Oliver, 4 leta)
- Da bi bili zaljubljeni in bi se lahko lupčkali. (Lana, 5 let)
- Da bi bili vsi nasmejani, ker bi lahko pojedli veliko čokoladnih bananc. (Enej, 5 let)
- Da bi bil sneg in bi se lahko zabavali na snegu. (Nik, 5 let)
- Da bi z mamico spekli medeno hiščo. (Inna, 5 let)
- Da bi mami rodila in ji bom lahko pomagala pri dojenčku. (Lia, 5 let)
- Da bi v vrtcu naredili veliko okraskov iz papirja. (Julija, 5 let)
- Da bi imeli v vrtcu večjo smrekico z bunkicami. (Jakob, 5 let)
- Da bi imel nogometni trening vsak dan. (Lan, 5 let)
- Da bi obiskali Postojnsko jamo za moj rojstni dan. (Bor, 5 let)
- Da bi si v vrtcu pripovedovali strašljivke. (Oskar, 5 let)
- Da bi dobila veliko barbik in barbi hišo. (Lili, 5 let)
- Da bi dobil bratca. (Nejc, 5 let)

ROLETE

www.akrol.si

Srečno 2024!

ŽALUZIJE

**IZDELAVA IN MONTAŽA SENČIL,
POPRAVILA ROLET IN DRUGIH SENČIL**

- Rezervni deli za žaluzije, rolete in ostala senčila
- Rolete
- Komarniki
- Notranje žaluzije
- Zunanje žaluzije
- Garažna rolo vrata
- Pliseji
- Lamelne zavese
- Panelne zavese
- Duo roloji

AKROL

TOMAŽ KOSEC s.p.

Prešernova cesta 8, 1234 Mengeš

GSM: 041/662 483, www.akrol.si

UČENCI OŠ CVETKA GOLARJA:

- Želim si, da bi se imeli radi in ne bi bilo več vojn. Želim pa si tudi, da bi revni dobili darila. (Zala, 1. b)
- Želim si, da se predsedniki ne bi prepirali med seboj. Želim si tudi, da bi bili zdravi in ljudje ne bi pili energijskih pijač. (Filip, 1. b)
- Želim si, da ne bi bilo več neurij in poplav. (Tim, 1. b)
- Želim si, da bi imeli veliko obiskov. (Amelija, 1. b)
- Želimo si, da bi bili v prazničnih dneh veliko skupaj, saj takrat starši, vsaj upamo, da bo tako, ne bodo v službi. (Ota, Lana, Živa, 2. b)
- Veliko bi se rada družila s svojimi prijatelji, ker nam je skupaj lepo. (Marin, Laura, 2. b)
- Močno si želim, da bi vsi ljudje čuvali naravo, odpadke pa metali v koše. Rad imam čisto naravo. (Rožle, 2. b)
- Imam tri želje – da ostanemo zdravi, da po svetu ne bi bilo lačnih ljudi in da bi se vojne končale – za vedno. (Loti, 2. b)
- Želiva si, da ne bi bilo več vojn in da bi vsi ljudje živeli v miru, da bi bilo za vse ljudi na svetu dovolj hrane in vode, da ne bi odmetavali odpadkov v naravo, da bi vsi otroci imeli starše, ki jih imajo radi, da bi bili zdravi in bi si med seboj pomagali. (Anika, Hana, 2. r.)
- Dragi svet! Želim ti, da boš lep in čist in da bi ljudje zate lepše skrbeli. (Ali, 3. r.)
- Draga Zemlja! Želim ti, da ni več vojn in da bi bilo manj nasilja. (Aleksej, 3. r.)

- *Dragi škofjeloški občani! Leto 2023 je za nami in leto 2024 je pred nami in v letu 2024 vam želim veselje in razumevanje z drugimi. (Matej, 3. b)*
- *Želim vam veliko veselja, da vam ne bi več poplavljal hiš in da se ne bi več dogajale nesreče. (Ruben, 3. b)*
- *V novem letu vam želim veliko sreče in zdravja. Upam, da ne bo vojne in poplav. Hočem, da je svet normalen in lep. Upam, da bo tako ostalo. (David, 3. b)*
- *Upam, da boste še dolgo let srečni. Da boste veseli in da ste nekateri pomagali v poplavih – hvala! Prosim, da se neha vojna v Ukrajini. (Jan, 3. b)*
- *Upam, da boste v letu 2024 imeli srečo in da vam ne bo poplavljal hiš. (Pija, 3. b)*
- *Vse dobro vam želim v novem letu in za božič. Imejte lep dan in veliko zabave in veliko lepih ognjemetov. (Toni, 3. b)*
- *Vsem želim življenje brez vojn in naravnih nesreč, srečno novo leto. (Ajda, 3. b)*
- *Upam, da ne bo več poplav in da boste še dolgo živeli. Želim vam tudi srečen božič in srečno novo leto. Upam, da boste zdravi in veseli. (Gal, 3. b)*
- *Želim vam vesel božič in da ne bi bilo več poplav, vojn in potresa in lepo praznujte božič. (Tomaž, 3. b)*
- *Želim si, da ne bi bilo več vojn in da bi manj ljudi umrlo. (Hana, 3. b)*
- *V tem novem letu bi zaželela vsem ljudem prijaznosti, sreče, veselja in ljubezni! (Ela, 3. b)*
- *Upam, da se vam uresničijo vse želje in želim vam veliko zdravja in veselja naslednje leto. (Niki, 3. b)*
- *Želim si, da po svetu ne bi bilo vojn, orožja za umore ter žaljenja in izkoriščanja ljudi. Moja največja želja pa je, da bi ljudje manj onesnaževali okolje. (Omar, 4. b)*
- *Želim si, da bi vsak na svetu delal to, kar si resnično želi. Ljudje, prijatelji in sovrtniki pa bi si med seboj pomagali. (Sara, 4. b)*
- *Želim si, da bi po svetu vladal mir, da bi imeli vsi ob sebi svoje najdražje in bi se vsi imeli radi, se spoštovali in si pomagali. (Živa, 4. b)*
- *Želim si, da bi na svetu vladal mir, da ne bi bilo več poplav, požarov, potresov. (Luca, 4. b)*
- *Želim si zdravja, veselja in miru na svetu. (Neja, 5. d)*
- *Želim si, da bi se družine imele rade in se razumele. (Matic, 5. d)*
- *Želim si sreče, razumevanja in strpnosti med ljudmi in sošolci. (Katja, 5. d)*
- *Želim si, da bi bili vsi srečni. (Tisa, 5. a)*
- *Želim si, da bi bila moja družina srečna in zdrava. (Mina, 5. a)*
- *Želim si svet brez nasilja. (Ajlin, 5. a)*
- *Želim si boljše ocene in da bi se vojna prenehala. (Blaž, 5. b)*
- *Želim si, da bi se nehale vojne po svetu. (Rok, 5. b)*
- *Želim si dobre ocene in da bi se vsi ljudje imeli radi. (Maruša, 5. b)*
- *Želim si, da bi se na svetu vsi počutili enako, da bi imela več prijateljev, da bi zapadel sneg, da bi bila moja družina zdrava in da bi bili drug do drugega bolj prijazni. (Lana, 5. b)*
- *Želim si, da bi imeli vsi na svetu hrano in lepši odnos do okolja. (Maks, 6. a)*
- *Želim si nižje cene v trgovinah. (Jan, 6. a)*

Praktikum

TRGOVINA – OGREVANJE – VODOVOD – ŠOLA VOŽNJE

Poljanska c. 67a, Gorenja vas
04/5107-500, 031/766-860

*Čas je darilo,
ki ga ne smemo
izgubljati,
ne zapravljati,
časa ne smemo trošiti zaman,
smemo in moramo ga
le podarjati drugim ...*

Želimo vam prijetne božične in novoletne praznike, v prihajajočem letu 2024 pa veliko uspehov, zdravja, miru in osebnih sreč.

www.praktikum.si

Podjetje G4S, ki je del skupine Allied Universal Group, je s približno 800.000 zaposlenimi največje svetovno podjetje na področju integriranih varnostnih rešitev. Kot podružnica enega vodilnih svetovnih varnostnih podjetij delujemo tudi v Sloveniji in zaposlujemo približno 170 dobro usposobljenih varnostnikov.

800.000
zaposlenih po svetu

90+
držav po svetu

150+
izkušenih varnostnikov

Varnostnik (m/ž)

VAŠE NALOGE

- Varovanje oseb in premoženja
- Video nadzor
- Opravljanje obhodov po notranjosti obratov
- Nadzor pri teženju ter vodanje evidenc
- Izvajanje kontrole vstopa in izstopa
- Druge delovne naloge vezane na lokacijo dela

VAŠE UGODNOSTI

- Delo v mednarodnem podjetju
- Delovna mesta z rednim in zanesljivim virom dohodka
- Delo s priznanimi slovenskimi in tujimi naročniki
- Možnost financiranja in strokovne pomoči pri izobraževanju za NPK varnostnika
- Osnovna plača do 1.505,00 EUR bruto

GORENJSKA | POLNI DELOVNI ČAS

VAŠE KVALIFIKACIJE

- Prednost za zaposlitev predstavlja nacionalna policijska kvalifikacija (NPK) s področja varovanja, ki pa ni pogoj za prijavo
- Nekaznovanost
- Zanesljivost
- Pozitiven odnos do dela
- Aktivno znanje slovenskega jezika

DODATNA VPRAŠANJA?

Matjaž Brinc

✉ matjaz.brinc@si.g4s.com
☎ +386 51 268 093

Lahtno se prijavite preko aplikacije Viber ali Signal na telefonski številki: +386 51 268 093
Prosimo preberite pravilnik o zasebnosti.
Z vašo prijavo sprejemate pravilnik o zasebnosti in nadaljnjo obdelavo podatkov.

Veslimo se vaše spletne prijave z življenjepisom v G4S!

G4S YouTube Instagram LinkedIn Facebook

PASJI SALON

Eva Brelih

V mesecu januarju za nove stranke
-15% popust

Srečno 2024!

Eva Brelih, s.p. | Suha 29a, Škofja Loka | 031/422-796

ELEKTRO ŠOK

*Vesele božične praznike
ter srečno, zdravo in
uspešno leto 2024.*

Breval d.o.o., Kidričeva cesta 66b, 4220 Škofja Loka | tel.: 04/513-05-30
E-mail: breval@siol.net | trgovina.elektrosok@gmail.com
Delovni čas | vsak dan od 7.00 do 19.00 | sobota od 8.00 do 12.00

MEGUŠAR LES

- pohištvo po meri
- notranja vrata
- protivlomna vrata za hiše in stanovanja po naročilu
- izris in oblikovanje

Zaposlimo:

- monterja
- ličarja
- mizarja

Srečno 2024!

Megušar - les d.o.o.
IOC Trata, Kidričeva c. 95, 4220 Škofja Loka
tel.: 04/51 54 815, e-mail: info@megusar-les.si, www.megusar-les.si

DSSVETILA

Razstavní salon:
Cubis, Poslovna cona A2, 4208 Šenčur (030-70-70-60)

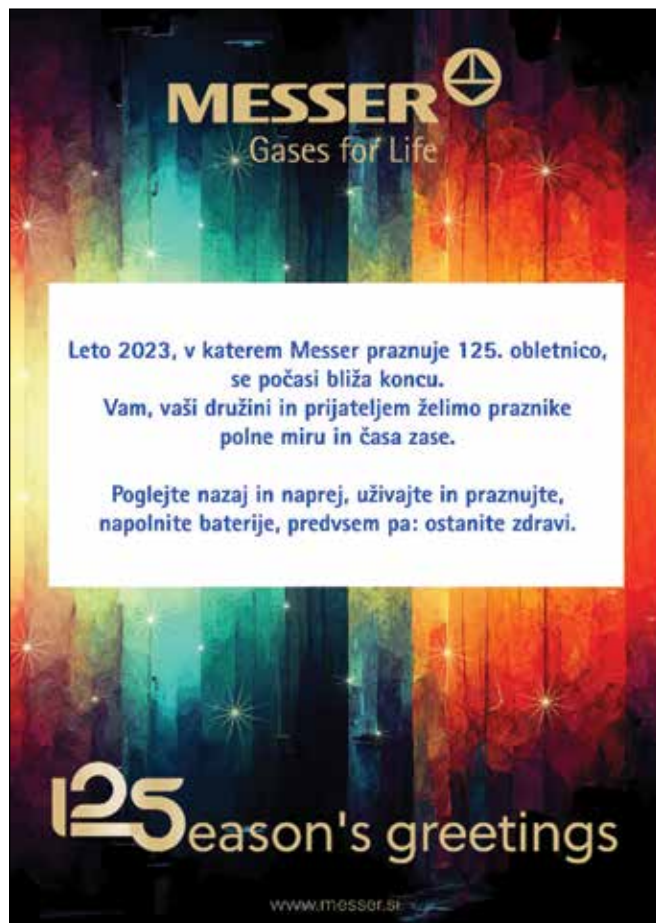

Najboljša spletna ponudba svetil v Sloveniji.
www.ds-svetila.si

Srečno 2024!

- Želimo si daljše odmore, manj ocenjevanj, večje porcije hrane, v knjižnici pa debelejšje knjige v angleščini. (Lana, Minela, Nali, Alina, 6. a)
- Želim si, da bi bil svet lepši in manj onesnažen. (Amadeja, 6. c)
- Želiva si manj vojn in svet brez nasilja. (Matic, Zara, 6. c)
- Želim si, da bi se imeli vsi radi. (Taja, 6. c)
- Želimo si, da bi v šoli gledali filme in jedli kokice ter pili koka-kolo. (Jakob, Jan, Žiga, 6. d)
- Želimo si manj ocenjevanj. (Klara, Maj, Vida, Nuša, Ajda, Žiga, Jakob, 6. d)
- Želim si bolj debele knjige v angleščini. (Klara in Žiga, 6. d)
- Želim si, da bi bil uspešen v šoli in na matematičnih tekmovanjih. (Luka, 7. d)
- Želim si, da bi imela dobre ocene pri matematiki in športu. (Teja, 7. d)
- Želim si, da bi bila srečna in brez skrbi. (Dunja, 7. d)
- Želim si, da bi bila uspešna, vendar vem, da se za to moram tudi sama potruditi. (Ajša, 7. d)
- Želim si veliko več uspehov na smučeh. (Matej, 7. d)
- Želim si, da bi nam letošnja zima postregla z veliko snega. (Jaka, 7. d)
- Želim si, da bi se spet družila z najboljšo prijateljico. Rada bi premagala tudi strah pred višino. (Amina, 7. d)
- Želiva si, da bi se dobro razumeli s prijatelji in da bi bili uspešni pri odbojki oz. plesu. (Neža in Sara, 7. d)
- Želim si, da bi bil bolj uspešen pri različnih športih. (Urban, 7. d)
- Želim si, da bi imela boljše ocene. (Glorija, 7. d)
- Želim si postati dobra športnica in odlična učenka. (Učenka, 8. d)
- Želim si, da bi učenci osnovnih šol prebivalcem Slovenije, ki so doživeli stisko zaradi poplav, poslali novoletne voščilnice. (Učenka, 8. d)
- Želim si mir, zdravje, manj naravnih nesreč, da bi se Slovenija opomogla po poplavah, predvsem pa, da bi bili srečni. (Učenka, 8. d)
- Želim si, da bi dokončal 8. razred z lepim uspehom. (Učenec, 8. c)
- V letu 2024 si želim izboljšati svoj osebni rekord v moji športni disciplini. (Učenec, 8. c)
- Želim si, da bi v letu 2024 spremenil svoj odnos do šole in učne ure vzel bolj resno. (Brin, 9. d)
- Želim si obnovitev zunanjih igrišč in nov most čez prehod iz Suhe v Hosto čez reko Soro. (Dorjan, 9. d)
- Želim si dober uspeh. Želim si tudi, da se ne bi med sabo toliko primerjali in bi se med sabo bolj spoštovali. Da bi se ljudje vzeli bolj resno in da ne bi bili 'fake' drug do drugega. Želim si tudi sneg. (Doris, 9. d)
- Želim si, da bi bilo leto 2024 čim bolj sproščeno, čim manj stresnih trenutkov in predvsem zabavno. (Tinkara, 9. d)
- Želim si, da bi v letošnjem letu bilo čim več snega v okoliških krajih, da bi bili vsi otroci srečni. (Peter, 9. d)

**VELIKI DOBRODELNI KONCERT
LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKA**

BIG BAND BLED DIRIGENT
PRIMOŽ GRAŠIČ

UROŠ PERIČ **ALENKA GODEC** **OTO PESTNER**

Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:
EVENTIM: prodajna mesta
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg
GORENJSKI GLAS, Kranj

sobota,
27. januar 2024,
ob 19. uri

Športna dvorana **TRATA**
ŠKOFJA LOKA

Generalni pokrovitelj

**ODKUP
HLODOVINE**
listavci, bukev

• • • • •

**REZAN LES
BUKEV**

041-686-763

Srečno 2024!

tel.: 04-51-46-508
E-mail: gatej.les@siol.net
Češnjica 56, 4228 Železniki

Lesarstvo Gatej

Montai

GSM
051 223 718

- izdelava mansard
 - spuščeni in dekorativni stropi
 - predelne stene
 - strešna okna
- obdelava napuščev

Srečno 2024!

BOŽIČNA PRAVLJICA ZA OTROKE

Žareča iskra v otroških očeh, veselje, pričakovanje, nepozabno doživljanje in pravličnost meseca decembra, ki ga otroci tako nestrno pričakujejo.

Ekipa Vadbenega centra Liparius bo v soboto, 23. 12. 2023 organizirala poseben **BREZPLAČEN** dogodek **BOŽIČNA PRAVLJICA ZA OTROKE**, ki bo namenjen prazničnemu vzdušju in sreči naših najmlajših.

Otroci bodo spoznali skrivnostni svet božičkovih škratov, si ogledali predstavo, se udeležili pravlične ustvarjalnice, ... in seveda na koncu dočakali Božička, ki jim bo izročil darilo.

Vse informacije boste našli na naši spletni strani.
PRIJAVA NA DOGODEK
JE OBVEZNA na www.liparius.si

Število mest je omejeno.

Želimo vam **LEPE PRAZNIKE** in **SREČNO 2024**

LIPARIUS
VADBENI CENTER

ROJSTNODNEVNE ZABAVE
Na voljo **14 PAKETOV** zabav

Liparko športnik	Pole dance zabava
Liparko pirat	Liparko bojevnik
Princesa in vitez	Escape room
Liparko minion	Pravlični escape room
Liparko detektiv	Liparko znanstvenik
Liparko živalski vrt	Liparko ustvarjalcko
Liparko v disku	Karate Kid v Lipariusu

KONTAKT
www.liparius.si
tel.: 041 710 310
Kidričeva cesta 75, Škofja Loka

VADBE IN TRENINGI
www.liparius.si/urniki
PRVI TEDEEN TRENIIRATE
BREZPLAČNO

POPUSTI
- 30 % študenti
- 30 % upokojenci
sodelovanje s podjetji

Priveditve v decembru 2023 in januarju 2024

ponedeljek 18. 12. 10.15–11.15 (prva skupina) 11.30–12.30 (druga skupina)		Delavnica za odrasle: Training možganov	Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka
ponedeljek 18. 12.	9.30–11.00	Aerobika možganov (obvezne predhodne prijave)	Krajevna knjižnica Železniki
	15.00–18.00	Klekljarska delavnica	Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, Krajevna knjižnica Žiri
	18.00–20.00	Športno streljanje	Strelišče Strelskega društva Škofja Loka
torek 19. 12.	16.00	LOKA V SNEGU Delavnica: Zašij novoletna darila	Mestni trg 38, Škofja Loka
	16.00–18.30	Začetni tečaj klekljanja	Krajevna knjižnica Žiri, Tabor 2, Žiri
	17.00	Pravljčna joga s Tino (za otroke)	Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka
	18.00	Dobrodelni bazar z izdelki učencev	Avla OŠ Jela Janežiča
	18.00	Bralni klub Knjigosnedke	Krajevna knjižnica Trata
	19.00	Potopisno predavanje: Brazilija	Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka
	19.00	Vokalna skupina Gallina, božični koncert	Cerkev Marijinega oznanjenja v Crn- grobu
	19.30	Ivo Brešan: Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša (za izven)	Loški oder Škofja Loka
	19.30	LOKA V SNEGU Koncert: 10. obletnica Orkestra Amadeo	Sokolski dom Škofja Loka
sreda 20. 12.	9.00	Delavnica za odrasle: Training možganov	Krajevna knjižnica Trata
	16.00	LOKA V SNEGU Delavnica: Izdelovanje novoletnih okraskov	Mestni trg 38, Škofja Loka
	17.00–19.00	Šah v knjižnici	Krajevna knjižnica Trata
	17.00	Ura pravljic	Krajevna knjižnica Železniki
	18.00	Božično-novoletni koncert učenik in učencev Glasbene šole Škofja Loka	Sokolski dom Škofja Loka
	18.00	Vodeni ogled razstave Ophéliejino odkrivanje Škofje Loke skozi oči Toneta Mlakarja, razstava fotografij mesta med letoma 1950 in 1970 in leta 2022	Okrogli stolp, Loški muzej Škofja Loka
	18.30	BRANKA – skupina za glasno branje	Krajevna knjižnica Trata
	18.00–20.00	Športno streljanje	Strelišče Strelskega društva Škofja Loka
četrtek 21. 12. 14.45–16.15, 16.30–18.00, 18.15–19.45		Lego robotika za osnovnošolce (obvezne prijave)	Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka
četrtek 21. 12.	17.00–19.00	Kvačkanje, pletenje	Sejna soba v kulturnem domu Železniki
	18.00	LOKA V SNEGU Delavnica: Zašij okras za praznično mizo	Mestni trg 38, Škofja Loka
	19.00	Multimedijski dogodek: Škofjeloška vrtenica	Od Martinove hiše do Kranclja, Škofja Loka
	19.00	Bralni klub Divja Loka: Velibor Čolić SARAJEVSKI OMNIBUS	Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka
	19.30	Ivo Brešan: Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša (za izven)	Loški oder Škofja Loka
	20.00	LOKA V SNEGU Koncert: Rudi Bučar trio	Sokolski dom Škofja Loka
petek 22. 12.	9.00	Tapkanje z energijskimi vajami	Krajevna knjižnica Žiri, Tabor 2, Žiri
	17.00	Delavnica za spretno prste	Izposojevališče Sovodenj
	19.00	Taizejske pesmi in molitve s starološko in škofjeloško mladino	Kapucinska cerkev sv. Ane, Škofja Loka
	20.00	LOKA V SNEGU Delavnica: Zašij novoletna darila	Mestni trg 38, Škofja Loka
	20.00	LOKA V SNEGU Koncert: Clockwork Voltage LIVE!	Mestni trg, Škofja Loka
22. 12. 2023 – 10. 1. 2024		Jaslice v Stari Loki	Stara Loka in okolica
sobota 23. 12.	10.00	Gledališka predstava za otroke: Mala čarovnica (za izven)	Loški oder Škofja Loka
	12.00	5. koncert iz cikla ORGLE OPOLDNE 2023: Lorena Herman in Patrik Međimurec, orgelski duo (Hrvaška)	Cerkev Žalostne Ma- tere Božje (Špitalska cerkev) na Spodnjem trgu v Škofji Loki
	17.00	LOKA V SNEGU Predstava: Sirkec, sirkec in obisk Božička	Mestni trg, Škofja Loka
	21.00	LOKA V SNEGU Koncert: Ten Project	Loški pub, Škofja Loka
23. 12. 2023 – 2. 1. 2024		Razstava jasic ob 800-letnici prvih jasic	Mežnarija na Ledini- ci, Žiri
	14.00 (odprtje) Na ogled vsak dan 14.00–16.00		
nedelja 24. 12.		Postavitev jasic na Mestnem trgu	Mestni trg, Škofja Loka
ponedeljek 25. 12.	19.00	Božično-novoletni koncert Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka	Športna dvorana Trata, Škofja Loka
torek 26. 12.	10.00	Štefanov sejem	Gasilski dom Selca
	11.30	Žeganje konj in oslov	Parkirišče pod cerkvi- jo v Stari Loki
	17.00	Božično-novoletni koncert: Z godbo po svetu	Športna dvorana Železniki
	18.00	Stand up: Jamska ženska (za izven)	Loški oder Škofja Loka

torek 26. 12.	19.00	Gruden z Grudnovimi Šmiklami	Cerkev Marije Brezmadežne (Nunska cerkev), Škofja Loka
26. (v primeru dežja 29. 12. 2023) 20.00		Nočni pohod ob polni luni	Sovodenj–Mrzli Vrh
sreda 27. 12.	17.00–19.00	Šah v knjižnici	Krajevna knjižnica Trata
	18.00–20.00	Športno streljanje	Strelišče Strelskega društva Škofja Loka
	17.00–19.00	Ustvarjanje med počitnicami; mama-hči/sin, oče-hči/sin, stari straši-vnuki	Ustvarjalni center Fabiani, Mestni trg 38, Škofja Loka
četrtek 28. 12.	16.00	LOKA V SNEGU Projekcija najlepših slovenskih animiranih filmov za otroke	Kino Sora
	17.00–19.00	Ustvarjanje med počitnicami; mama-hči/sin, oče-hči/sin, stari straši-vnuki	Ustvarjalni center Fabiani, Mestni trg 38, Škofja Loka
	18.00	LOKA V SNEGU Otroške novoletne delavnice	Sokolski dom Škofja Loka
	18.00	LOKA V SNEGU Obisk dedka Mraza in voščilo Ločanom	Mestni trg, Škofja Loka
petek 29. 12.	9.00	Tapkanje z energijskimi vajami	Krajevna knjižnica Žiri, Tabor 2, Žiri
	17.00–19.00	Ustvarjanje med počitnicami; mama-hči/sin, oče-hči/sin, stari straši-vnuki	Ustvarjalni center Fabiani, Mestni trg 38, Škofja Loka
	19.00	Srečanje pri kapelici in božični koncert mešanega zbora sv. Jurija	Starološki trg, Stara Loka
sobota 30. 12.	10.00	Koncert mladinskega pevskega zbora v okviru evropskega novoletnega taizejskega srečanja mladih	Cerkev sv. Jakoba, Škofja Loka
	11.00	Ustvarimo novoletni odtis! Muzejska delavnica za otroke in družine v grafični tehniki	Loški muzej Škofja Loka
	11.00	Grajska matineja: vodeni ogled Loškega muzeja in kava v Grajski kavarni Škofja Loka	Loški muzej Škofja Loka
nedelja 31. 12.	22.00	LOKA V SNEGU Silvestrovanje s skupino Joške v'n	Mestni trg, Škofja Loka

Januar 2024

ponedeljek 1. 1. 2024	18.00	Baklada	Izpred pošte v Selcih ali izpred bara v Dolenji vasi
13., 14. 1. 2024	0.00	25. rekreativni pohod Železniki–Ratitovec–Dražgoše	Izpred bazena v Železnikih
nedelja 14. 1.	12.00	67. prireditev Po stezah partizanske Jelovice	Pri spomeniku v Dražgošah
18. 1. – 8. 2. 2024	18.00	Odprtje razstave Zven in odtis kamna	Sokolski dom Škofja Loka
petek 19. 1.	18.00	Glasbeni večer v Šubičevi hiši	Šubičeva hiša, Poljane
	19.30	Vse zastoj, vse zastoj! Socialna komedija Prešernovega gledališča Kranj	Kulturni dom Sv. Duh
torek 23. 1.	18.00	Družinski koncert	Sokolski dom Gorenja vas, Velika dvorana
	18.00	Oddelčni nastop DO Železniki	Osnovna šola Železniki, učilnica za glasbo
24. 1. – 17. 3. 2024		Samostojna razstava umetnice Nine Koželj (odprtje 24. 1. 2024 ob 18.00)	Galerija Ivana Groharja Škofja Loka
		V odpiralnem času Loškega muzeja	
sobota 27. 1.	11.00	Grajska matineja: vodeni ogled Loškega muzeja in kava v Grajski kavarni Škofja Loka	Loški muzej Škofja Loka
	19.00	Dobrodelni koncert Lions kluba Škofja Loka »Pomagajmo skupaj«	Športna dvorana Trata Škofja Loka
	19.00	Sakralni koncert – Mešani pevski zbor Crescendo	Cerkev v Crngrobu
31. 1. – 4. 2. 2024		Kvalifikacije za svetovno prvenstvo v floorballu 2024	Dvorana Poden, Škofja Loka

Naslednja številka Loškega utripa izide 1. februarja.

PETKOVŠEK
Petkovšek d.o.o.; Zaplana-del 55; 1373 ROVTE

**ODKUP HLODOVINE
SMREKA, JELKA,
ZELENI BOR**

Urbiha Uroš
051 345 381

Jeršič Darko
041 822 120

Map locations: MARIBOR, PTUJ, KRANJ, CELJE, LAUBLJANA, PETKOVŠEK d.o.o., BOSILJENA, KOPER, DOMBROVA, ŠKOFJA LOKA.

ZAPOSILIMO TEHNOLOGA (M/Ž)

V naš kolektiv vabimo novega sodelavca/-ko na delovnem mestu: Tehnolog (m/ž)

Pričakujemo:

- osnovno računalniško znanje in veselje do dela za računalnikom,
- zaželeno je poznavanje tehničnega risanja in detajlov (programi CAD),
- pripravljenost za občasno terensko delo – izmere na objektih,
- osnovno znanje tujega jezika (angleščina), nemščina je dodatna prednost,
- pripravljenost za učenje in pridobivanje širokega spektra znanja.

Dodatne prednosti predstavljajo:

- delovne izkušnje na enakih ali podobnih delovnih mestih;
- dobro poznavanje proizvodnje stavbnega pohištva.

Tvoje naloge bodo:

- priprava delovnih nalogov za proizvodnjo, predpisovanje tehnoloških postopkov in izdelava tehničnih detajlov,
- konstruiranje izdelkov stavbnega pohištva,
- izvajanje izmer ter tehnična podpora na terenu,
- nudenje tehnične podpore v fazi prodaje,
- določanje in operativna nabava surovin ter materiala,
- druge delovne naloge po odredbi nadrejenega delavca in po navodilih, skladno z delovno usposobljenostjo delavca.

VEČ O RAZPISU

Prošnjo z življenjepisom pošljite na: zaposlitev@m-sora.si

M SORA

PLANEN

PONJAVE VRHUNSKE KVALITETE

ZAPOSILIMO

Zaposlimo novega sodelavca v proizvodnji ponjav. Delovno mesto je v Škofji Loki.
Kandidate, ki vas delovno mesto zanima, vabimo k prijavi na naš e-naslov:
natasa.planen@siol.net

KAJ NUDIMO:

- zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.
- Urejeno parkirišče in dnevni obrok.
- Dobre pogoje dela.

*Ekipe Planen Vam želi vesele božične praznike
in srečno, uspešno novo leto*

2024

Več na:
www.brinox.eu

BRINOX®
process systems

Zaposlujemo nove sodelavce

V inženiringu na delovnih mestih:

- 2D projektant
- 3D projektant
- PLC programer
- Tehnolog

V proizvodnji na delovnih mestih:

- Varilec
- Brusilec
- CNC operater /programer
- Monter
- Kontrolor kakovosti
- Skladiščnik

BRINOX d.o.o.
Sora 21
SI-1215 Medvode
t:+386 1 361 97 30
HR@brinox.eu

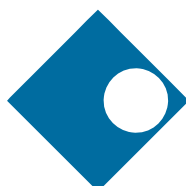

Tehnologija, ki uresničuje

**Družbeno
odgovoren
delodajalec**

Pristopni certifikat R.Š. 060/2021

POCLAIN
Hydraulics

PRIDRUŽITE SE
kolektivu uspešnih zaposlenih in že danes
usmerite svojo poklicno pot navzgor!

Poclain Hydraulics d.o.o., Industrijska ulica 2, 4226 Žiri

ZAPOSILIMO:

- Serviser (m/ž)
- Inženir kakovosti za proizvodnjo (m/ž)
- Upravljalca obdelovalnih strojev (m/ž)
- Sestavljalca sestavin in sistemov (m/ž)
- Vodja interne logistike (m/ž)
- Računovodja (m/ž)
- Vzdrževalec (m/ž)

Za več informacij pokličite na 04 51 59 153
ali nam pišite na zaposlitev@poclain.com

LIP BOHINJ
From wood to wonders.

Vesel Božič in srečno Novo leto

Ob iztekajočem letu se Vam ekipa odkupa hlovovine podjetja LIP BOHINJ d.o.o. iskreno zahvaljuje za izkazano zaupanje.

V želji po dobrem sodelovanju tudi v prihodnjem letu, Vam želimo vesel Božič in zdravo ter uspešno Novo leto 2024.

 lipbohinj.si

Srečno 2024!

DOLENC

Storitve in trgovina, d.o.o.
Podlubnik 135, 4220 Škofja Loka

- PROIZVODNJA BETONOV
- PREVOZ IN ČRPANJE BETONA

031 275 950

Tel.: +386 (0)4 51 20 432 Fax.: +386 (0)4 51 56 010
GSM: +386 (0) 41 627 575 GSM: +386 (0) 31 627 575
E-pošta: dolenc.doo@siol.net

- STORITVE S TEŽKO GRADBENO MEHANIZACIJO
- KIPER PREVOZI

041 627 575

KEMA

Kakovost ima novo ime!

To drži.

MUREXIN

**SVETOVANJE PO
POPLAVAH**

041 717 325

DELA SE NE BRANI IN ŠE PRIHRANI /

NEMŠKO ORODJE ZA PRAVE MOJSTRE

DO **8.000 €*** POPUSTA
OB NAKUPU NA OPEL FINANCIRANJE

OPEL FLEXCARE

avtotehna | VIS
HVALA, KER NAM ZAUPATE!

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA
PE KRANJ
PE ŠKOFJA LOKA

01 58 18 510
04 281 71 70
04 502 40 00

info.lj@avtotehna-vis.si
info.kr@avtotehna-vis.si
info.skl@avtotehna-vis.si

SLOVENSKI TEDNI OPLA KAMOR HOČE SRCE /

JAMSTVO
ZADOVOLJSTVA

OPEL CORSA

VSAJ **4.850 €** POPUSTA
OB NAKUPU NA OPEL FINANCIRANJE

OPEL FLEXCARE

Kombinirana poraba goriva za Opel Corso (po WLTP ciklu): 4,0 – 5,4 l/100 km, izpusti CO₂: 105 – 123 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0116 – 0,0311 g/km. Trdi delci: 0,00004 g/km in število delcev: 0,09 *10¹¹ /km pri dizelskih motorjih. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Jamstvo zadovoljstva s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila, do 30 dni oz. do 2.000 prevoženih kilometrov od dneva izročitve novega vozila kupcu – katerikoli pogoji je prvi izpolnjen - ter ni na voljo za vozila upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Jamstvo zadovoljstva velja za modele Opel Corsa, Opel Crossland, Opel Mokka, Opel Astra in Opel Grandland na zalogi in v prihodu. Slika je simbolna. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si ali pri prodajnih svetovalcih v salonih Opel Avtotehne VIS. Pridržujemo si pravico do napak v tisku. Ob nakupu na Opel financiranje brezplačno prejmete tudi Opel FlexCare podaljšano jamstvo in asistenco za 2+2 leti oziroma do 120.000 kilometrov (osebna vozila) ali Opel FlexCare jamstvo in asistenco za dobo 2+3 leti (vključuje dvoletno pogodbeno garancijo) oziroma 150.000 km (za gospodarska vozila).

*Ponudba velja do 30.12.2023 za določena izbrana gospodarska vozila na zalogi ob nakupu na Opel financiranje ter ne velja za električne avtomobile in priključne hibride. Ponudba velja le za omejeno količino vozil in je bila pravilna v času tiska, 11.12.2023.